

Synpunkter på Miljökonsekvens beskrivning (MKB i detta dokument) samt bilagor. Upprättad av wpd Onshore Ripfjället AB (härefter omnämmt som wpd) 2020-08-10.
Länsstyrelsen i Dalarna diarienummer : 551-13462-2020. dalarna@lansstyrelsen.se

Innehållsförteckning

Generella problem kring MKB:n och dess struktur	5
Ej fungerande länkar	5
Referenskölla saknas	11
Ej fungerande länk samrådshandlingar	12
Samrådsprocessen.....	13
Ej kallad sakägare	13
Obesvarade synpunkter inskickade efter samrådsmötet	13
Obesvarad fråga från samrådet (Verkningsgrad)	14
Samrådsfas, vilseledande om att vindkraften är billig	15
Samrådsfasen. Osakligt om elbrist	15
Projektområde Riksintresse vindkraft.....	15
Projektområdet är delvis utanför området "riksintresse för vindkraft"	15
Ljud	19
Vilseledande om ljud	19
Fotomontage/visuell påverkan	20
Visuell påverkan	20
Vilseledande fotomontage	22
Vilseledande kumulativa fotomontage	25
Vilseledande kumulativt fotomontage Rösberget	31
Felaktigt val av fotopunkt för fotomontage kumulativa effekter	35
Vilseledande Om Uppvuxen Skog	39
Missledande fotomontage brandvaktarstugan.....	39
Påverkan utanför projektområdet	46
Påverkan hydrologi.....	46
Hydrologi konsekvenserna för de hydrologiska förhållandena.....	46
Bergtäkt	47
Synlighet	47
Betongstation	49
Breddning/ förstärkning av vägar.....	50
Oklarheter ang. avstånd till naturvärdesområden.....	50
Transportvägar	51

Miljöpåverkan Lastbilstransporter	51
Ryavägen säkerhetsavstånd/ avstängd under vinterhalvåret?	52
Riksintresse skyddat vatten.....	54
Naturreservat Skallberget	54
Hotet mot Fämtan	56
Kumulativ effekt	59
Fåglar	60
Trovärdighet avsaknande häckningar	60
Örskölen med 3 samtida orrspele	62
Förutsättningar för Fiskgjuse.....	63
Kungsörn.....	63
Naturskyddsföreningen vill ha större buffertzonen för Kungsörn	64
Subjektivt ospecifik sökmetod Bivråkbo.....	64
Felaktigheter om sjöar Boletning Bivråk	65
Vilseledande formulering inventering vidare.....	67
42 Orrar 2022-08-30.....	69
Termikvindar vindriktning mm	71
Observationspunkt på 10km avstånd Kungsörnsinventering	72
Generell häckfågeltaxering sid 7	74
Jävsituation fågeexperter	75
Konsultbolagens oberoende	76
Ripfjället hemområde för Kungsörn.....	77
Ensam inventerare vid Kungsörnsinventering	78
Kungsörnsinventering födosöksområde	78
Tretårig hackspett i Naturreservatet	79
Vinterinventering Kungsörn	81
Jakt och turism	82
Toppfågeljakt.....	82
Vilseledande om jakt på Tjäder	82
Turism.....	83
Påverkan på jakt	84
Felaktiga slutsatser påverkan på friluftsliv.....	85
Brandvaktarstugan	85
Felaktigheter inventering Smålom	86
Angående älgjakt.....	90
Subjektiva beskrivning i syfte att försköna. Språkbruk i MKB med bilagor.....	93

”mer harmoniskt”	93
Osakligt om Skogsbruk	93
Vilseledande beräkning förbrukning normalvilla	93
Politiskt innehåll	94
Få konkurrerande markanvändningsintressen.....	94
Vilseledande om projektområdet	95
Vilseledande om naturvärden	96
Vilseledande om synligheten av vindkraftverk	99
Vilseledande om balans i landskapet	100
Vilseledande om förnybar energikälla	100
Subjektiv bedömning vindmätning.....	100
Vilseledande om naturvärden	101
Vilseledande om billig el till serverhallar.....	102
Vilseledande att vindkraftselen är billig.....	103
Vilseledande om vindförhållanden	104
Vilseledande om öppenhet	106
Vilseledande om översiktsplan.....	108
Felaktig uppgift om erfarenhet hos inventerare.....	111
Vilseledande om skrivning kring turismbranschen	113
Kalkyler uträkningar	114
Kalkyl producerad el.....	114
Kalkyl av antal villor som försörjs med el.....	116
Jämförelse med Trängslets vattenkraftverk.....	118
Frågetecken Wpd	120
Ägarstruktur	120
Kulturhistoriska värden	121
Pilgrimsled	121
Kulturhistoriska platser	124
Samhällsnytta	125
Problematiken med för mycket vindkraft i elsystemet.....	125
Lägre elpriser.....	126
Lokala arbetstillfällen	127
Årsarbetstillfällen och acceptans	127
Riskerade arbetstillfällen.....	129
Minskade fastighetsvärden	131
Minskade fastighetvärden, annan vinkling	135

Våtmarker.....	136
Felaktig redovisning av vägbehov i våtmarker	136
Projektområdet mestadels våtmark, bemötande felaktig kartbild.....	136
Hydrologi, underjordiska flöden.....	138
Livslängd	139
Vilseledande om livslängden	139
Återställning/återvinning	141
Återvinning Sällsynta jordartsmetaller.....	141
Återvinning vingar1	142
Återvinning vingar2	142
Vilseledande om återställning	143
Vilseledande om återvinning av rotorblad	144
Återvinning/återställning och EUs avfallsdirektiv	144
Val av projektområde	145
Olämpligt område för vindkraftetablering	145
Val av Ripfjället jämförelse med alternativa lokaliseringar.....	146
Medelvindhastighet	147
Positiv inställning till vindkraft i de kommunala översiktsplanerna.....	147
Folklig acceptans	148
Invånarna i Malung-Sälen vill ej ha vindkraft på Ripfjället	148

Generella problem kring MKB:n och dess struktur

Ej fungerande länkar

Dokumentet är omfattande, otydligt samt undermåligt. Det innehåller sakfel och på många ställen saknas hänvisningar och fotnoter med källhänvisningar. 15 hänvisningar via länkar är ej fungerade.

Sid 17: 1 [Energimyndigheten och Naturvårdsverket](#), oktober 2019, Nulägesbeskrivning, Strategi för hållbar vindkraft Del I Bakgrund, nuläge och utmaningar.

<https://www.naturvardsverket.se/upload/miljoarbete-i-samhallet/miljoarbete-i-sverige/energi/vindkraft/Nulage-hallbar-vindkraftutbyggnad-20191021.pdf>

Sid 22: 5 [Vindkraftcentrum](#), december 2019, Prognos avseende sysselsättningseffekter och regional nytta för vindkraftsprojekt Ripfjället.

<https://www.wpd.se/wp-content/uploads/2019/12/Vindkraftsutbyggnad-Ripfjallet-3.1.pdf>

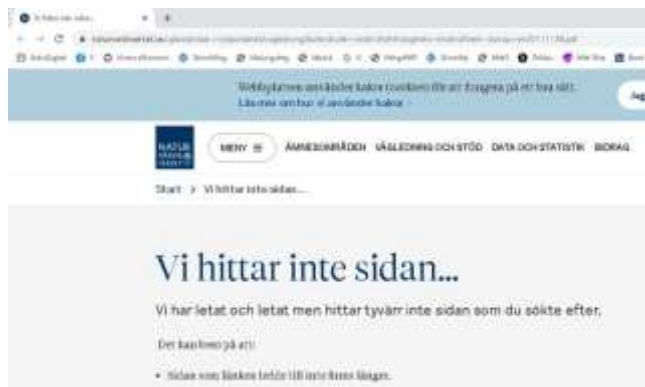

Sid 31 13 Vestas:

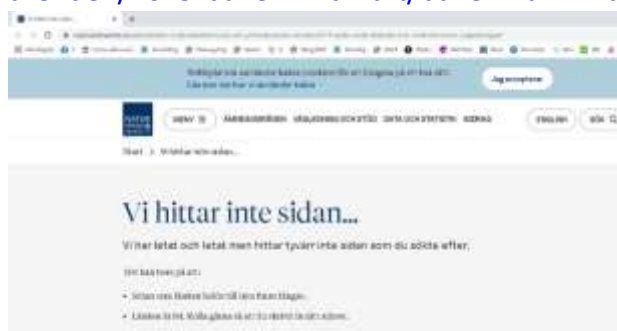
https://www.vestas.com/en/products/enventus_platform/v162%205_6_mw#!technicirkalspecifikations

Sid 109 45 Naturvårdsverket, <https://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/vagledning/buller/buller-vindkraft/infralagfrekv-vindkraftverk-slutrap-rev20111128.pdf>

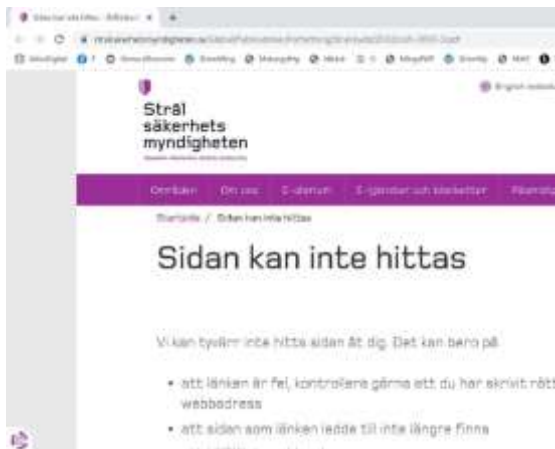

Sid 111 52 Naturvårdsverket (2019) remiss Buller från vindkraft, <https://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/remisser-och-yttranden/esbo-arenden/2019-buller-vindkraft/buller-fran-vindkraft-remiss-vagledning.pdf>

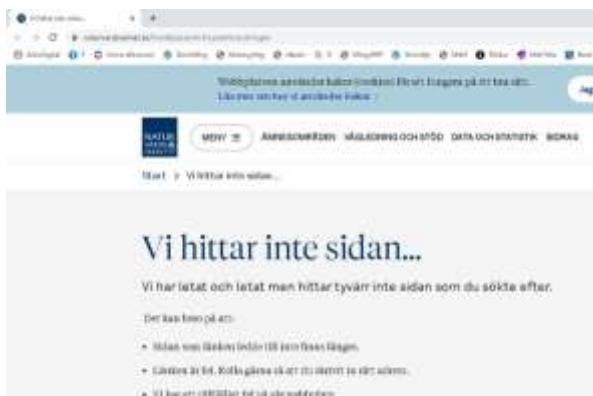

Sid 119 67

<http://www.stralsakerhetsmyndigheten.se/Global/Publikationer/Forfattning/Stralskydd/2002/ssifs-2002-3.pdf>

Sid 142 71 <http://www.naturvardsverket.se/Handbocker/Artskyddsforordningen>

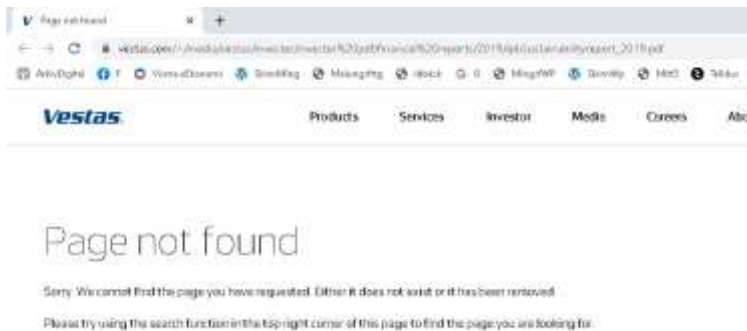

Sid 152 89 Vattenfall, <https://gryphon4.environdec.com/system/data/files/6/15230/S-P01435%20EPD%20Electricity%20from%20Vattenfall%20wind%20farms.pdf>

Sid 152 90 Vestas hållbarhetsrapport,

https://www.vestas.com/~media/vestas/investor/investor%20pdf/financial%20reports/2019/q4/sustainabilityreport_2019.pdf

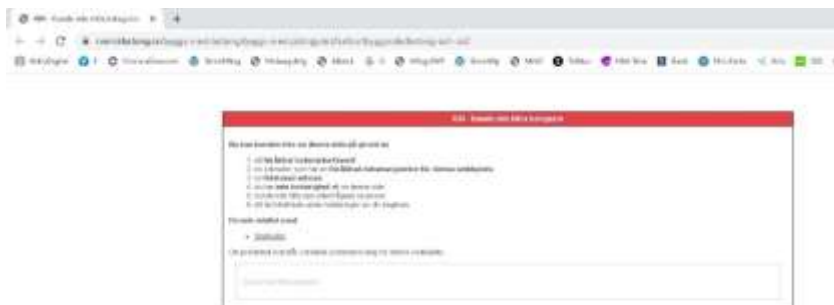

Sid 152 91 Enercon,

https://www.enercon.de/fileadmin/Redakteur/MedienPortal/windblatt/pdf/Windblatt_03_18_GB_Web.pdf

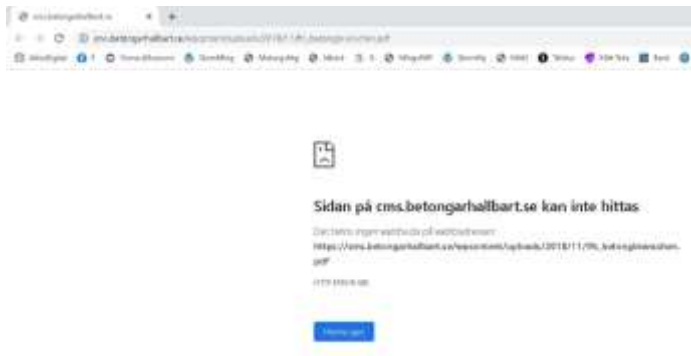

Sid 152 92 Svensk Betong, <https://www.svenskbetong.se/bygga-med-betong/bygga-med-platsgjutet/hallbartbyggande/betong-och-co2>

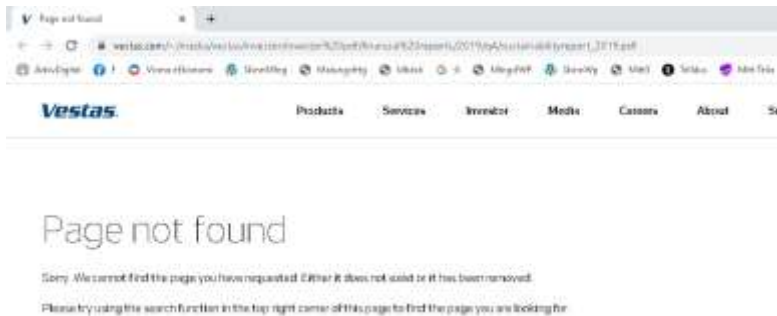
Sid 153 93 Färdplan för klimatneutral konkurrenskraft, Betongbranschen

https://cms.betongarhallbart.se/wpcontent/uploads/2018/11/ffs_betongbranschen.pdf

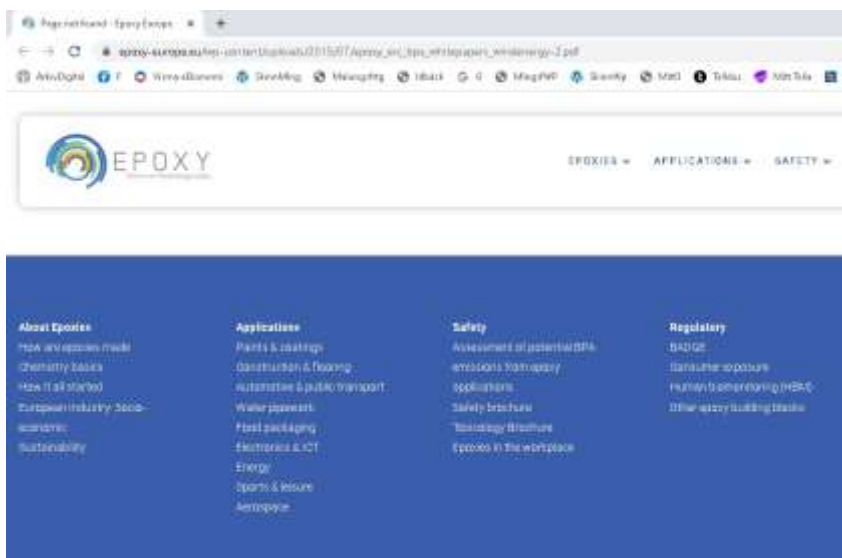

Sid 153 94 Vestas hållbarhetsrapport,

https://www.vestas.com/~media/vestas/investor/investor%20pdf/financial%20reports/2019/q4/sustainabilityreport_2019.pdf

Sid 159 102 Epoxy-Europe, https://epoxy-europe.eu/wp-content/uploads/2015/07/epoxy_erc_bpa_whitepapers_windenergy-2.pdf

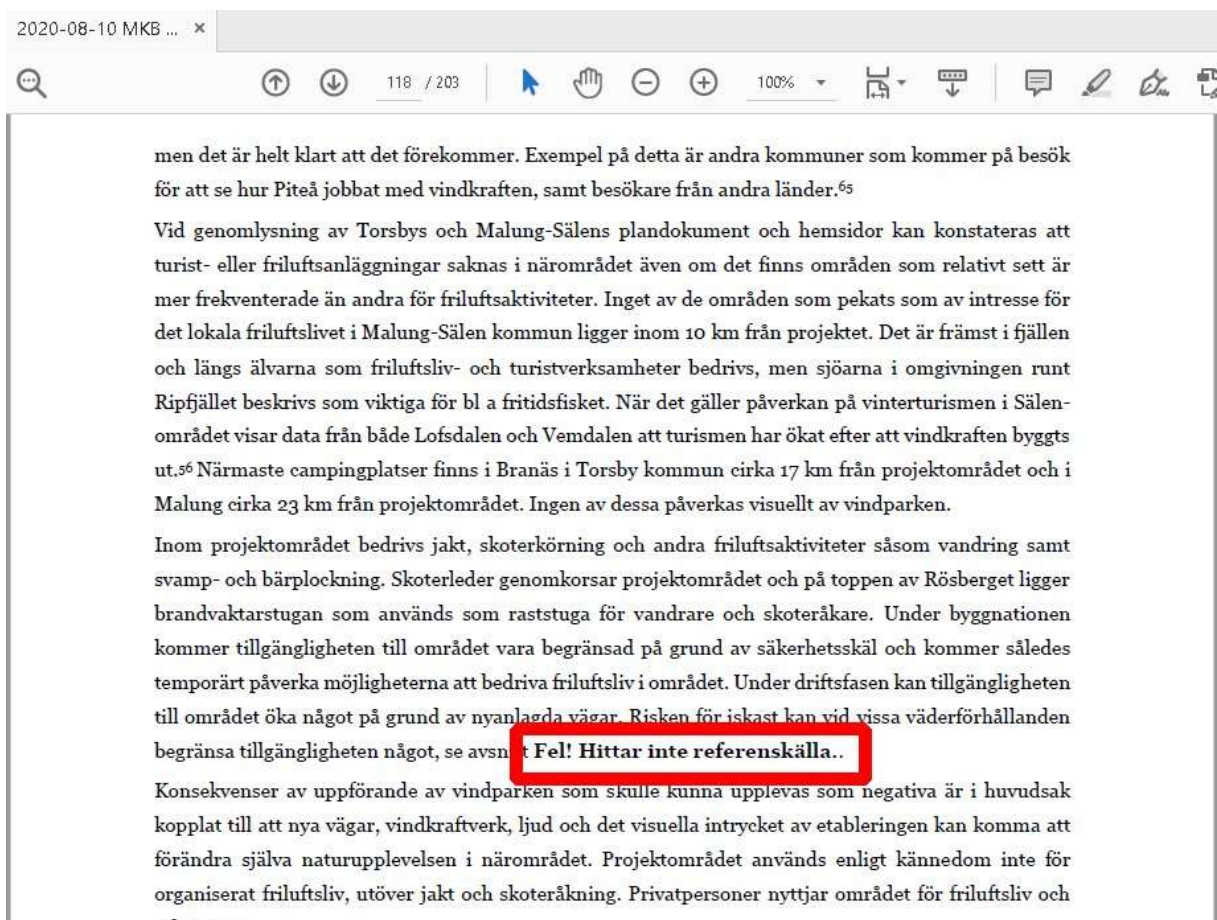

Sid 182 119 [Energimyndigheten och Naturvårdsverket](#), oktober 2019, Nulägesbeskrivning, Strategi för hållbar vindkraft Del I Bakgrund, nuläge och utmaningar.

Kap 7.1.4 Sid 118

Här är det ett referensfel i texten, det saknas information om vilket avsnitt man kan läsa vidare

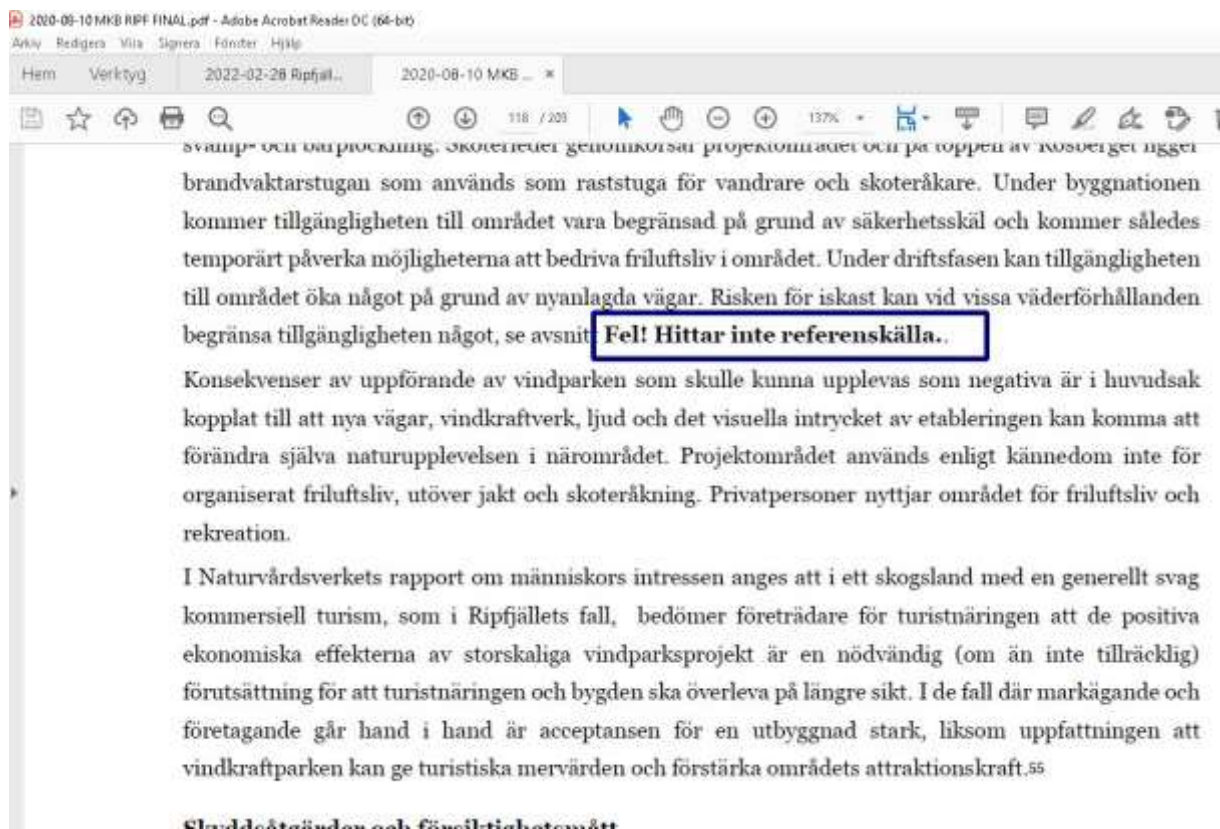

Ovanstående visar sammantaget på likgiltighet och slarv gentemot allmänheten. Enligt min åsikt så kan inte Länsstyrelsen godkänna detta material som underlag för beslut.

Om man vill leva upp till devisen "En rättssäker process" så måste detta underkännas.

Skicka tillbaka materialet till sökande och be om ett korrekt underlag

Referenskölla saknas

Med felaktigheter som denna blir det svårt för medborgaren att följa och försöka förstå denna dokumentation. Tyvärr så har det visat sig att det finns massor med brister i MKB-materialet med bilagor. Jag yrkar på att MKB-materialet sänds tillbaka till sökande för att rätta alla fel, och göra en ny runda med synpunkter. Som materialet ser ut nu går det inte att ligga till grund för ett beslut

Ej fungerande länk samrådshandlingar

Vid kontrollberäkning av påståenden försökte jag se källorna till Wpd's påståenden
Fotnot 8 enligt bilden nedan fungerar inte.

Vindkraftspark Ripfjället, Underlag för svgrösningsområdet enligt 6 kap 29 § miljöbalken - Adobe Acrobat Reader DC (64-bit)

Hem Verktyg 2020-08-10 MKB... 2022-02-28 Ripfjäll... Bilaga 12. Samråd... Vindkraftspark Ripfj... *

Den förväntade produktionen från vindkraftspark Ripfjället skulle räcka för att reducera utsläppen av koldioxid från kolkondenskraftverk med ca 860 000 ton årligen, en reduktion som skulle utbli om projektet inte genomförs.¹⁰

Ripfjällets vindkraftspark utgör ett viktigt bidrag till uppfyllandet av 100 % förnybart elsystem till år 2040, vilket således motverkas om vindkraftsparken inte byggs.

⁵ Den sista kärnkraftsreaktor i Sverige har uppnått 60 år, vilket är den beräknade tekniska livslängden, år 2045.

⁶ Energimyndighetens Vindkraftsstrategi 2018, <http://www.energimyndigheten.se/globalassets/fornybart/framjande-av-vindkraft/vindkraftsstrategi-uppdaterad-2018.pdf>

⁷ Beräknat på 860 GWh och 5 000 kWh hushålls-årskonsumtion för en villa

⁸ <https://www.fortum.com/about-us/our-company/our-energy-production/our-power-plants/dalalven>

⁹ <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/energi/energi-balanser/kommunal-och-regional-energi-statistik/>

¹⁰ Treibhausgasemissionen und Vermeidungskosten der nuklearen, fossilen und erneuerbaren Strombereitstellung, Öko-Institut e.V, 2007 (beräkningen bygger på att 1 kWh kolkondensgenererad el ger upphov till cirka 1kg CO² utsläpp).

14 (44)

We are sorry, the page you rean... x +

fortum.com/about-us/our-company/our-energy-production/our-power-plants/dalalven

fortum About us Services Energy production Sustainability Investors News and publications Careers Contact us

We are sorry, the page you requested cannot be found.

Att ha med länkar som ej fungerar i underlaget för en ansökan om ett så pass stort projekt håller ej.
Skicka tillbaka dokumentationen till sökanden och be att dom omarbetar

Samrådsprocessen

Ej kallad sakägare

Inskickad handling 13462-2020-283 Tommy Matsson

Hej!

Beträffande kungörelse avseende tillståndsansökan från wpd Onshore Ripfjället AB för vindkraftsindustri på Ripfjället i Malung-Sälens och Torsby kommuner.

Ärendenummer 551-13462-2020.

Undertecknad saknar information från WPD i detta ärende och har inte blivit kontaktad angående samråd mm som finns att läsa i denna kungörelse, information har kommit mig till kännedom väldigt sent via personliga kontakter. Jag gör således bedömningen att vare sig kungörelsen, eller presentationen av tillhörande handlingar uppfyller förvaltningsrättsliga krav på tillgänglighet och insyn, tryggar den enskildes rättssäkerhet eller följer den praxis som tillämpas vid tillståndsprövning enligt miljöbalken.

Undertecknad yrkar därför på att länsstyrelsen fattar beslut om en rejält utökad och generell yttrandetid till och med 2022-11-05.

mvh

Tommy Matsson

Stugägare, 2 km till vindkraftsområdet

Östra Fors 5:65

Detta anser jag inte att bara skall rendera utökad svarstid, samrådsprocessen bör ogiltigförklaras, alternativt utökad svarstid med 6 månader

Obesvarade synpunkter inskickade efter samrådsmötet

Sven Isaksson skickade in denna skrivelse till Weronica på Wpd

Synpunkter samråd vindkraft på Ripfjället - Meddelande (Oformaterad text)

Arkiv Meddelande Hjälp

Markera som ofärd Sök Zooma

Synpunkter samråd vindkraft på Ripfjället

Sven Teliamail <sven.isaksson@telia.com>
Till: w.andersson@wpd.se
Kopia: miljokontoret@malung-salens.se; Hans Öjer
ti 2019-08-27 09:12

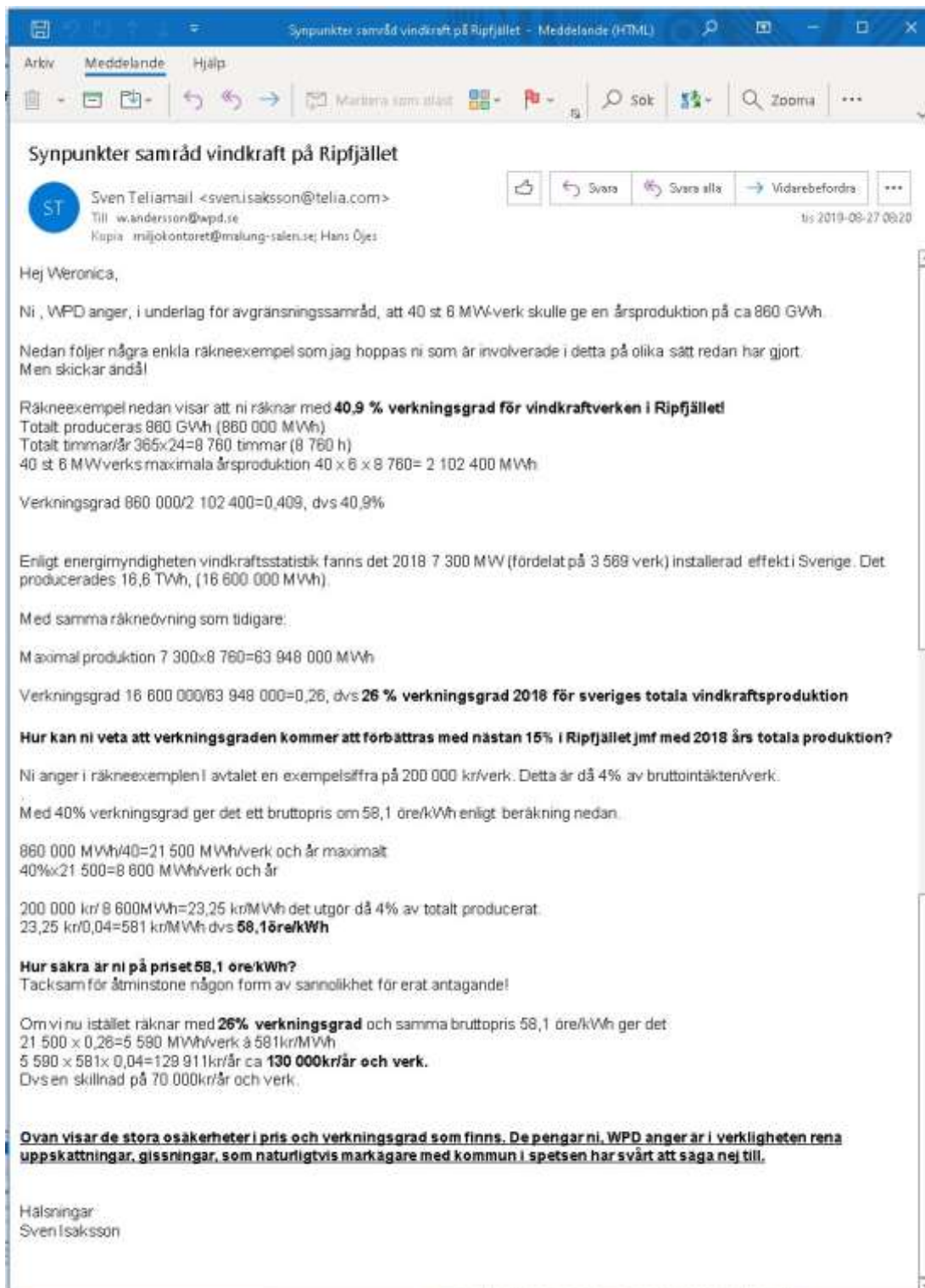
Hej Weronica,
Ersättningen till markägare är 4% av bruttoinkomsten, eni avtal om anläggningsarrangemang för vindkraft mellan WPD och Malung Sälens kommun. Det anges i räkneexemplen 200 000 kr/vindkraftverk per år som ersättning till markägare.
Vill att ni WPD tydliggör beräkningen av detta. Med så realistiska siffror som möjligt. Där verkningsgrad, drifttid/år och livslängd tydligt fram går. Samt er bedömning av hur säker denna prognos är. Ett bästa och sämsta scenario är väl inte för mycket begärt samt vad ersättningen skulle bli med dagens pris på energi. (kr/kWh)

Hälsningar
Sven Isaksson

Jag har letat och kan inte se att wpd har besvarat denna förfrågan någonstans i sitt material. Visst måste Wpd besvara inskickade synpunkter i processen?

Obesvarad fråga från samrådet (Verkningsgrad)

Sven Isaksson skickade in nedanstående fråga i samband med samrådet

Synpunkter samråd vindkraft på Ripfjället - Meddelande (HTML)

Arkiv Meddelande Hjälp

Sven Teliamail <sven.isaksson@telia.com>
Till w.andersson@wpd.se
Kopia miljokontoret@malung-salen.se; Hans Öjes
tis 2019-09-27 06:20

Hej Weronica,

Ni, WPD anger, i underlag för avgränsningssamråd, att 40 st 8 MW-verk skulle ge en årsproduktion på ca 860 GWh.

Nedan följer några enkla räkneexempel som jag hoppas ni som är involverade i detta på olika sätt redan har gjort. Men skickar ändå!

Räkneexempel nedan visar att ni räknar med 40,9 % verkningsgrad för vindkraftverken i Ripfjället
Totalt produceras 860 GWh (860 000 MWh)
Totalt timmar/år 365x24=8 760 timmar (8 760 h)
40 st 8 MW-verks maximala årsproduktion 40 x 8 x 8 760= 2 102 400 MWh

Verkningsgrad 860 000/2 102 400=0,409, dvs 40,9%

Enligt energimyndigheten vindkraftsstatistik fanns det 2018 7 300 MW (fördelat på 3 589 verk) installerad effekti Sverige. Det producerades 16,6 TWh, (16 600 000 MWh).

Med samma räkneövning som tidigare:

Maximal produktion 7 300x8 760=63 948 000 MWh

Verkningsgrad 16 600 000/63 948 000=0,26, dvs **26 % verkningsgrad 2018 för sveriges totala vindkraftsproduktion**

Hur kan ni veta att verkningsgraden kommer att förbättras med nästan 15% i Ripfjället jmf med 2018 års totala produktion?

Ni anger i räkneexemplen i avtalet en exemplersiffra på 200 000 kr/verk. Detta är då 4% av bruttointäkter/verk.

Med 40% verkningsgrad ger det ett bruttopris om 58,1 öre/kWh enligt beräkning nedan.

860 000 MWh/40=21 500 MWh/verk och år maximalt
40%x21 500=8 600 MWh/verk och år

200 000 kr/8 600MWh=23,25 kr/MWh det utgör då 4% av totalt producerat.
23,25 kr/0,04=581 kr/MWh dvs **58,1öre/kWh**

Hur säkra är ni på priset 58,1 öre/kWh?
Tacksam för åtminstone någon form av sannolikhet för erat antagande!

Om vi nu istället räknar med **26% verkningsgrad** och samma bruttopris 58,1 öre/kWh ger det:
21 500 x 0,26=5 590 MWh/verk å 581kr/MWh
5 590 x 581x 0,04=129 911kr/år ca **130 000kr/år och verk**.
Dvs en skillnad på 70 000kr/år och verk.

Ovan visar de stora osäkerheter i pris och verkningsgrad som finns. De pengar ni, WPD anger är i verkligheten rena uppskattningar, gissningar, som naturligtvis markägare med kommun i spetsen har svårt att säga nej till.

Hälsningar
Sven Isaksson

Jag har letat igenom MKB, kompletteringar och bilagor, och kan inte se att wpd har svarat på denna fråga. Denna fråga är synnerligen relevant, då nettoproduktionen är mycket relevant i många sakfrågor kring ansökan. Detta är allvarligt, då sökanden antingen via slarv, eller medvetet ducket en besvärlig fråga. Underlaget kan inte anses som fullgott, utan bör återsändas till sökanden för omarbetning

Samrådsfas, vilseledande om att vindkraften är billig

Angelika Widing på Wpd påstår på samrådsmötet att vindkraften "går runt på dom elpriser vi har idag... utan subventioner eller stöd". *Jag anser att detta är vilseledande.*

Vindkraften producerar ström när det blåser, och när det blåser så måste elnätet vara dimensionerat för att kunna transportera 100% av det som kommer från vindkraftverken.

När det inte blåser, så måste det finnas balanskraft från andra källor, som kan rycka in och leverera el. I och med detta fenomen så måste kraftnäten överdimensioneras, vilket kräver en dyr ombyggnad.

Vem betalar för kraftnätsutbyggnaden? Inte är det vindkraftsbolagen, nej, den notan står elkonsumenterna för via kraftigt höjde nätavgifter

Samrådsfasen. Osakligt om elbrist

Wpd Scandinavias VD Maria Röske berättade på samrådsmötet att "det råder ett elunderskott i Dalarna och Värmlands län"

Detta är en helt irrelevant kommentar, då det ju är elunderskott i Malung, det är elunderskott i Malmö, Uppsala, Södermalm etc Det är ju bara på en nationell nivå som ett underskott är relevant att diskutera. *Hennes uttalande är vilseledande.*

Projektområde Riksintresse vindkraft

Projektområdet är delvis utanför området "riksintresse för vindkraft"

13462-2020-90-91 Bilaga 9. Sammanfattning av övriga inkomna yttranden - maskerad

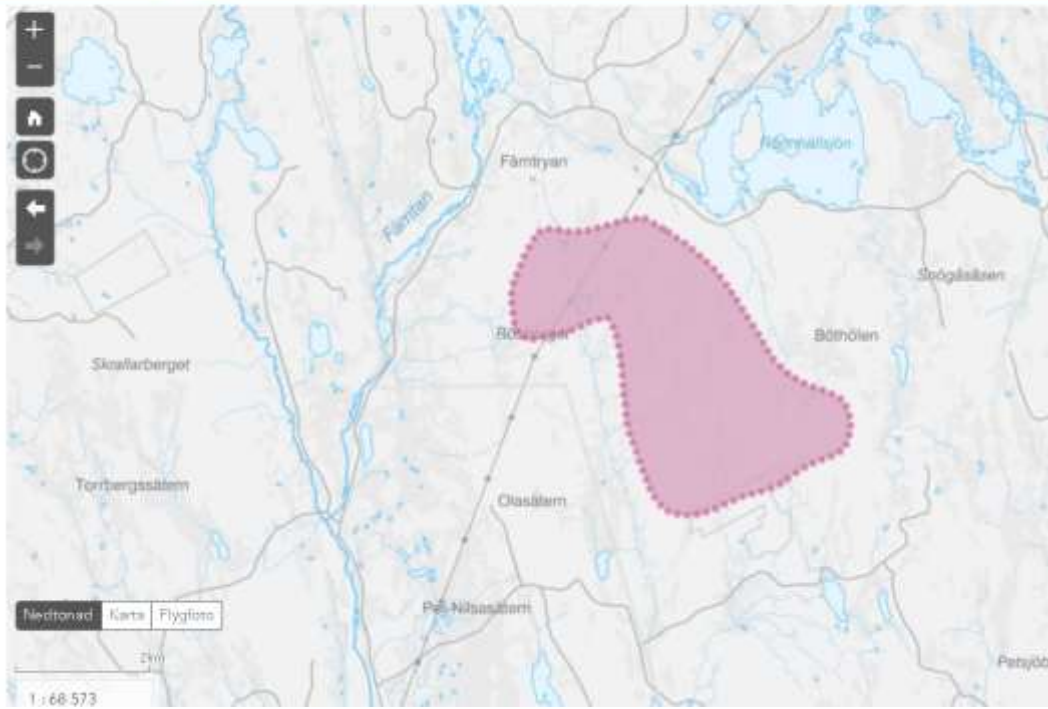
Utanför området riksintresse för vindkraft

Aktbilaga 67

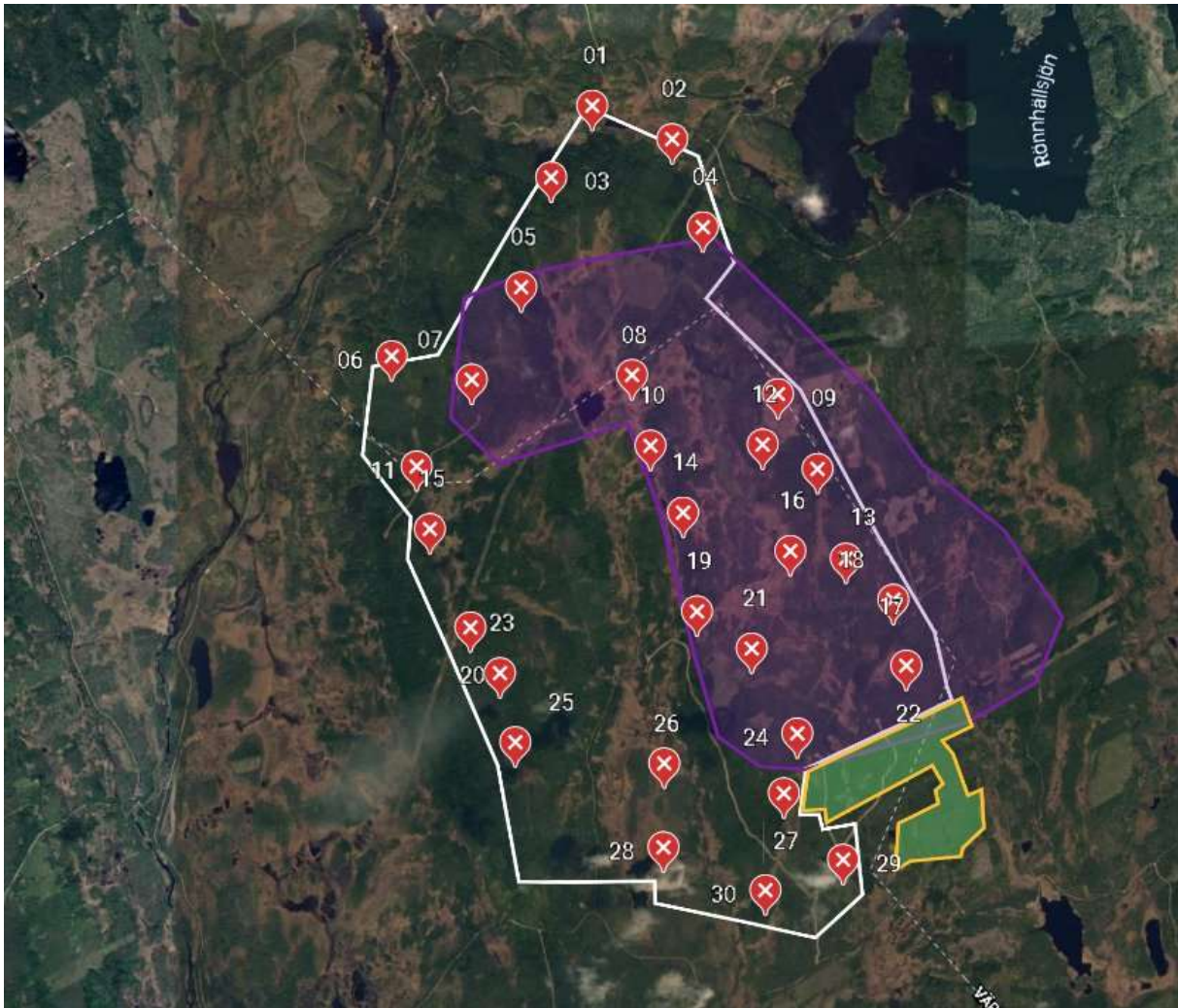
Föreningen nej till vindkraft på Ripfjället påtalar att enligt i ansökan angiven exempellayout hamnar 14 vindkraftverk utanför området definierat som riksintresse för vindkraft.

Wpd's svar: "wpd anser inte att yttrandet tillför ny fakta som är relevant för prövningen, Riksintressets läge redovisas i MKB avsnitt 3 .. 2.1. Den karta som bifogats synpunkterna är helt felaktig och missvisande."

Enligt "Vindbrukskollen" (<https://vbk.lansstyrelsen.se/>) så är följande område definierat som "Riksintresse vindbruk" (3 Kap §8 MB (STEM Riksintresse Energiproduktion MB3Kap8_vindbruk2015)

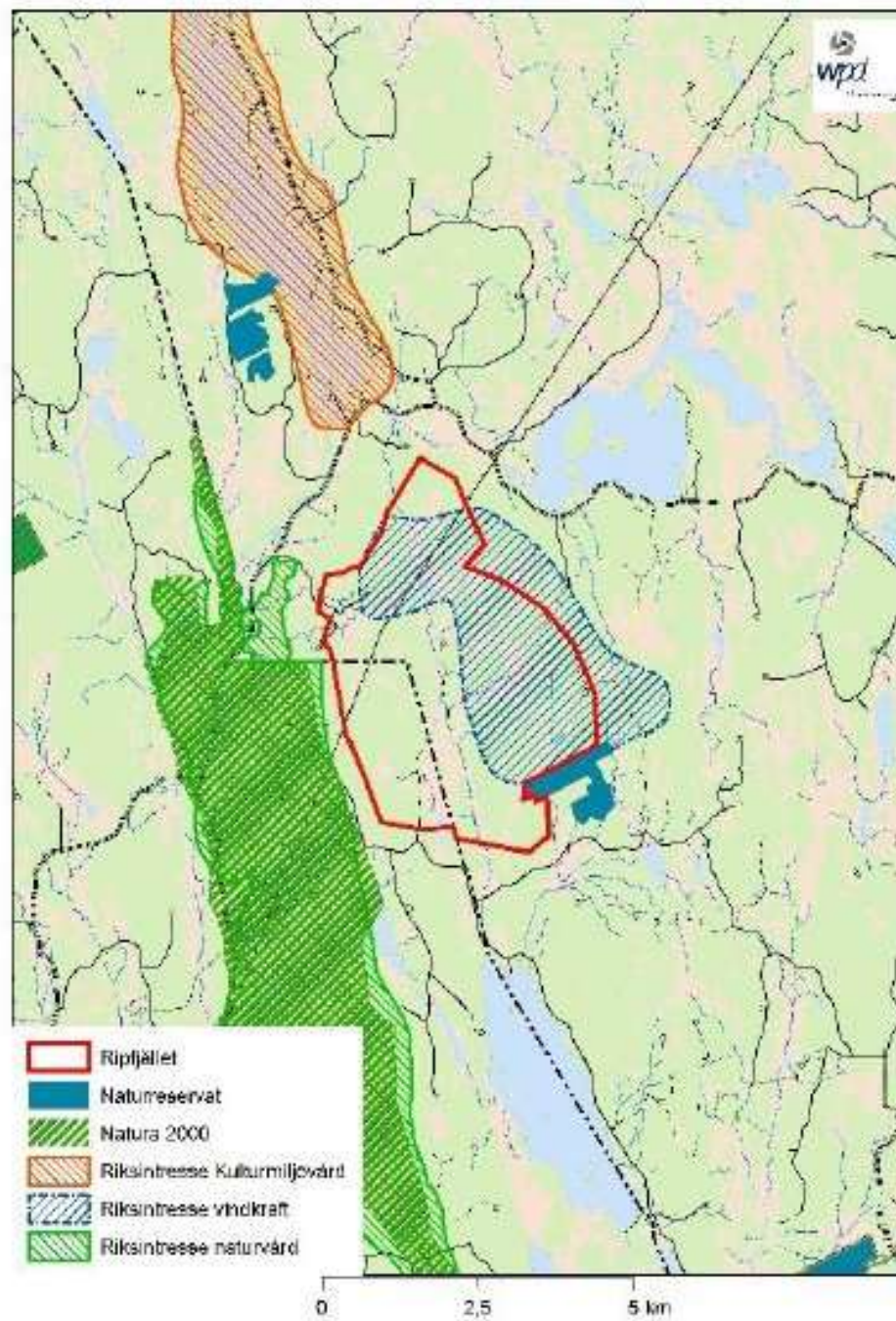
Det som är intressant är att om man projicerar detta område ovanpå det område som Wpd har föreslagit som vindkraftsetableringsområde så överlappar områdena ganska dåligt.

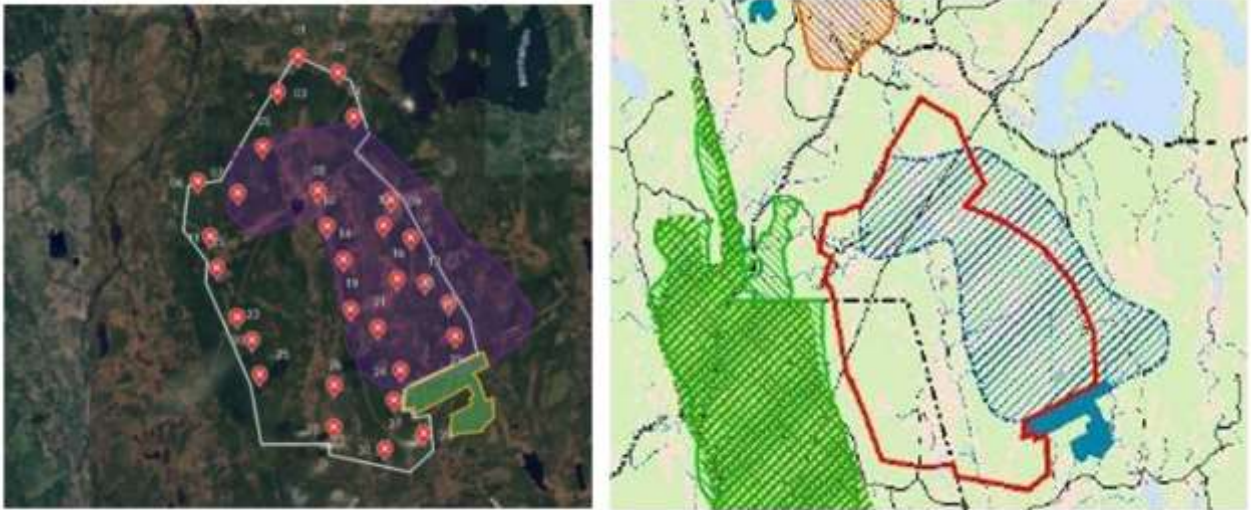
14 vindkraftverk ligger utanför området som definierats som riksintresse (Lila område)
Område med vit linje = projektområde
Detta måste tas i beaktande när Wpd's ansökan behandlas.

Efter att ovanstående text skrevs hittade undertecknad nedanstående figur i wpd's MKB sidan 38

4.2.1 Huvudalternativet Ripfjället

Om man lägger dessa bilder bredvid varandra blir det enklare att jämföra.

Jag skulle vilja ha svar från Wpd vad som är felaktigt och missvisande med ovanstående karta? Och då menar jag inte verkens placering, utan faktumet att området riksintresse vindkraft endast täcker ca hälften av projektområdet...

Ljud

Vilseledande om ljud

Kap 7.1.2 Sid 108 Vilseledande om ljud

”Fysikaliskt har ljudet stora likheter med det ljud som alstras av vinden i vegetation av olika slag.”

wpd ger en skönmålande bild att vindkraftsverkens aerodynamiska ljud är naturligt. Det finns forskning på att buller som uppstår är skadliga för människor och djur.

<https://thl.fi/sv/web/miljohalsa/buller/vindkraft-och-buller>

Wpd bör inte tillåtas påstå sådana här saker i sin ansökan. En intressant frågeställning är istället om Wpd kommer att stötta kommunen i bullerärenden, exempelvis tillhandahålla utrustning för mätning av infraljud vid fastigheterna kring Ripfjället?

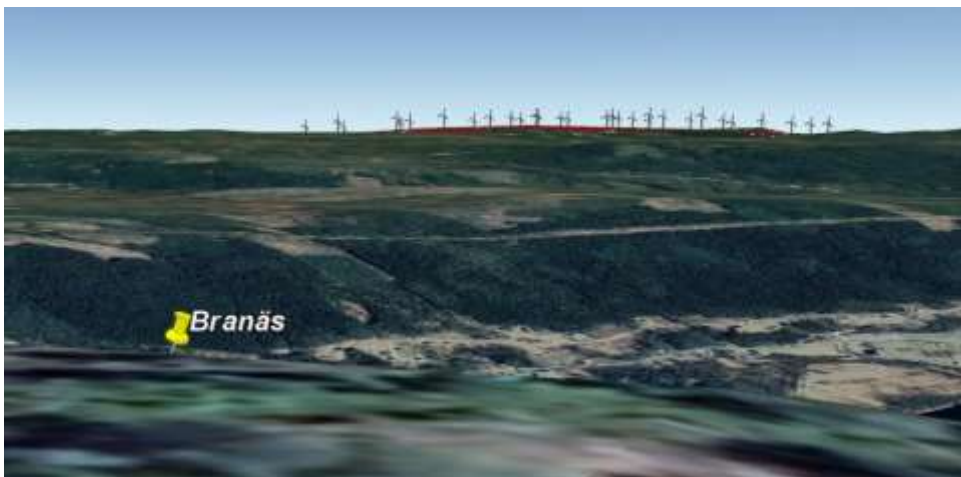
Fotomontage/visuell påverkan

Visuell påverkan

Kap 7.1.1 Sid 103 Visuell påverkan

”Vindparkens visuella påverkan på omgivande landskap är beroende av avståndet. I vindparkens direkta närhet och upp till några kilometers avstånd kan vindkraftverken utgöra ett dominerande inslag i landskapsbilden från platser som erbjuder vidare utblickar.”

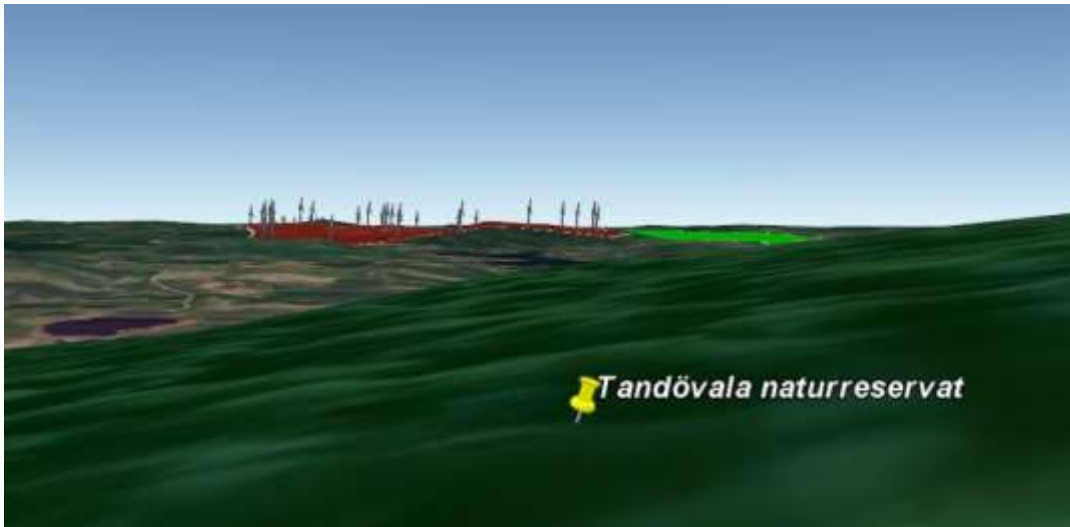
Wpd ger en skönmålande bild av att synintrycket är relativt litet, när det är påtagligt inom flera mils avstånd. Nedan följer några simuleringar gjorda i Google Earth

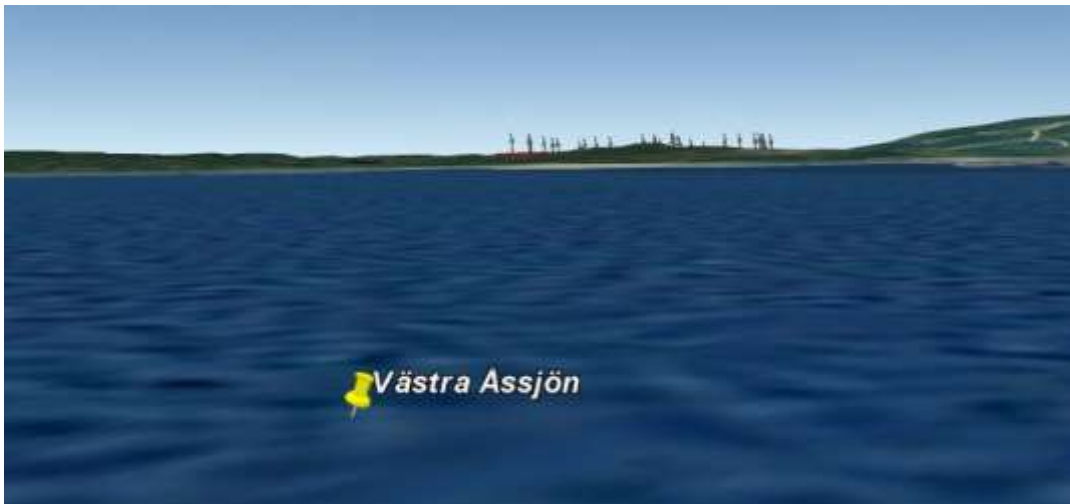
Branäs – Ripfjället 16 km

Lybergsgnupen – Ripfjället 29km

Tandövala naturreservat – Ripfjället 13km

Västra Åssjön – Ripfjället 17km

Som jämförelse visas ovan en film ifrån Mariestad. Vindkraftverken i Lyrestad filmade på natten på 2,5 mils avstånd

Wpd vilseleder och förskönar

Vilseledande fotomontage

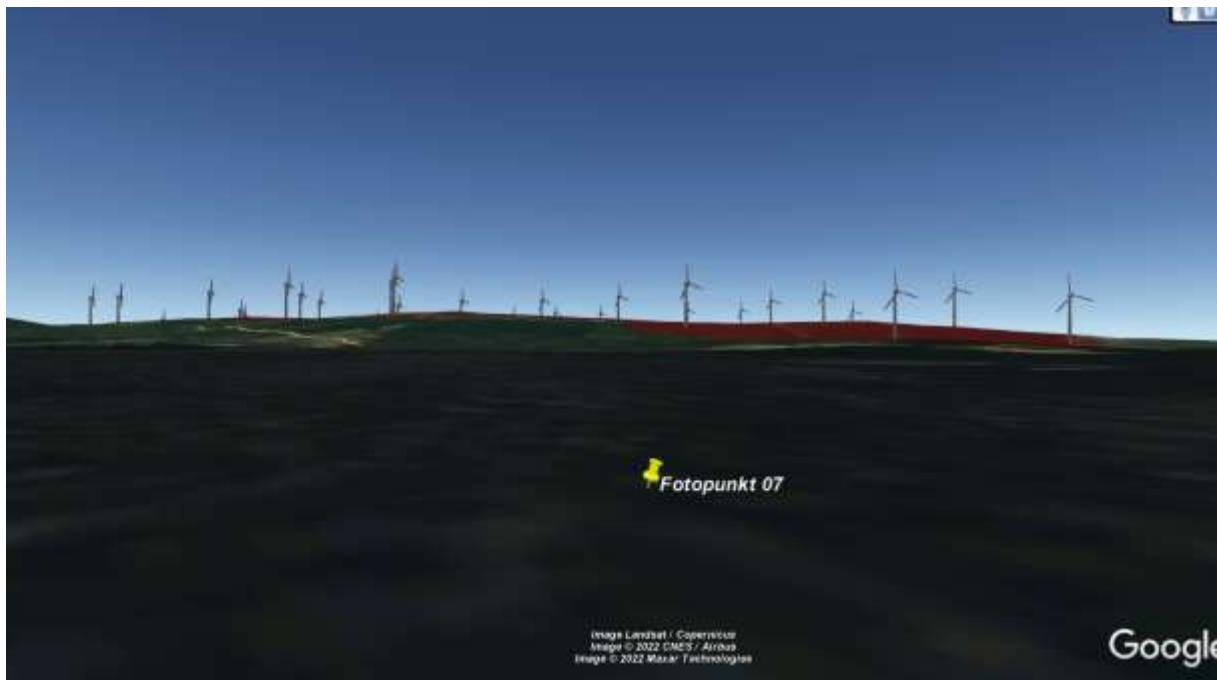
Wpd's fotomontage är i många fall missvisande. Här följer ett exempel från fotopunkt 5 & 7. Vi har låtit Google Earth göra beräkningar av hur synliga vindkraftverk av den aktuella storleken kommer att synas på aktuellt avstånd.

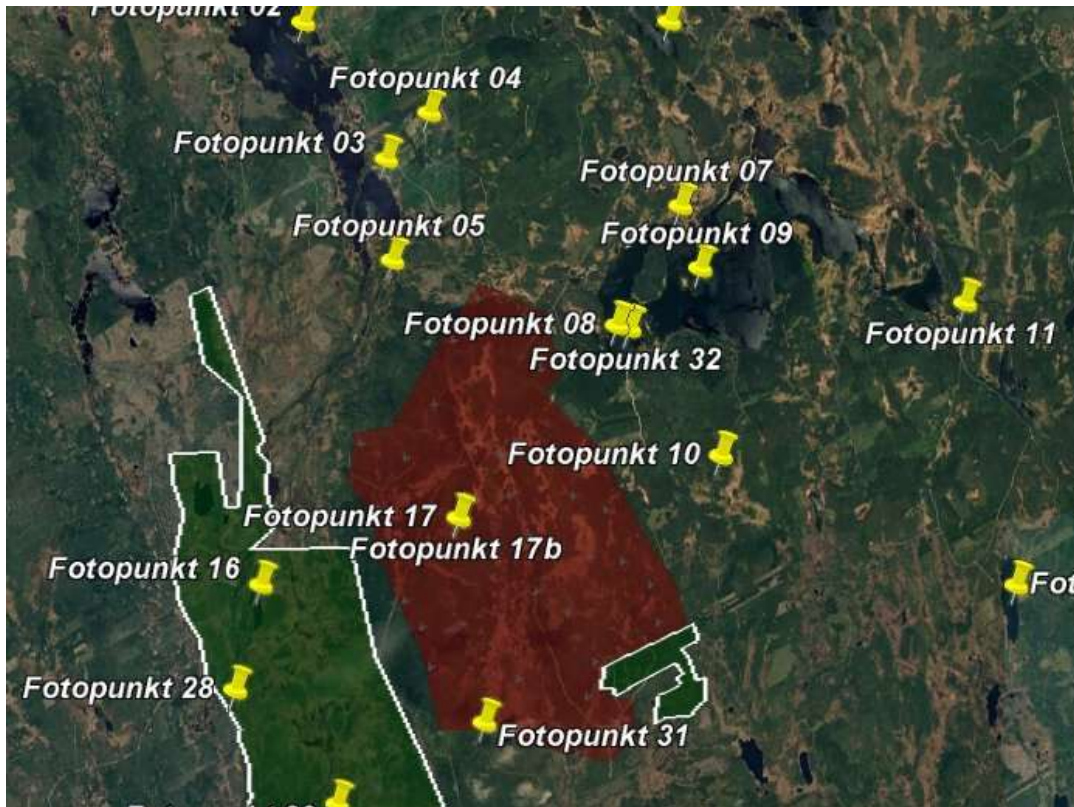
Bilder kommer alltid att visa objekt i bakgrunden som väldigt små. Vi vet dock alla att de i verkligheten ter sig mycket större än på fotot. Wpd bör ta fram mer verklighetstroga bilder.

7. Rönnhällsjön norra, 2,9 km till närmsta verk.

Vindkraftverken har markerats med röda ringar för att visa var de verk som är skydda är belägna.

[Vilseledande kumulativa fotomontage](#)

13462-2020-90-91 Bilaga 7. Kumulativa fotomontage. Vilseledande fotomontage

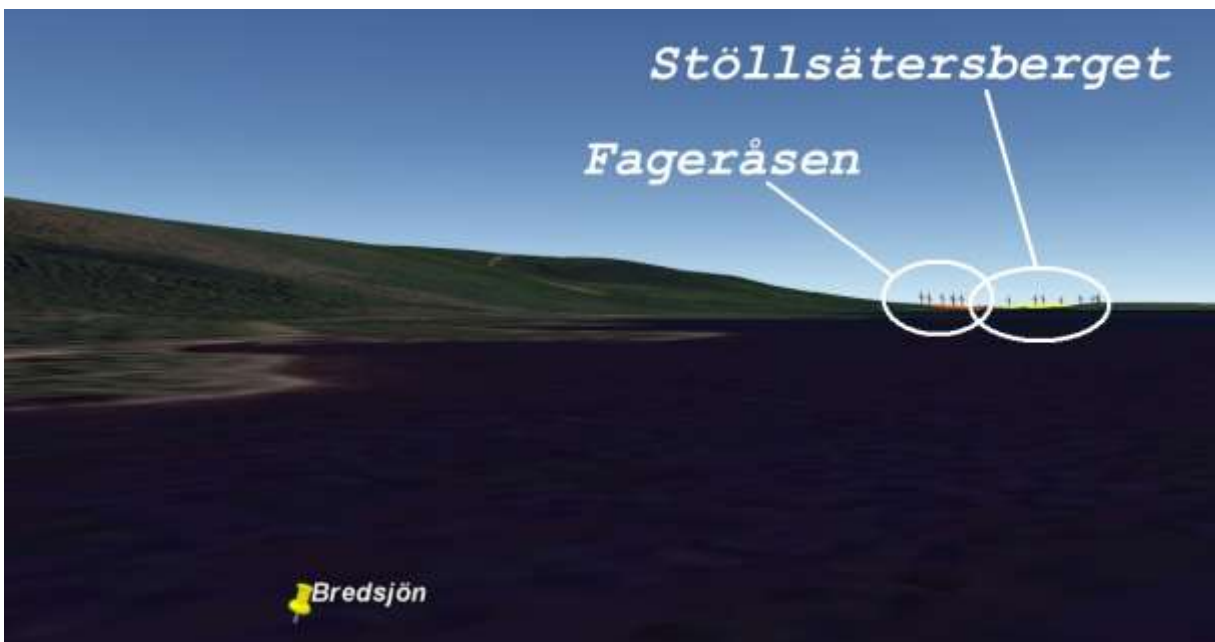
Figur 1. Bredsjön, 11 km till närmsta verk på Fageråsen.
Fotomontage med omkringliggande vindkraftparker där fotot är taget i riktning sydöst.

Bildn ovan kommer från bilaga 7 kumulativa fotomontage. Ingenting syns på bilden då verken är dolda bakom berg. Bilden nedanför från min egen simulering

Hel OK, jag köper helt att verken som planeras att stå i denna riktning på Fageråsen hamnar bakom Stupberget & Bredsjöberget.

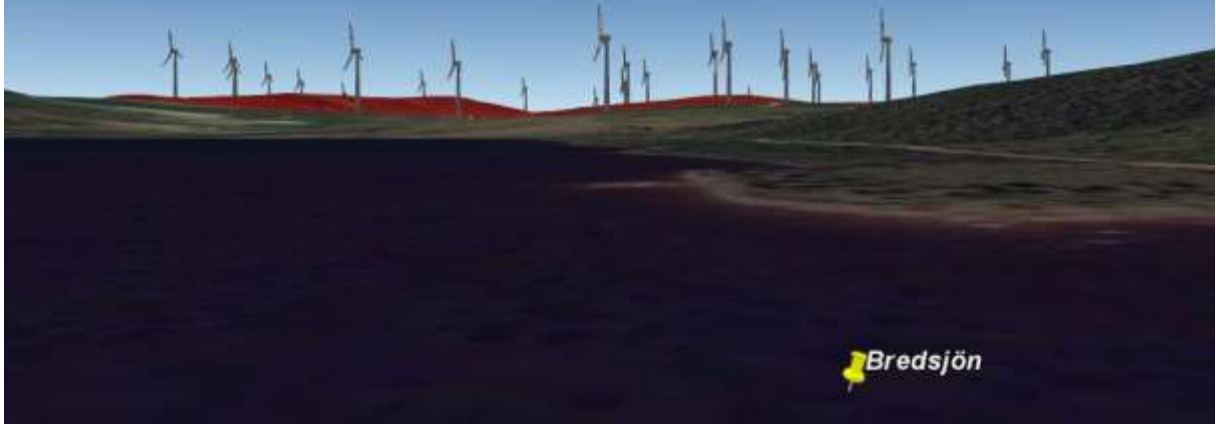
Om man dock vrider blicken aningen söderut...

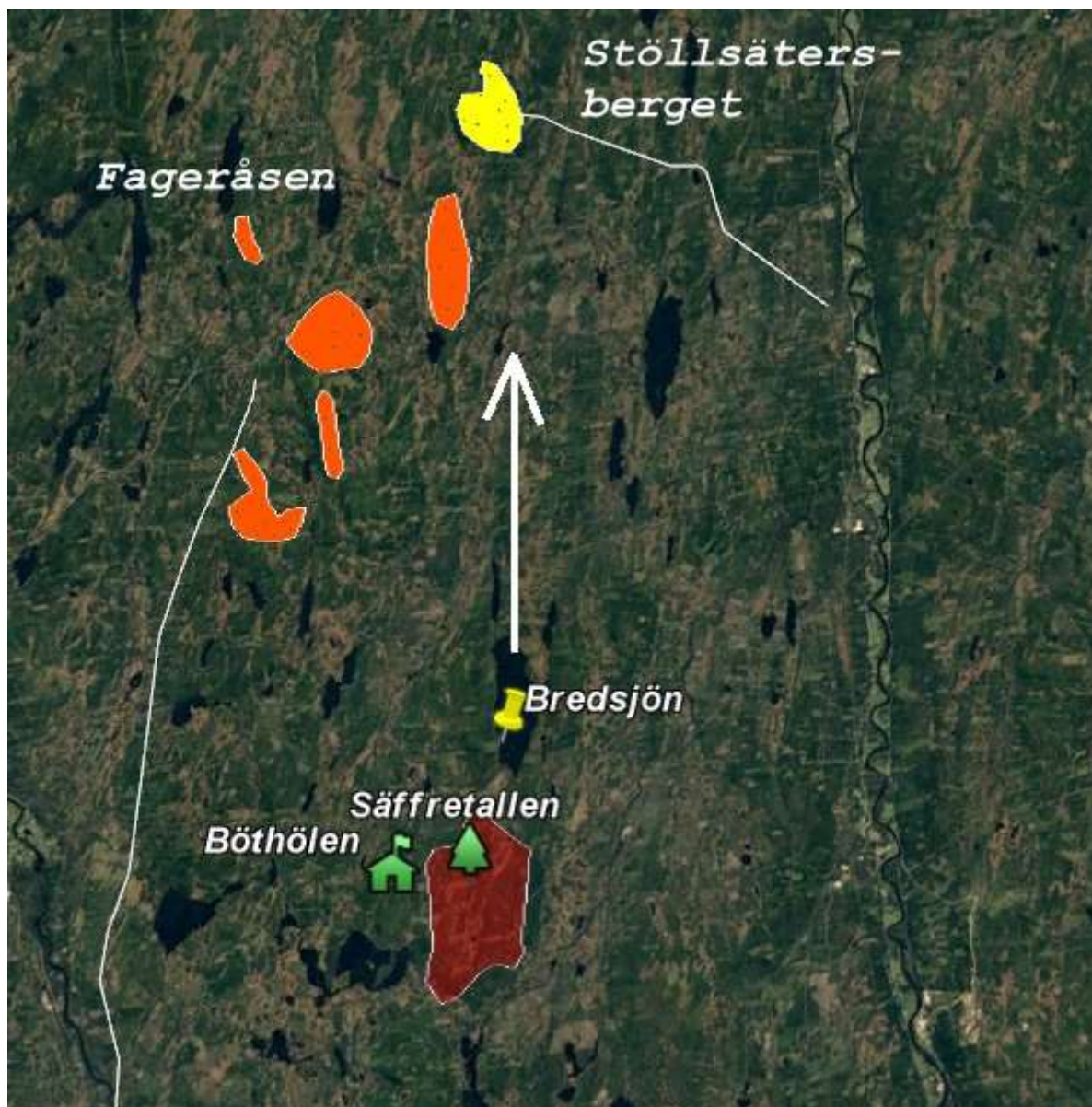
Så ser man tydligt både Wpd's vindkraftverk på Stöllsättersberget och Dalavinds verk på Fageråsen.

Vrider vi rakt norrut så kommer ju Ripfjällets planerade verk att ligga riktigt nära

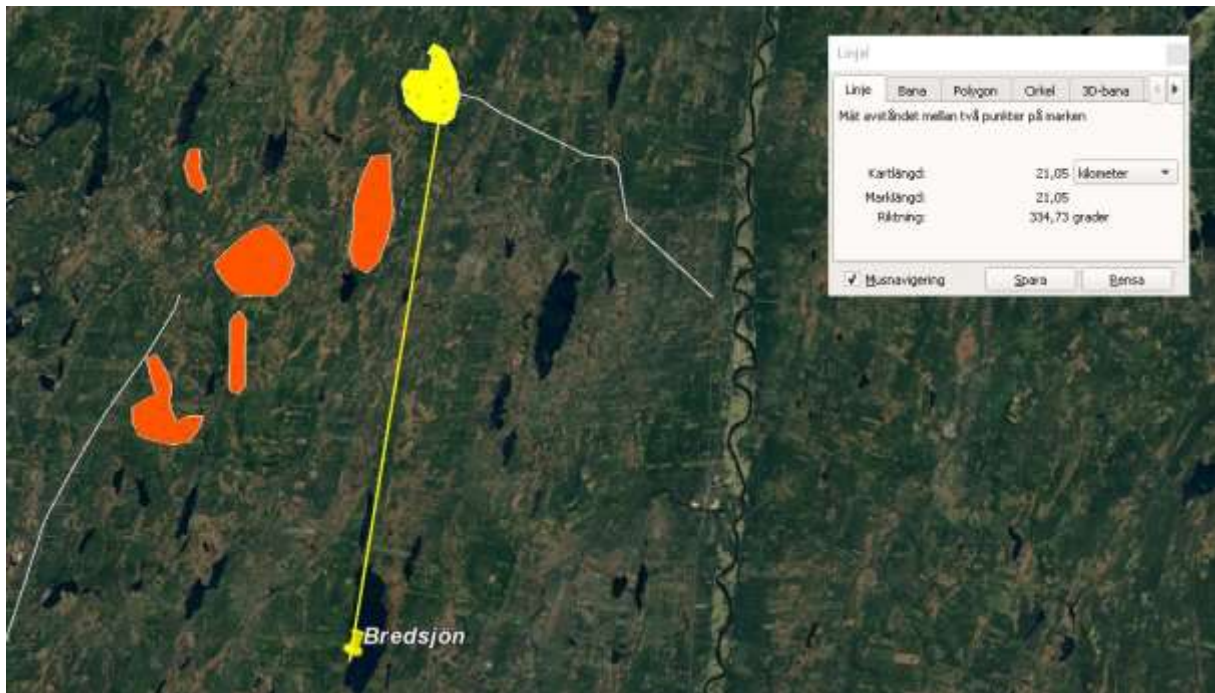
Ripfjället

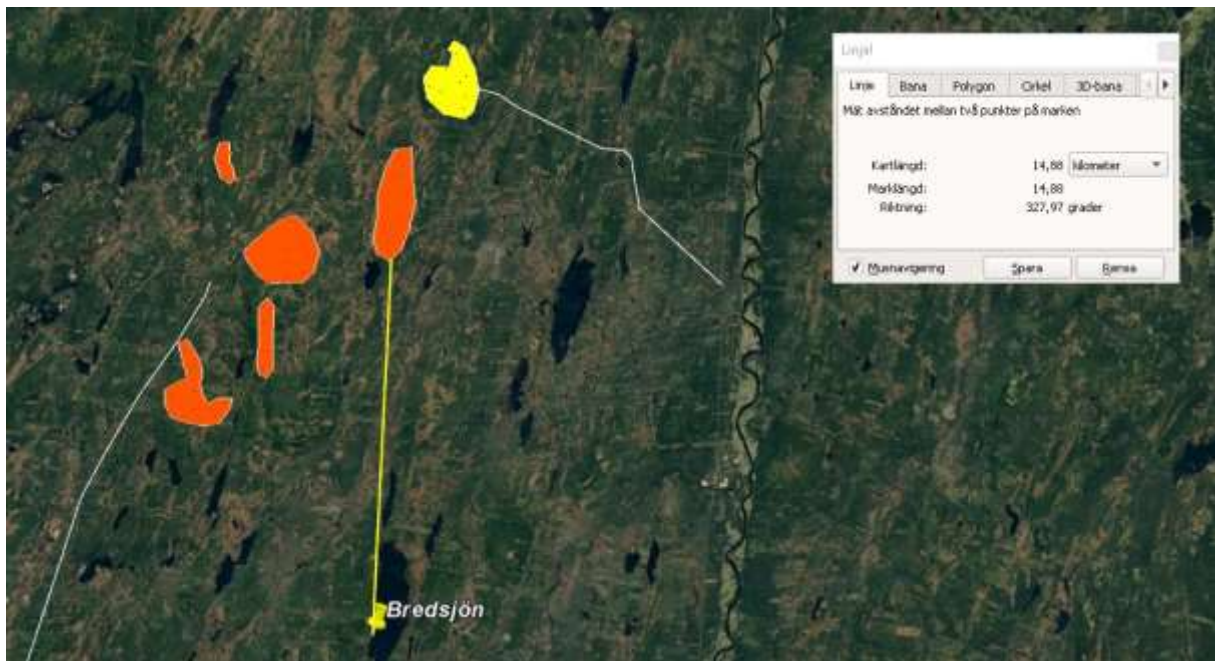
 Bredsjön

Översiktsbild söderut från "fotopunkten" (Gul knappnål)

Avstånd till Stölsättersberget = 21km (Gult projektområde)

Avstånd till område 5 Fageråsen = 15km (Orange projektområde)

För att ge en förning hur vindkraftverk ser ut på avstånden 15 respektive 21km används ovanstående bild. Bilden är från en film som är filmad på 25km avstånd i Lyrestad utanför Mariestad med full hinderbelysning blinkandes i natthimlen

Wpd har varit slarviga i sitt arbete. Deras komplettering som skulle visa kumulativa effekter duger inte som beslutsunderlag. Skicka tillbaka underlaget till wpd och be att dom gör om och gör rätt. Hur är arbetet utfört kring övriga fotomontage?

Simuleringar gjorda i Google Earth med vindkraftsområden och placering av vindkraftverk enligt exempellayout från Wpd och Dalavind.

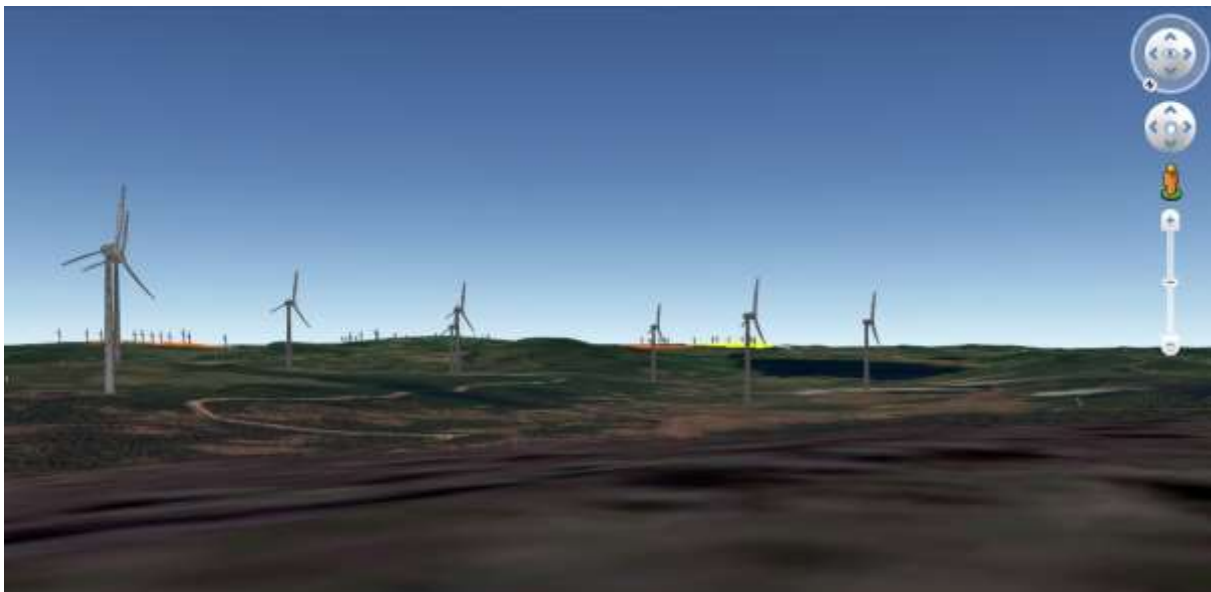
Vilseledande kumulativt fotomontage Rösberget

13462-2020-90-91 Bilaga 7. Kumulativa fotomontage. Vilseledande fotomontage

Wpd har gjort ett fotomontage med utgångspunkt från ett foto taget på Rösbergets topp, riktning sydost.

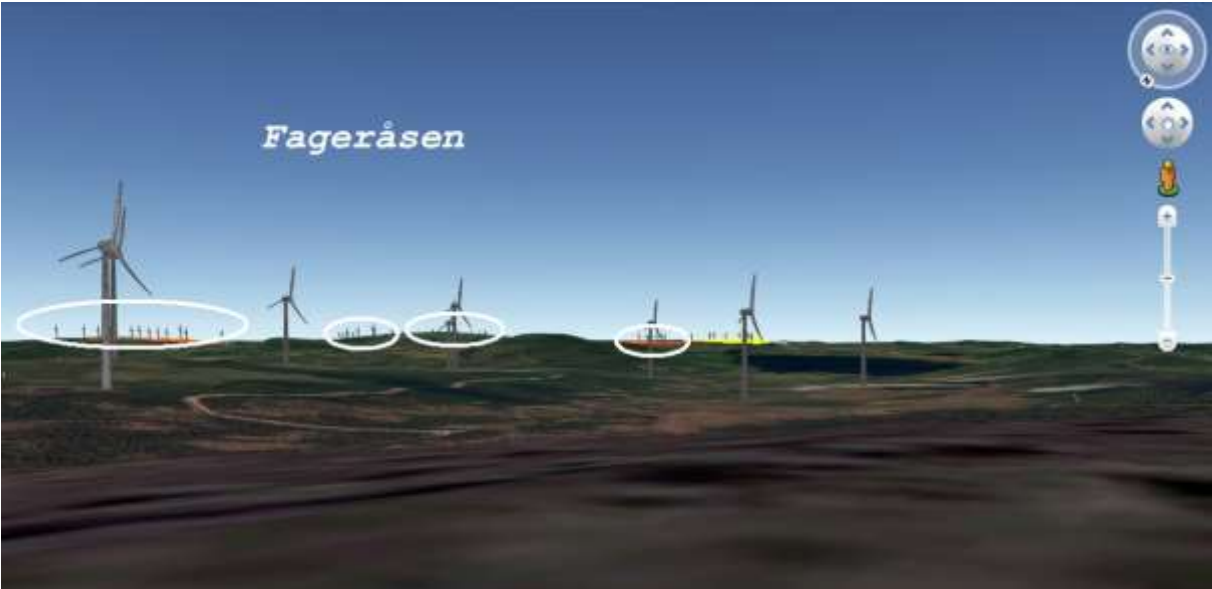
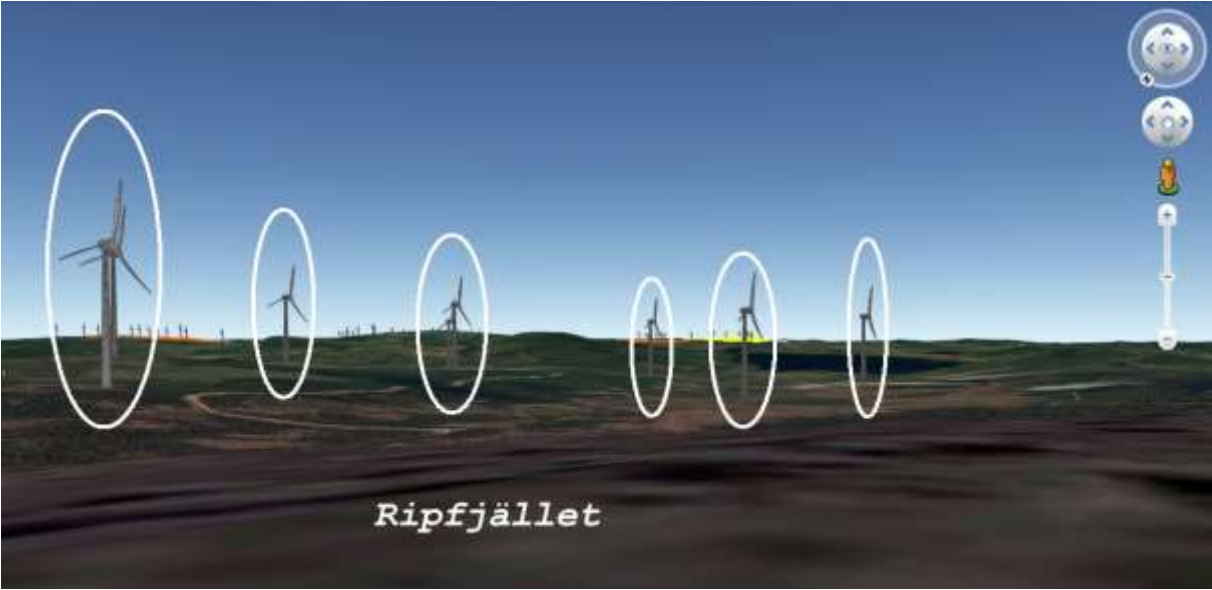
Min simulering nedan utgår också från Rösbergets topp, och i samma riktning

I förgrunden vindkraftverk på Ripfjället enligt exempellayout.

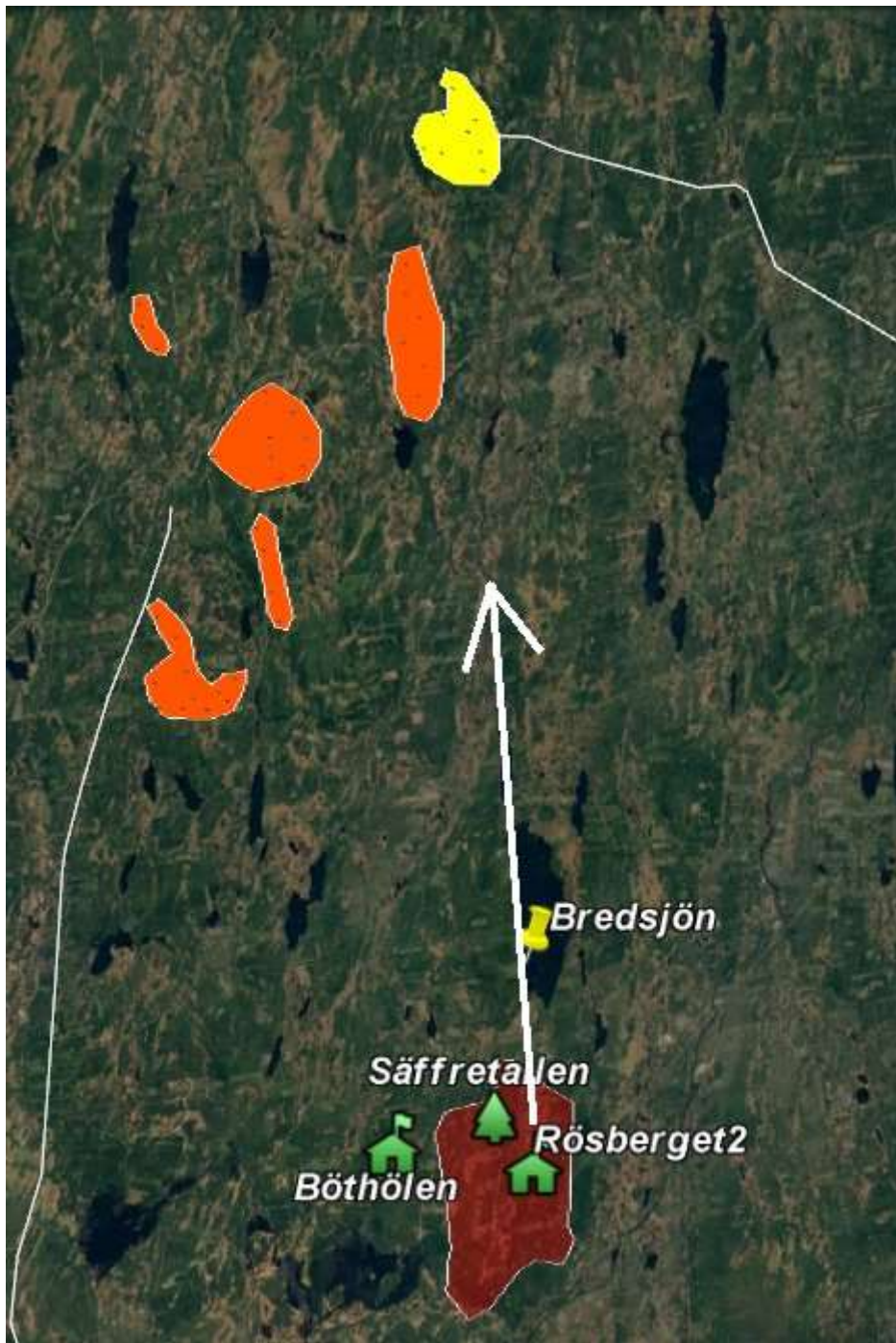
I bakgrunden till vänster och mitten Fageråsen (Stänk av orange färg), och till höger om mitten Stöllsäterberget (med en stänk av gul färg)

För att göra detta tydligare, se nästa 3 bilder

Översiktbild från min modell

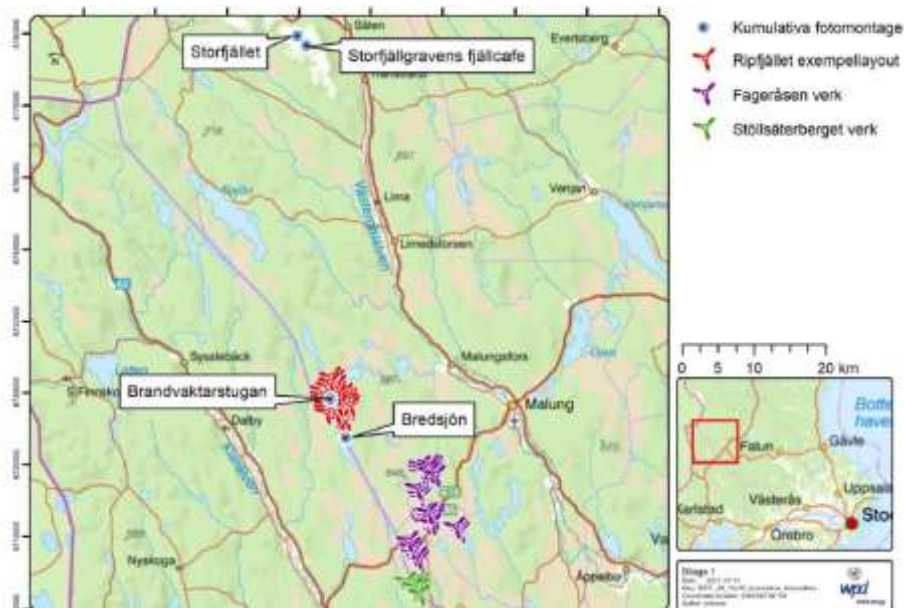

Wpd's fotomontage försköner verkligheten och berättar inte trovärdigt hur det kan komma att se ut om vindkraftverken byggs. Jag anser att deras fotomontage är undermåliga och behöver göras om.

Simuleringar gjorda i Google Earth med vindkraftsområden och placering av vindkraftverk enligt exempellayout från Wpd och Dalavind.

Felaktigt val av fotopunkt för fotomontage kumulativa effekter

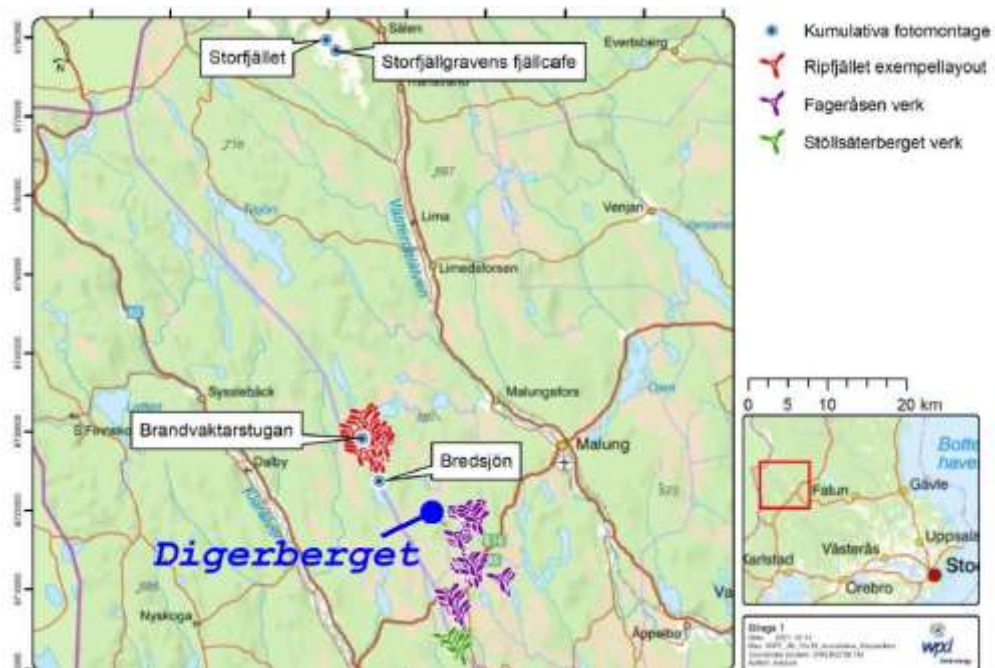
13462-2020-90-91 Bilaga 7. Kumulativa fotomontage. Felaktigt val av fotopunkt för fotomontage kumulativa effekter

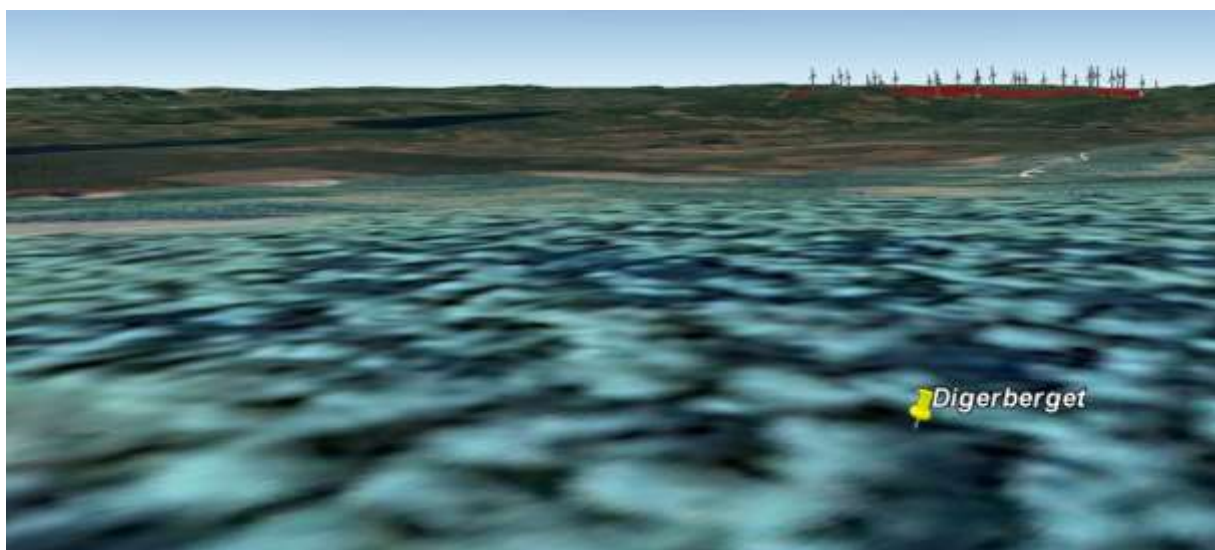
Wpd har valt 4 punkter för analys av den kumulativa effekten av 3 planerade vindkraftsområden.

2 av punkterna är tagna 46 km norr om det nordligaste området. 2 är tagna i eller i närheten av Ripfjällsområdet. Om man ska analysera kumulativa effekter av 3 områden så vore det väl vettigt att välja en punkt som ligger mellan alla 3 områdena...

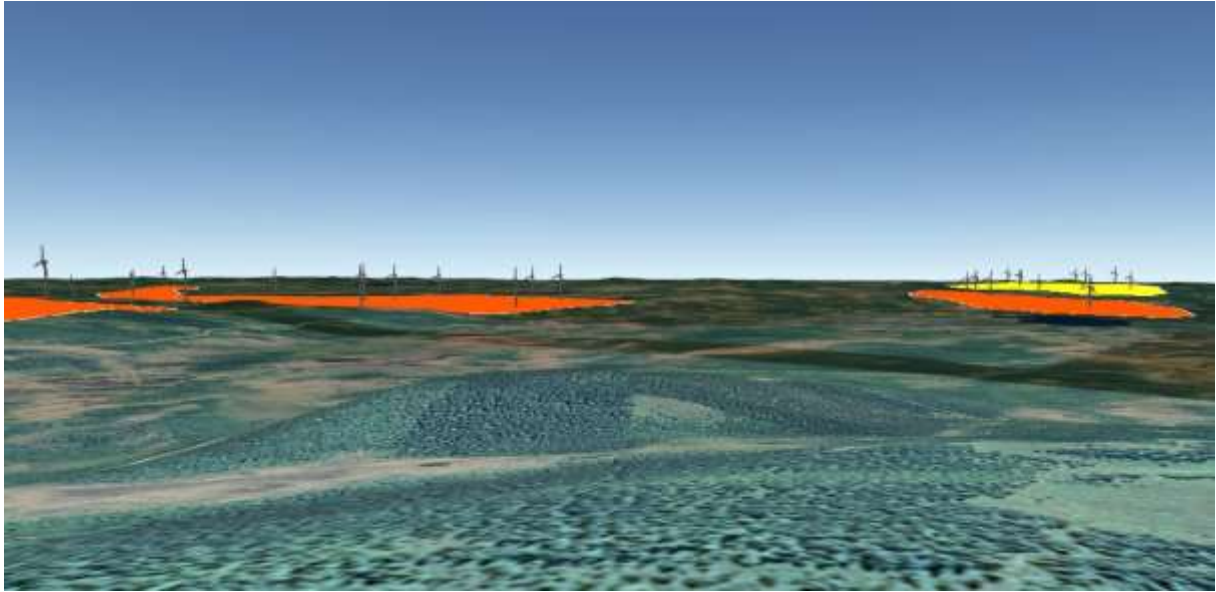
Jag har valt en punkt som ligger mellan dom 3 områdena för att simulera hur det ser ut där

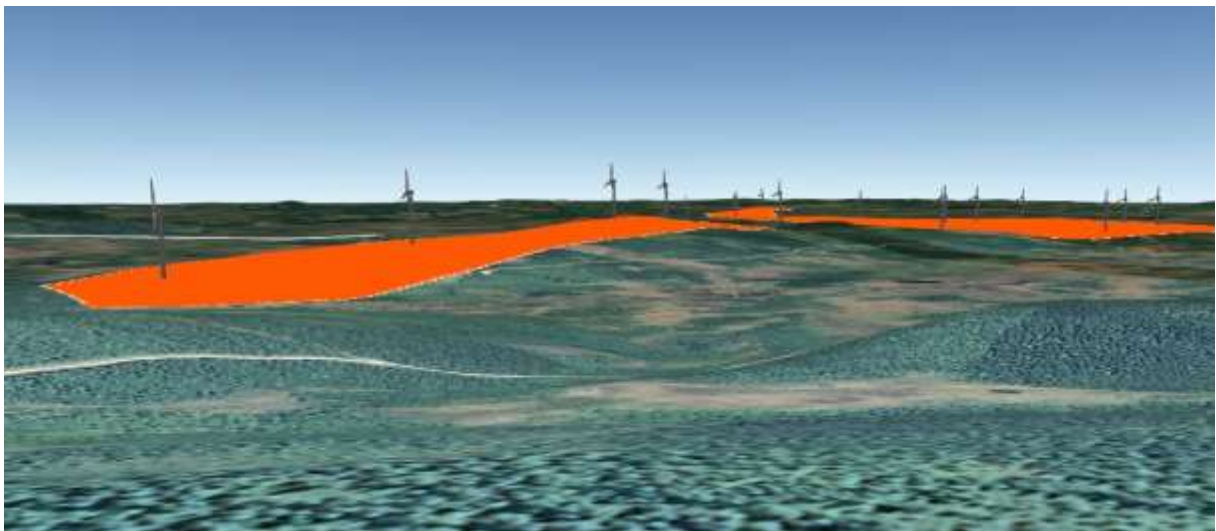
Följande vyer kan komma att ses från Digerbergets topp om tillstånd ges

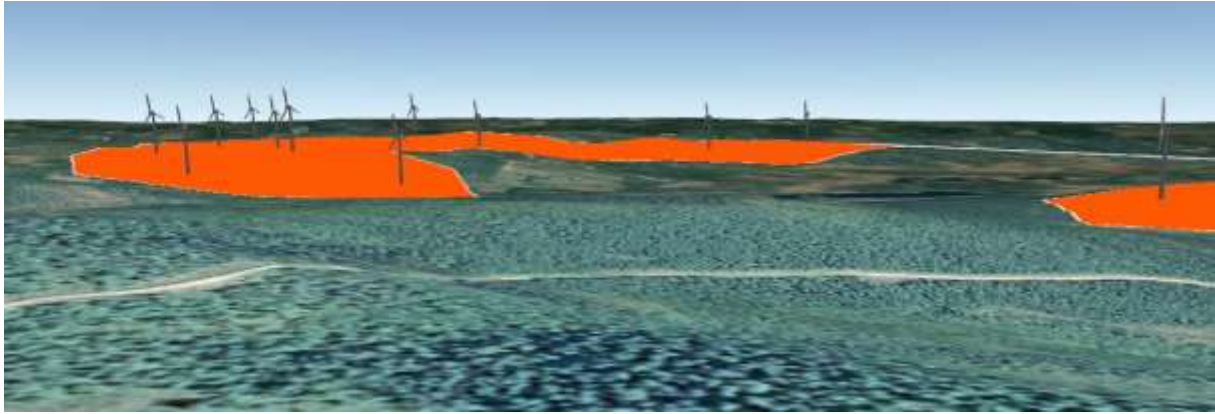

Ripfjället på 12 kms avstånd

Till höger med gult område Stölsätersberget på 13km's avstånd. Resten med orange område Fageråsen på 5,6-10 km

Fageråsen på 3-5 km avstånd

För att ge en förning hur vindkraftverk ser ut på avstånden 15 respektive 21km används ovanstående bild. Bilden är från en film som är filmad på 25km avstånd i Lyrestad utanför Mariestad med full hinderbelysning blinkandes i natthimlen

Wpd har varit slarviga i sitt arbete. Deras komplettering som skulle visa kumulativa effekter duger inte som beslutsunderlag. Skicka tillbaka underlaget till wpd och be att dom gör om och gör rätt. Hur är arbetet utfört kring övriga fotomontage?

VilseledandeOmUppvuxenSkog

Wpd skriver i Kap 7.1.1 Sid 104

”Ofta skymms vindparken av omkringliggande terräng och uppvuxen skog helt eller delvis”.

wpd ger en skönmålade bild av att synintrycket är relativt litet, när det är påtagligt inom hela området. Dessutom motsäger wpd sig själva. under avsnitt 4.4 Nollalternativet skriver dom följande

4.4 Nollalternativet

Nollalternativet ska beskriva konsekvenserna av att verksamheten inte kommer till stånd.

I detta fall innebär det att landskapsbilden och den lokala naturmiljön förblir oförändrad. I området bedrivs dock storskaligt skogsbruk vilket innebär att skog kommer att avverkas och nyplanteras, oavsett om vindparken kommer till stånd eller inte. Historiskt har cirka 98 % av området där vindkraftverken planeras tidigare kalhuggits. Stora ytor i området har avverkningsmogen skog som sannolikt kommer att avverkas inom överskådlig framtid.

Om dom talar sanning med att stora ytor sannolikt kommer att avverkas inom överskådlig tid, så skymms ju inte vindkraftverken längre av uppvuxen skog...

Wpd skönmålar och försöker vilseleda. Med skrivningar som denna vill man försöka få det till att vindindustrin på 29 verk inte kommer att synas speciellt mycket. Underlaget är för dåligt. Wpd måste redovisa sanningen innan beslut kan komma på fråga. Skicka tillbaka Mkb:n till sökande med uppmaning att göra om och göra rätt.

Missledande fotomontage brandvaktarstugan

Wpd skriver i Kap 7.1.1 Sid 103

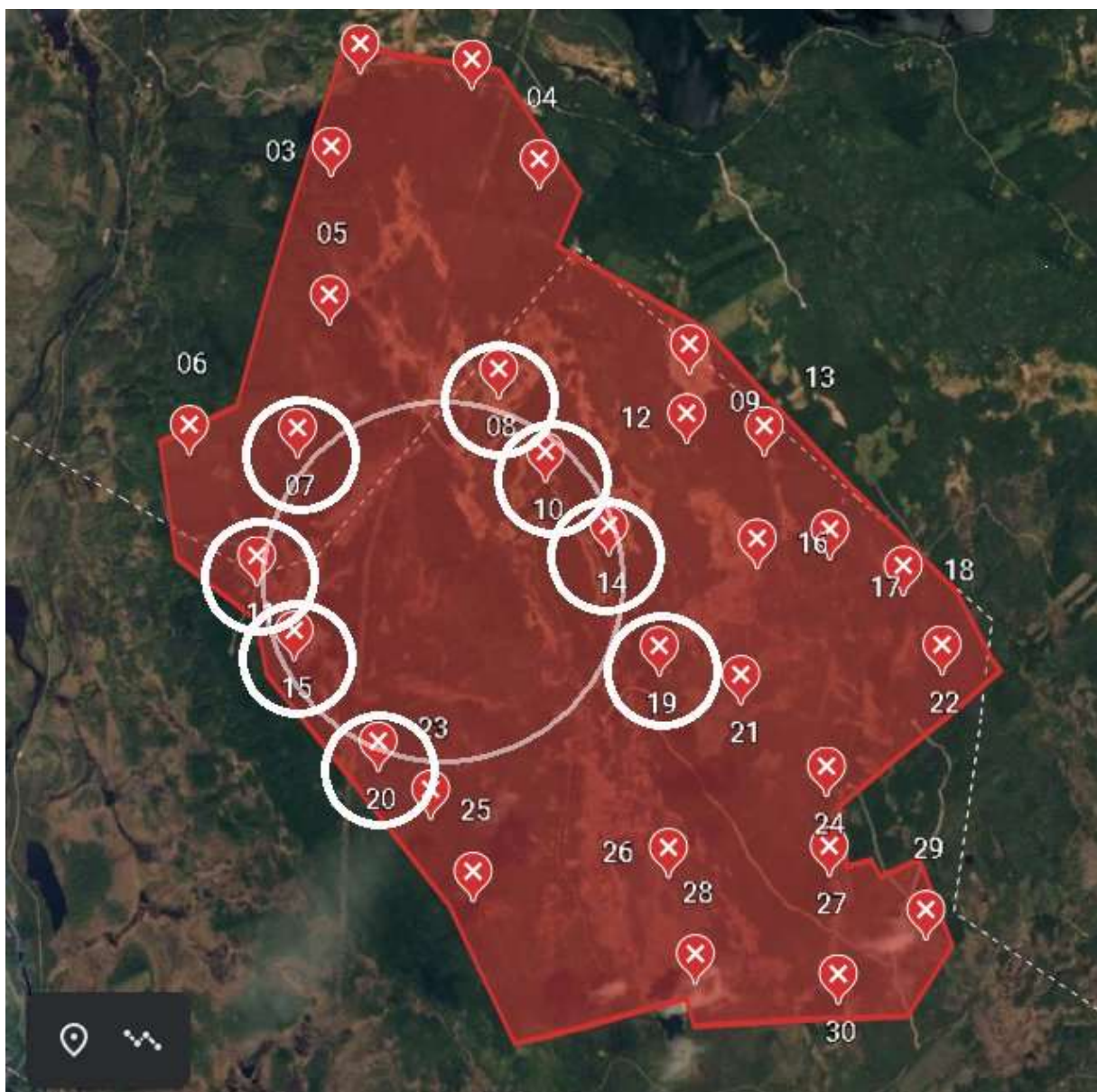
”Eftersom stugan är belägen mycket högt i terrängen kommer verken inte att upplevas i ett underifrånperspektiv, vilket till viss del kan minska det dominerande visuella intrycket. Fotomontage som tagits fram från Brandvaktarstugan är gjort i 360 grader och återges inte i MKB, utan kan ses i digitalt format på hemsidan.”

wpd ger helt missvisande bild av hur upplevelsen är från toppstugan. Den kommer att befinna sig mitt i ett industrionråde och verken kommer om dom byggs att sticka upp långt över toppstugan. Wpd sprider rena felaktigheter i syfte att försköna.

Brandvaktarstugan/Toppstugan befinner sig på 600 meters höjd.

Vindkraftverken i direkt närhet till toppstugan (Som dessutom endast är en exempellayout, och ju kan ändras av Wpd) befinner sig på följande höjder (Fundament)

07 Ryberget	548m = Fundamentet 52m nedanför toppstugan
08 Nyselskölen, Ö Skällbäckstj.	520m = Fundamentet 80m nedanför toppstugan
10 Skällbäckdalen	518m = Fundamentet 82m nedanför toppstugan
14 Skällbäckdalen	536m = Fundamentet 64m nedanför toppstugan
19 Säffretallen	540m = Fundamentet 60m nedanför toppstugan
20 Syd bergmyren	541m = Fundamentet 59m nedanför toppstugan
15 Mitt bergmyren	541m = Fundamentet 59m nedanför toppstugan
11 Norr bergmyren	538m = Fundamentet 62m nedanför toppstugan
07 Ryberget	548m = Fundamentet 52m nedanför toppstugan

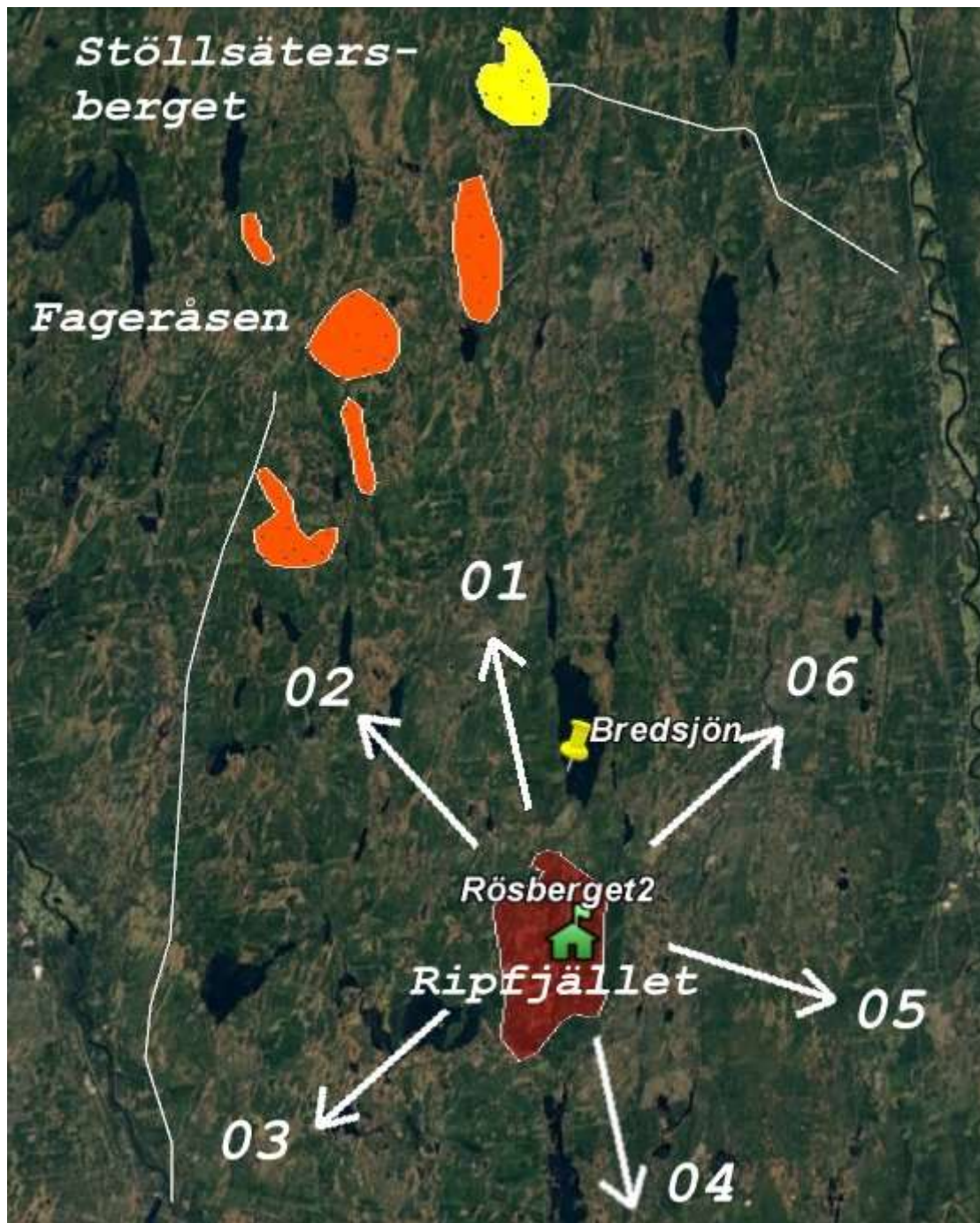

Den tunna ringen i mitten representerar Wpd's "hänsynsområde" kring Rösberget och brandvaktarstugan. Jag har valt att kontrollera höjderna i terrängen på verken som är inringade med lite grövre cirklar

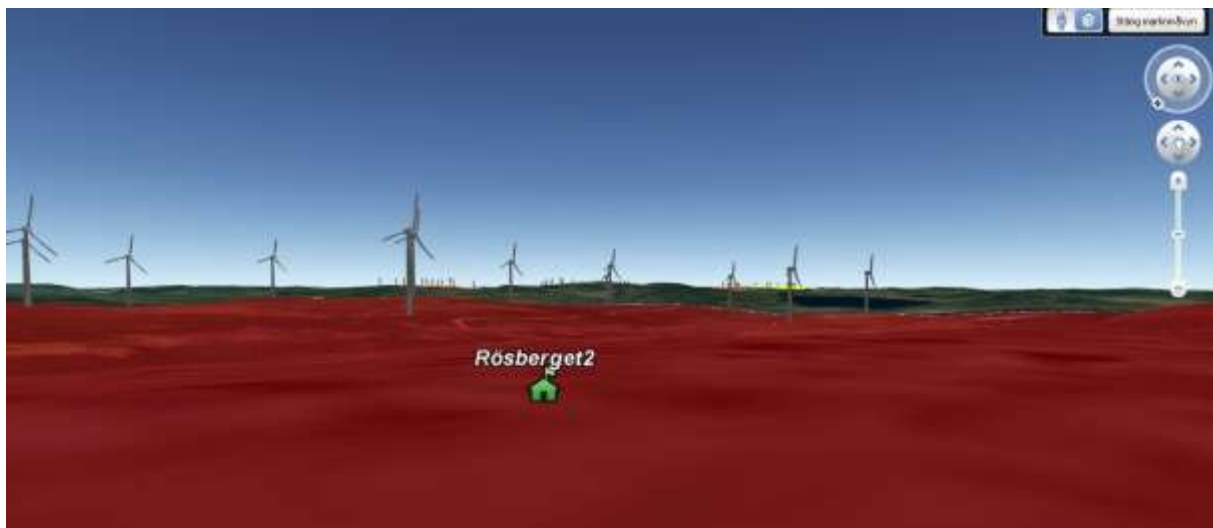
Vindkraftverken är 250 meter höga, vilket innebär att den höjdskillnad som Wpd vill hänvisa till har ringa betydelse. Istället för 250 meter blir höjden ovanför:

07 Ryberget	Höjd över toppstugan 198 meter
08 Nyselskölen, Ö Skällbäckstj.	Höjd över toppstugan 170 meter
10 Skällbäckdalen	Höjd över toppstugan 168 meter
14 Skällbäckdalen	Höjd över toppstugan 186 meter
19 Säffretallen	Höjd över toppstugan 190 meter
20 Syd bergmyren	Höjd över toppstugan 191 meter
15 Mitt bergmyren	Höjd över toppstugan 191 meter
11 Norr bergmyren	Höjd över toppstugan 188 meter
07 Ryberget	Höjd över toppstugan 198 meter

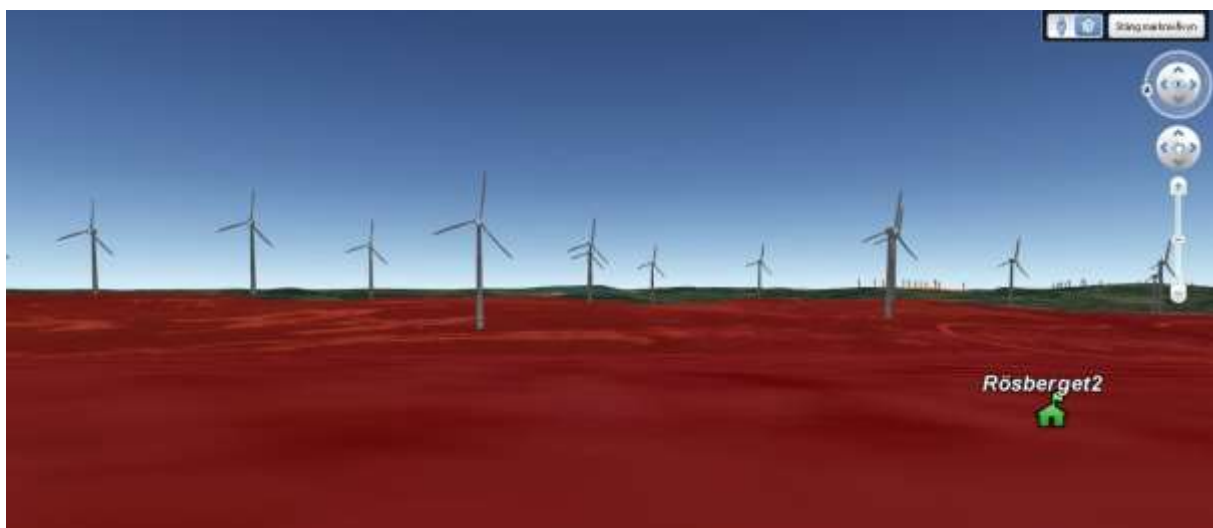
Nedan följer en simulering i Google-Earth med skalenligt inlagda vindkraftverk med tänkt placering. Utgångspunkten för vyerna är i marknivå på toppen av Rösberget

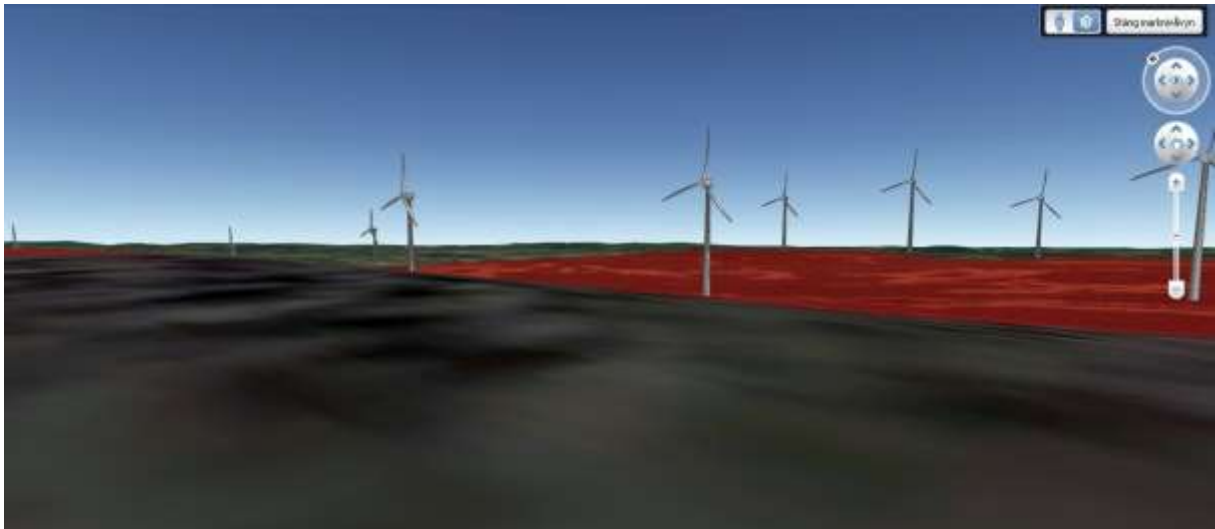
Översikt som visar riktningen på dom 6 olika vyer som fås efter simulering i Google Earth

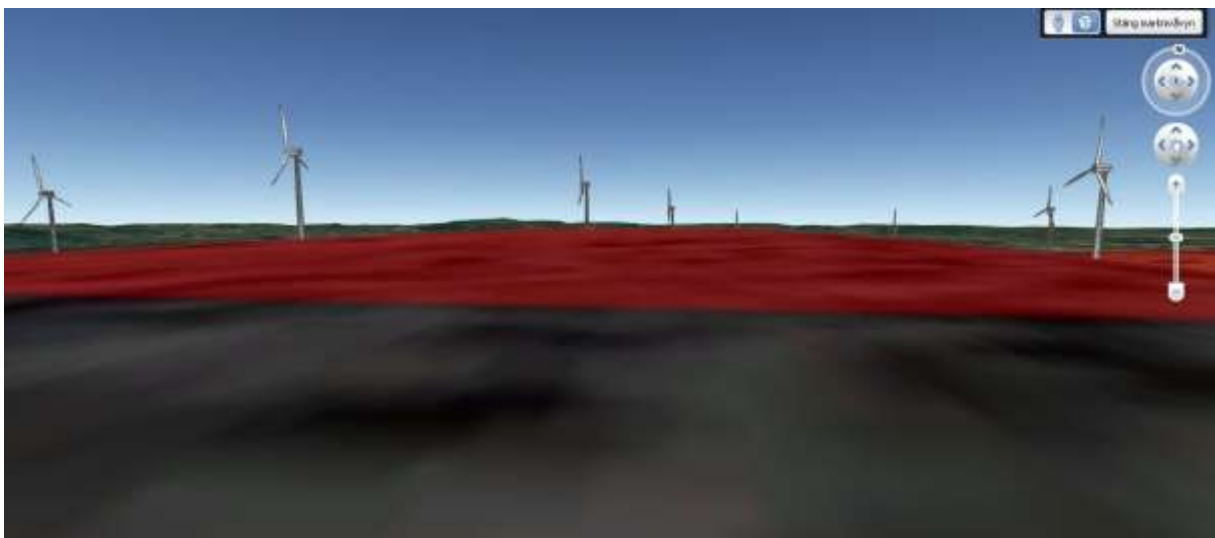
01 Riktning sydöst ner mot Bredsjön. I bakgrunden ser man simulering av vindindustrimråde Fageråsen och Stölsätersberget

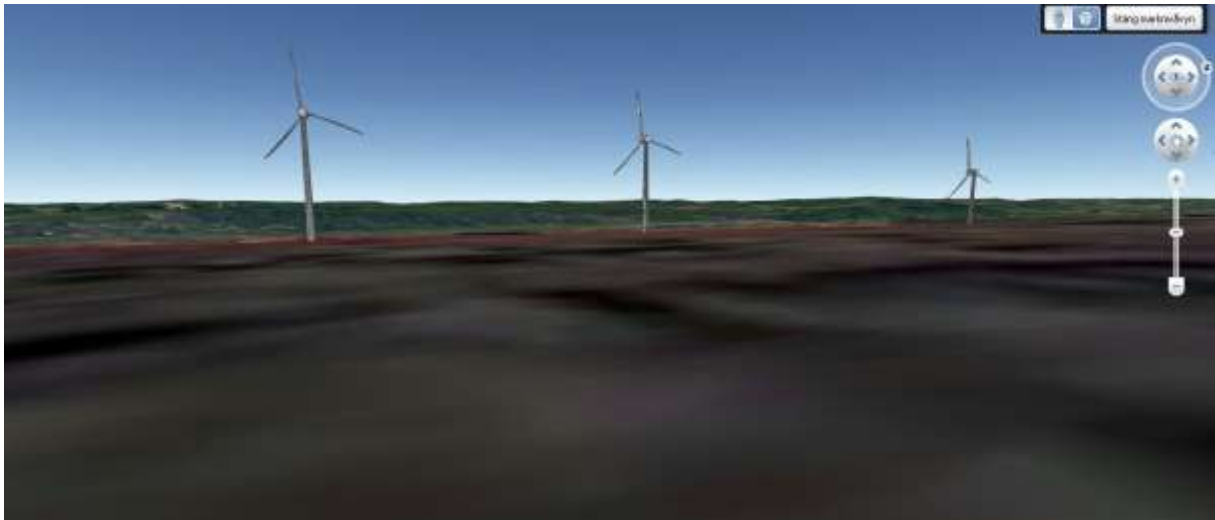
02 Vy Österut

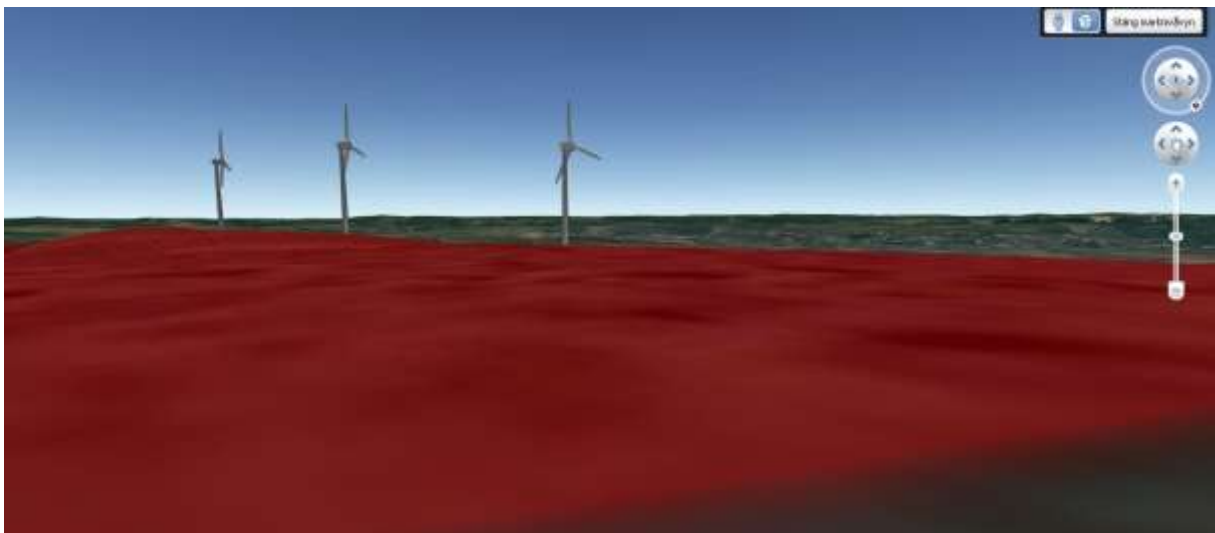
03 Norrut

04 Nordväst

05 Nordväst

06 Söderut

Jag anser att underlaget som presenteras för allmänheten och Länsstyrelsen är undermåligt och bör underkännas.

Påverkan utanför projektområdet

Påverkan hydrologi

Kap 7.3.3 Sid 136 Påverkan hydrologi

” Vägen placeras mellan dessa trösklar, vilket innebär att en eventuell påverkan på myrens hydrologi på grund av oavsiktlig dikning eller dämning enbart berör 1-2 hektar av objektets 220 hektar.”

1-2 Hektar känslig myrmark får wpd att låta som lite i sammanhanget. Det är en avsevärd yta på en mycket känslig del av marken där flera sjöar har sina till- och från-lopp. Exploatering av 2 ha myrmark för 3 vindkraftverk bör undvikas helt.

Hydrologi konsekvenserna för de hydrologiska förhållandena

Aktbilaga 14 Miljö-, bygg- och räddningsnämnden i Torsby kommun anser att ansökan bör kompletteras med närmare redovisningar av konsekvenserna för de hydrologiska förhållandena inom projektområdet och för avrinningen mot Torsbysidan. Nämnden anser även att de konsekvenser som etableringen kan innebära för räddningstjänstens uppdrag bör belysas.

Detta är Wpd's svar:

”Konsekvenser och skyddsåtgärder avseende hydrologiska förhållandena inom projektområdet redovisas ytterligare i punkt 14 i kompletteringen. Räddningstjänstens uppdrag är att förebygga olyckor och begränsa skador när de inträffar. Räddningstjänsten arbetar bl.a. utifrån Lag (2003:778) om skydd mot olyckor och olika föreskrifter som är kopplade till lagen, och varje kommun ska ha ett handlingsprogram för skydd mot olyckor. Vad gäller räddningstjänstens uppdrag ingår Torsby och Malung-Sälens kommun i Räddningsregion Bergslagen. Båda kommunerna har dock en egen räddningstjänst även om de omfattas av en gemensam operativ ledningsorganisation. Den kommunala räddningstjänsten sköter t.ex. insatser vid brandbekämpning, trafik- och andra former av olyckor, oavsett var i kommunen insatsen görs. Räddningstjänstens utför även tillsyn hos företag och andra verksamheter för att säkerställa att dessa har ett säkert och godkänt brandskyddsarbete. Genom att genomföra tillsyn kontrollerar kommunen om företag, verksamheter och den enskilde lever upp till de krav som ställs på dem i det olycksförebyggande arbetet. Inför byggnation av en vindkraftspark ska verksamhetsutövaren redovisa ett egenkontrollprogram med tillhörande miljö- och arbetsmiljöplan till tillsynsmyndigheten. Planen inkluderar redogörelse av risker, förebyggande arbete och samordning med den lokala räddningstjänsten. Under byggnation finns alltid en räddningsplan och en utsedd räddnings- och brandskyddsansvarig.”

Under punkt 14 i kompletteringen redovisar Wpd sitt svar som är en lista över vilka åtgärder som ska tas vid byggandet. Inte någonstans berörs konsekvenserna av de hydrologiska förhållandena och inte heller berörs avrinningen mot Torsby. Tolkningen måste bli att Wpd inte har förmåga eller vilja att besvara frågan. Länsstyrelsen bör inte låta dem undvika frågorna!

Resterande textmassa beskriver hur räddningstjänsten är organiserad...

Detta måste anses vara ett mycket otillfredsställande svar på en viktig fråga. Länsstyrelsen bör se till att frågan om räddningstjänsten besvaras.

Bergtäkt

Kap 5.5.2 Sid 54 Konsekvensanalys av bergtäkt

”För eventuella nya täkter söks separat tillstånd så nära området som möjligt och samordnas om möjligt med eventuella andra exploateringar i området.”

Wpd anger att de kommer att behöva 270 000 ton grus/bergkross (9 000 lastbilar) enbart till vägbygge och uppställningsplatser. Det kommer att innebära enorma sår i naturen där dessa mängder grus/kross ska hämtas. Dessa ytor/täkter måste tas upp i konsekvensanalysen, det kan inte vara möjligt att de ska få brytas utan tillstånd och miljökonsekvensbeskrivningar? En bergtäkt är ett betydande ingrepp i naturen och är irreversibelt.

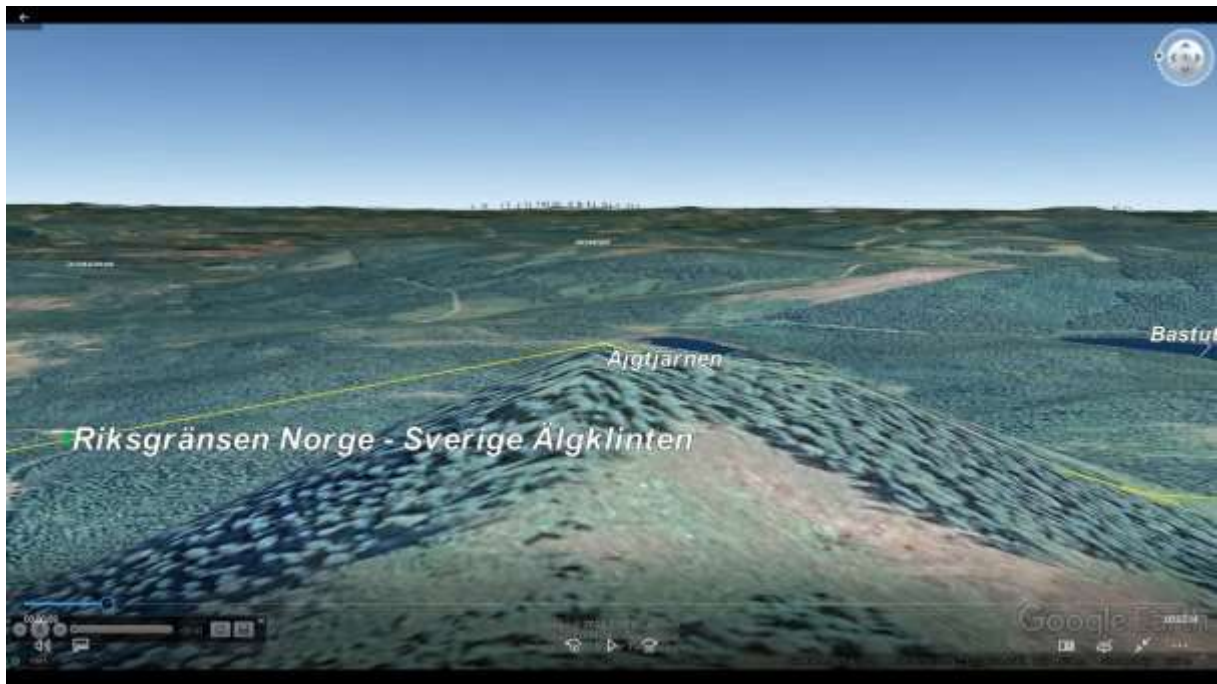
Synlighet

Påverkan Kap 1.8 Sid 14

Wpd skriver: *”Sammantaget bedöms landskapet tåla en vindkraftsetablering på Ripfjället och projektet kan uppföras utan betydande påverkan på befintliga bevarandevärden”*

Påståendet saknar helt relevans. I verkligheten kommer det ha en enorm påverkan på många olika värden.

Nedan en bildsekvens ur en animering byggd i Google Earth och visar siktlinje mellan Riksgränsen Norge-Sverige vid Älgklinten med riktning mot Ripfjället

Betongstation

Wpd har växlat mellan att redovisa worst case där dom fraktar in all betong, och ett enligt dom mer sannolikt att dom har en lokal betongstation inne på området.

- Vi efterlyser analyser om var denna station skall finnas?
- var skall vattnet tas ifrån?
- hur utsläpp från denna kommer att hanteras?

Breddning/ förstärkning av vägar

Kap 5.2.2 Sid 52, Kap 5.2.2 Sid 53 Breddning av vägar

Wpd skriver: "Vägar förläggs inom en upp till 20-25 m bred korridor fri från träd. I anslutning till kurvor kan bredden behöva vara större för att svängradien ska tillåta transport av de långa komponenter som vingar till vindkraftverk utgör." "Cirka 5 km befintlig väg i projektområdet kan behöva förstärkas och cirka 23 km ny väg behöver anläggas"

Detta är en betydande yta där naturen påverkas och skogen tas bort till förmån för väg. Denna areal framgår inte i MKB hur mycket som påverkas för vägdragning. Enligt uppgiften 25m bredd x 23 km ny väg = 57 hektar kalhuggen och grusad mark för totala ytan för bara skapande av nya vägar. I Kap 5.2.2 uppges 28 hektar för total mark och 88 hektar för svängrum. Dessa uppskattningar är i detta fall mycket vaga och kan väl uppgå till mer än det dubbla 117 hektar.

Wpd bör klargöra dessa beräkningar och även denna yta bör omfattas av MKB, hur påverkas djur, natur, människor av att den bebyggs?

Oklarheter ang. avstånd till naturvärdesområden

Kap 7.2.2 Sid 127

"Närmast Kølarna har projektområdesgränsen minskats så att den överallt ligger minst 400m från Natura 2000-områdets gräns. Minskningen innebär att avståndet till riksintresseområdet Kølarna blir ca 200 m."

Kap 7.2.2 Sid 128

"Projektområdets gräns har ändrats så att dessa myrområden ligger cirka 200 m utanför projektområdet"

Kap 7.2.2 Sid 128

"Med vidtagna skyddsåtgärder och försiktighetsmått bedöms Ripfjällets vindpark kunna uppföras utan betydande påverkan på naturmiljön i naturreservat eller riksintresseområden för naturvård i närheten av projektområdet."

Kap 7.3.2 Sid 131

"I väster har projektområdets yta minskats genom att avståndet till Natura 2000-området Kølarna har ökats till 400 m"

Kap 7.3.2 Sid 132

"Kring samtliga områden av naturvärdesklass 2 läggs en buffertzon på 100 m där vindkraftverk inte får placeras.69" "

wpd bör förtydliga vad som gäller 100m, 200m eller 400m?

wpd uttrycker här att de utan betydande påverkan på naturreservat kan uppföra en vindkraftsindustri på 100m avstånd. Detta är en grov försköning och felaktigt. Rimligtvis borde bufferzonen ha samma avstånd som till brandvaktarstugan på Rösberget dvs 1km. Wpd bör inte få använda uttryck som dessa i sin ansökan och hänsyn ska inte tas till dem i tillståndsarbetet.

Transportvägar

Wps säger att dom kommer att informera alla med hus inom 100 m från tänkt transportväg, detta räcker ej, då påverkan ej bara är visuell, utan innebär blockeringar av trafiken. Detta kommer att beröra alla som rör sig på vägen, vägarna är – för att vara en liten väg – tätt trafikerad. Lastbilarna kommer att orsaka köer och kaos bland alla de som dagligen befinner sig på dessa vägar.

- Hur detaljerad kommer denna information att vara?
- Hur långt i förväg ämnar dom informera?
- Wpd's villkor att köra 30km/h vad är det värt? Vem har koll på hastigheten/ Vad händer om de kör fortare?
- Vad händer om de kör 30 km/h? När jag (flera gånger i veckan och ofta dagligen) kör bil mellan Malungsfors och Rönnhällsjön möter jag vid varje resa 5-8 bilar. Samtliga kör ca 40-70 km/h. Folk kommer att bli galna och göra idiotiska omkörningar.

Wpd anser att störningarna blir "måttliga" för boende och fritidshus.
Hur kvantifierar wpd detta och jämfört med vad?

Påverkan kommer att bli massiv och mycket störande.

Miljöpåverkan Lastbilstransporter

Kap 5.2.2 Sid 55 Lastbilstransporter

" transport med lastbilar redovisas nedan:

- För transport av färdig betong till 30 vindkraftverk krävs cirka 4930 betongbilar (7 m3 per betongbil).
- För transport av grus till uppställningsytor och väg till 30 vindkraftverk behövs cirka 9 000 transporter med lastbil (30 ton per lastbil).

" Med tanke på vindkraftparkens storlek är det troligt att mobil betongtillverkning kommer att ske i området."

”Olika leverantörer har olika lösningar men ett vindkraftverk fraktas med cirka 9-13 lastbilar. För delar till 30 vindkraftverk krävs det således cirka 270-390 transporter”

Denna miljöpåverkan med utsläpp av detta stora antal transporter bör tas med i MKB. Och räknas av mot ”vinsten” i Kap 4.4 Sid 47. Samt den yta och de utsläpp som åtgår för betongtillverkning.

Hänsyn bör också tas till hur lokalbefolkning och turister kommer att uppleva att befinna sig på vägarna och i området när all denna tunga trafik ska köras kring deras stugor och fäbodrar.

Ryavägen säkerhetsavstånd/ avstängd under vinterhalvåret?

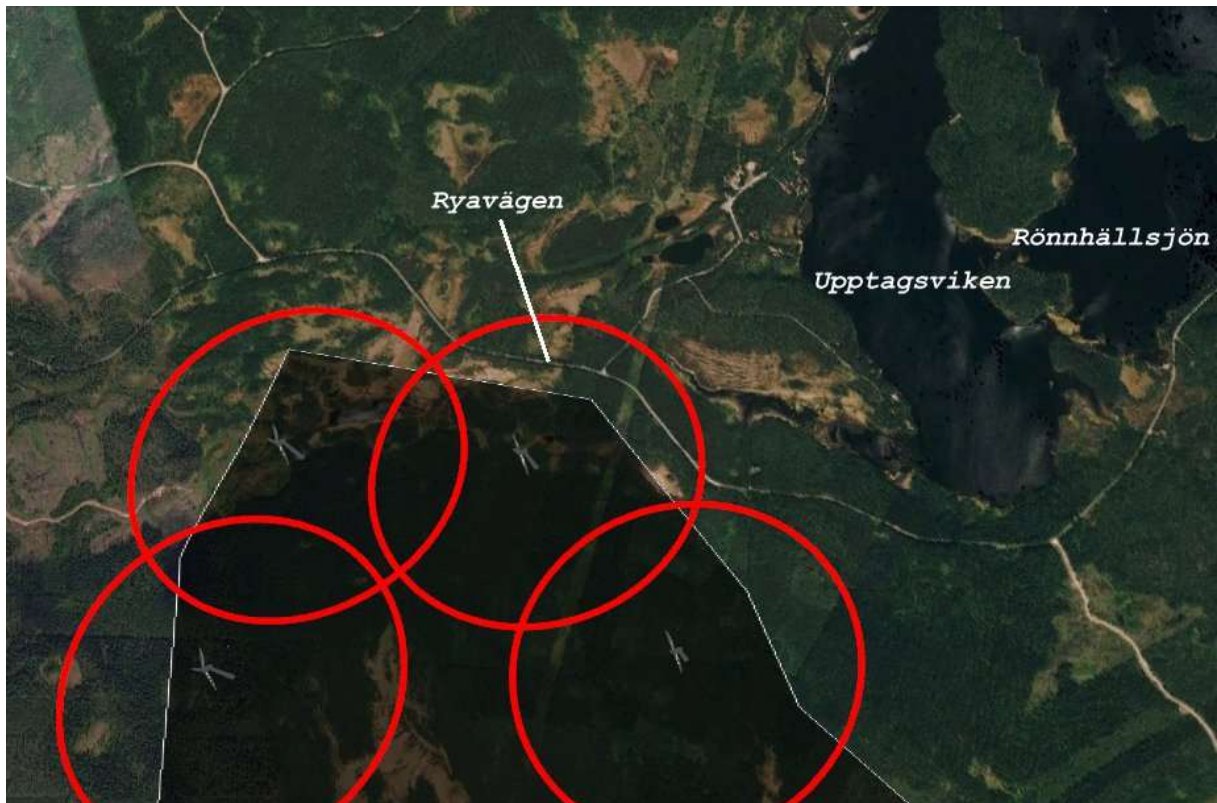
Ryavägen säkerhetsavstånd

I MKB, sid 157 skriver Wpd om riskavstånd för is-kast. Största riskavstånd beräknas till 500 meter

Olycksrisker

Is och snö kan vid speciella väderleksförhållanden falla ner i närheten av verken. Malung-Sälens och Torsby kommuner har ett klimat där isbildning kan förekomma. Isbildning sker främst när temperaturen är mellan cirka -10°C och 0°C och det är hög luftfuktighet (exempelvis vid snöväder, låga moln eller dimma). Vid risk för isbildning på vindkraftsverkens vingar och maskinhus finns en förhöjd risk för iskast från vindkraftverken. Vindkraftverken har automatiska system som stänger av verken vid vibrationer eller annan driftsstörning.

Det finns flera modeller för beräkning av hur stort riskavstånd som ska beaktas för iskast och en tumregel som inkluderar att verket är i drift vid maximal vindhastighet på 25 m/s är att avståndet är $1,5 \times (\text{rotordiameter} + \text{navhöjd})^{0,9}$. Beräkningsmetoden ger i detta fall med max 250 m totalhöjd ett **största riskavstånd på cirka 500 m**. Ingen bebyggelse eller stadigvarande verksamhet finns inom detta

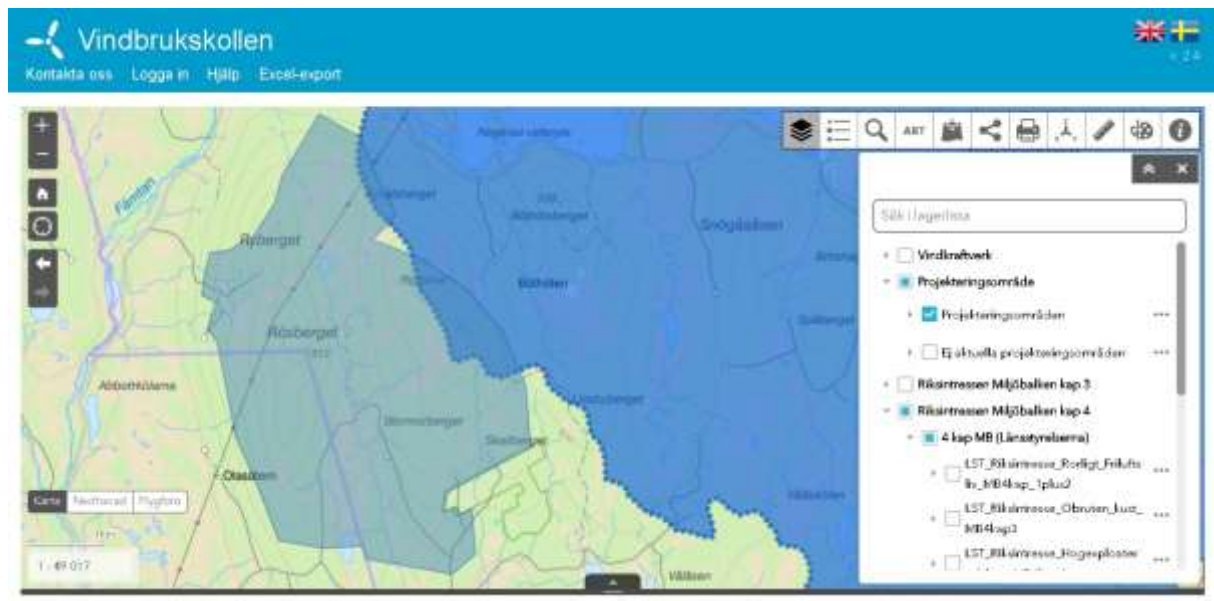

Ovanstående bild baserar sig på wpd's exempellayout och visar säkerhetsavståndet ritat som en cirkel kring verken med en radie på 500 meter. En av cirkarna sträcker sig långt över Ryavägen, den väg som är huvudvägen mellan Malungsfors och Värmland. Vägen är vältrafikerad både sommar som vinter. Detta skulle innebära att vägen är ofarbar, alternativt risk för liv och lem under 6 månaders tid, d.v.s den tid då förutsättningarna för iskast föreligger

Projektområdet måste omformas, så att en av huvudvägarna västerut från Malungsfors ej hamnar i riskzonen för iskast under halva året.

Återförvisa frågan till sökande för omarbetning

Riksintresse skyddat vatten

Jag anser att 2 intressen kolliderar. Ovan en bild från Länsstyrelsens "Vindbrukskoll"
<https://vbk.lansstyrelsen.se/>

Här överlappar tydligt projektområdet för den planerade vindkraften på Ripfjället med riksintresse vatten. Jag anser att Wpd måste anpassa projektområdet så att det inte ligger inne på området för riksintresse vatten

Naturresevat Skallberget

I maj 2019 slår Länsstyrelsen på stora trumman och triumferande deklarerar att Dalarna har fått ett nytt naturresevat.

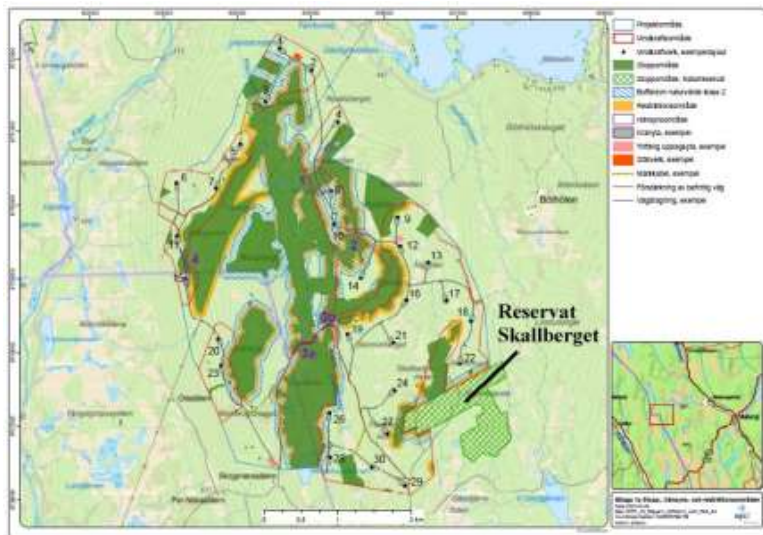
PRESSMEDDELANDE - 13 MAJ 2019 07:30

Pressmeddelande: Dalarna har fått tre nya naturresevat

Skallberget, Rovenlamm och Spjärshällen – så heter de tre nybildade naturresevat i Dalarna. Områdena bjuder på en mångskiftande natur som hyser flera sällsynta växt- och djurarter.

Skallberget ligger drygt två mil väster om Malung och är en skog som skyddats för sin biologiska mångfalds skull. Att besöka Skallberget är ett riktigt äventyr eftersom området ligger långt från civilisationen och saknar såväl spänger som andra anordningar för besökare. Men naturen kan bjuda på desto större upplevelse tack vare att den är så orörd – här finns träd som är över 300 år gamla.

Bilden visar reservatets placering insprängt i det planerade vindkraftindustrialområdet. Detta får ju inte släppas igenom. Initiativet från Länsstyrelsen är fantastiskt att ordna ett reservat här, men se då till att det inte förstörs av en industrietablering med 50-meters skyddsavstånd

Hotet mot Fämtan

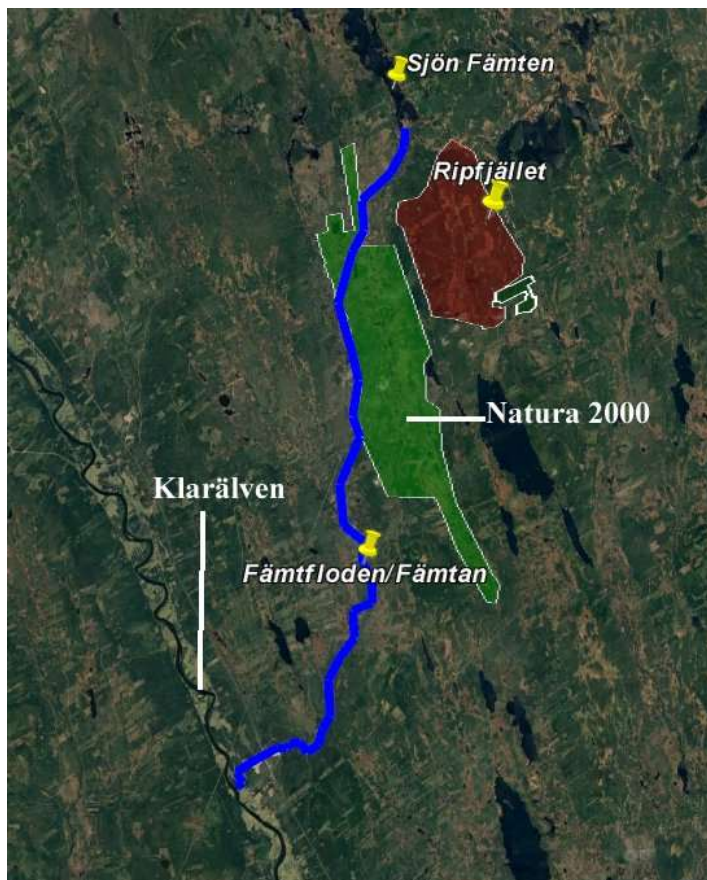

Bilderna i detta dokument kommer från en film som finns publicerad på youtube:

<https://youtu.be/NVHmGBCpDVY>

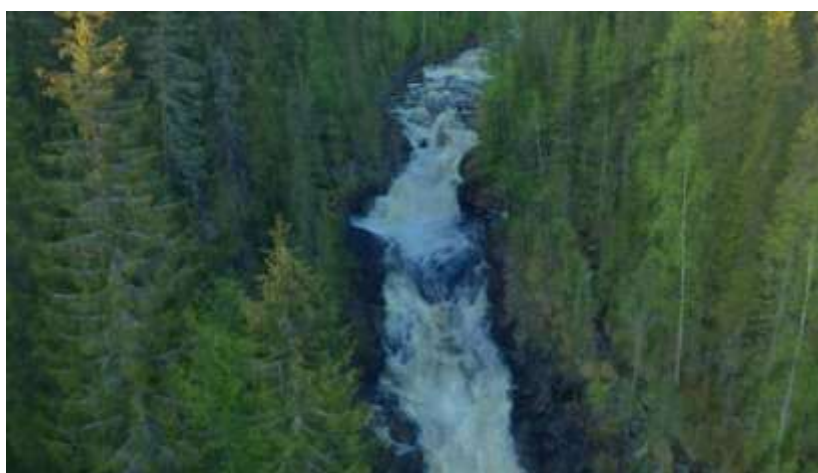
Filmen är producerad av Aktionsgruppen mot vindkraft i Höljes, och syftar till att informera vilka naturvärden som riskeras om man går vidare med planerna att bygga vindkraft på Ripfjället

Fämtan är en flod som rinner söderut från sjön Femten, ner i klarälven tot 46 km lång

Här finns Laxöring och Harr
Älven är klassad som natura-2000-område

Vattenfall några 100-meter från Riksväg 62

Det finns stationär öringstam ovanför vattenfallet

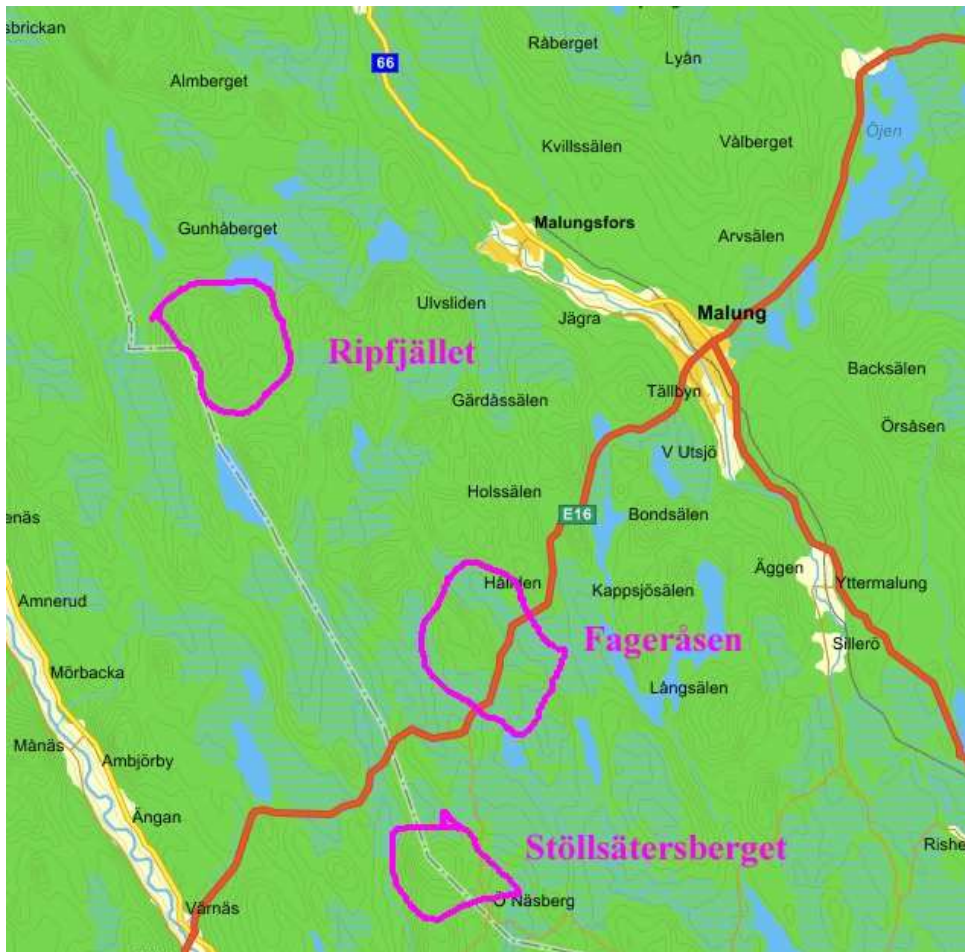
Klarälvens vattenråd har dom senaste åren tagit fram ett omfattande åtgärdsprogram för att skydda älvens mycket höga naturvärden. Att bygga vindkraft på Rösberget rakt ovanför Femtfloden kommer att hota hela hydrologin i älven och riskerar att påverka även Klarälven. Vattenrådet och fiskevårdsföreningarnas abmitiösa åtgärdsprogram kommer, om vindkraftverken får byggas att vara för gäves. Att gräva stora hål i marken för fundament, att gräva kabeldiken och vägar är ett förödande ingrepp i den natur som vi ju alla vill bevara.

Fämtans utlopp i Klarälven

Rädda Femtfloden/Fämtan. Säg nej till vindkraft på Ripfjället

Kumulativ effekt

Wpd måste ta hänsyn till dom kumulativa effekterna som uppstår då 2 industriområden för vindkraft planeras i närområdet. Detta tillsammans med nya kraftledningar genom landskapet. Dom utredningar som är gjorda i MKB och kompletteringar berör ju bara den visuella delen, den måste även beakta den kumulativa påverkan detta har för fågellivet

Fåglar

Trovärdighet avsaknande häckningar

Trovärdighet avsaknande häckningar

Hur trovärdiga är Ecom/Ecogain/Wpd när dom hävdar att inga skyddsvärda fåglar häckar inom projektområdet?

Nedanstående urklipp kommer från MKB och bilagor som handlar om fågellivet i det tilltänkta projektområdet och talar sitt tydliga språk

Det finns inga kända uppgifter gällande häckande smålom i inventeringsområdet.

Det finns inga kända uppgifter gällande häckande storlom i inventeringsområdet.

Vad gäller lärkfalk och sparvhök påträffades inga häckningar

Den ormråk som observerades sågs flyga vid Rösberget i projektområdet. Arten bedöms dock inte häcka i inventeringsområdet.

Det är inte motiverat med några skydds-zoner för smålom då arten inte häckar i inventeringsområdet eller regelbundet verkar flyga genom inventeringsområdet.

På grund av att det inte gjordes några observationer av häckande smålommar inom inventeringsområdet under 2016 eller 2021 års inventeringar,

Det är inte motiverat med några skydds-zoner för storlom då arten inte häckar i inventeringsområdet eller regelbundet verkar flyga genom inventeringsområdet.

På grund av att det inte gjordes några observationer av häckande storlommar inom inventeringsområdet under 2016 och 2021 års inventeringar,

Det är inte motiverat med några skydds-zoner för fiskgjuse då arten inte häckar i inventeringsområdet eller regelbundet verkar flyga genom inventeringsområdet.

Det finns inte några indikationer på häckande fiskgjuse i inventeringsområdet

Inga av observationerna 2021 indikerar att kungsörn häckar i eller i direkt anslutning till inventeringsområdet.

Inte heller under 2017 års inventering av bivråk gjordes några observationer av kungsörn som indikerar att kungsörn häckar inom ett avstånd om minst tre kilometer från projektområdet vid Ripfjället.

Inga observationer tydande på att fiskgjuse häckar inom eller i direkt anslutning till utredningsområdet gjordes.

Observationerna av bivråk i detta område visar inte på några beteenden som tydligt indikerar häckning,

Avsaknaden av observationer av berguv i den utförda inventeringen tyder på att arten inte häckar i närheten av projektområdet vid Ripfjället.

Det går inte med säkerhet att säga om arten häckar i närheten av projektområdet eller inte,

Fjälluggla häckar i fjällen och uppträder endast tillfälligt i skogslandskap som det i projektområdet.

men det finns inte några aktuella häckningar i området enligt Börje Dahlén, lokal fågelskådare.

Det är dock möjligt att arten häckar i närheten av projektområdet. Börje Dahlen anger att bivråk förekommer i dessa trakter.

Det går inte med säkerhet att säga om arten häckar i närheten av projektområdet eller inte,

Inga observationer gjordes som indikerar att kungsörn häckar i projektområdet eller i dess närhet.

Den inventering som gjorts indikerar inte att lommar häckar nämnare än 1 km från vindkraftverk.

I natura 2000-området som befinner sig 500 meter västerut så finns dock massor

Kölarnas ingående arter enligt fågeldirektivet är *Tjäder*, *Trana*, *Ljungpipare*, *Grönbena*, *Slaguggla*, *Pärluggla* och *Orre*. Bland fåglarna häckar Trana, Ljungpipare och Grönbena på öppna myrmarker. Orre och Tjäder förekommer i varierad skogsmark och på myrmark. Slaguggla häckar i skorstensstubbar av tall och Pärluggla häckar i gamla hackspettshål. Båda uggorna har brist på naturliga boplatser vilket kan kompenseras med holkar. Bevarandemålet för fåglarna är att de ska ha en gynnsam populationsutveckling och att arternas livsmiljö ska bevaras inom Natura 2000-området.

Fågelinventeringarna saknar helt trovärdighet och kan inte/ får inte användas som underlag för beslut

Örskölen med 3 samtida orrspel

13462-2020-90-91 Bilaga 9. Sammanfattning av övriga inkomna yttranden - maskerad

Aktbilaga 74

Föreningen nej till vindkraft på Ripfjället har gjort en sammanställning med tre dokument över fågel/viltobservationer i Ripfjällsornrådet.

Rapporten innehåller förutom kungsörnsobservationer även unika observationer av orrspel. Wpd nämner i sitt svar ingenting om den unika Örskölen där 3 samtida orrspel observerades. Wpd skriver: "Observationer som anses sakna betydelse för prövningen kommenteras inte."

Örskölen är en gigantisk våtmark och de 3 områdena är delar av en och samma myr.

Wpd anser alltså att tre samtidigt pågående orrspel saknar betydelse. Och på andra ställen i materialet försöker de framstå som ett företag som tar hänsyn till naturen och gör allt för att inte störa djurlivet. Man kan givetvis undra hur många andra observationer som Wpd avfärdar på samma sätt.

Förutsättningar för Fiskgjuse

13462-2020-90-91 Bilaga 9. Sammanfattning av övriga inkomna yttranden - maskerad

Under punkt 13 har Länsstyrelsen bett wpd att komplettera ansökan med information kring bl.a Fiskgjuse. Här skriver Wpd följande i sitt svar:

"inventeringsområdet har inte förutsättningar för att vara ett viktigt födosöksområde"

Vilka faktorer ligger till grund för bedömningen att inga förutsättningar finns inom området?
Wpd behöver konkretisera då fiskgjuse finns i närområdet.

Kungsörn

Aktbilaga 21 Kungsörn

Stupbergets jaktlag har lagt ut slaktrester vid två åtelkameror. Bildbevis finns att det rör sig om minst 3 individer. Sammanlagt 750 fotografier på kungsörn, den första anlände 6 timmar efter att kameran monterats.

Wpd skriver bl.a: *"Äldre individer i revirhävdande ålder vid en åtel kan lika gärna ha sina örnrevir och bon i Finland, Norrbotten eller på Gotland som i Dalarna"*

Det är rent av löjeväckande att påstå att dessa örnar kommer från Finland och Norrbotten. Folk i trakten som jagar i markerna har under alla år sett kungsörn i det aktuella området.

Självklart finns det örn som har Ripfjällsområdet som hemmarevir/ boplats och häckningsområde.

Jag kräver att det görs en ordentlig örninventering och att formuleringar som den ovan stryks från materialet, samt att det inte tas hänsyn till det i tillståndsarbetet.

Naturskyddsföreningen vill ha större buffertzoon för Kungsörn

13462-2020-90-91 Bilaga 9. Sammanfattning av övriga inkomna yttranden - maskerad

Naturskyddsföreningen Malung-Sälens synpunkter redovisas under p24

Här har man sammanfört en mängd olika synpunkter, som wpd svarat på i klump genom att hänvisa till aktbilagor, eller MKB. En av frågorna som wpd ej besvarat är att naturskyddsföreningen vill ha en större buffertzoon än 4 km kring örnbo

Jag anser att wpd är slarviga i hur dom hanterar allmänheten och organisationers funderingar och synpunkter, här har man helt enkelt missat/ hoppat över en fråga som uppenbarligen är relevant.

Underlaget/ kompletteringen håller låg klass och kan inte användas som underlag för beslut

Subjektiv ospecifik sökmetod Bivråkbo

Bilaga 6. PM Bivråk och eftersök av bon

Svävande subjektiv formulering.

På sidan 5 beskriver sökanden om hur man genomfört letning efter rovfågelbon.

delar, utifrån att förutsättningarna för bobygge är större i träd som är stora och grova. Det vill säga i naturvärdesobjekten 1, 3, 4, 7, 8, 9, 11, 13, 15 och 16. Granskogen förefaller dock inte vara näringsrik i något av objekten utan vara av frisk-fuktig blåbärstyp utan högrörter. Det bedöms därför som troligare med en häckning utanför projektområdet på lägre höjd.

Anpassningar

wpd (bolaget) har beslutat att inte genomföra avverkningar eller uppföra anläggningar inom huvuddelen av de skogliga naturvärdesobjekten i samband med planerad vindkraftsetablering. Det enda undantaget är naturvärdesobjekt åtta där bolaget bedömer att en väg behöver dras fram av tekniska skäl. Ett extra fältbesök gjordes den 8 december 2021 för att eftersöka rovfågelbon (bland annat bivråksbon) i "Hänsynsområde 4" i naturvärdesobjekt åtta där vägen planeras. Området gicks igenom noggrant och det kunde konstateras att det inte fanns något rovfågelbo på platsen.

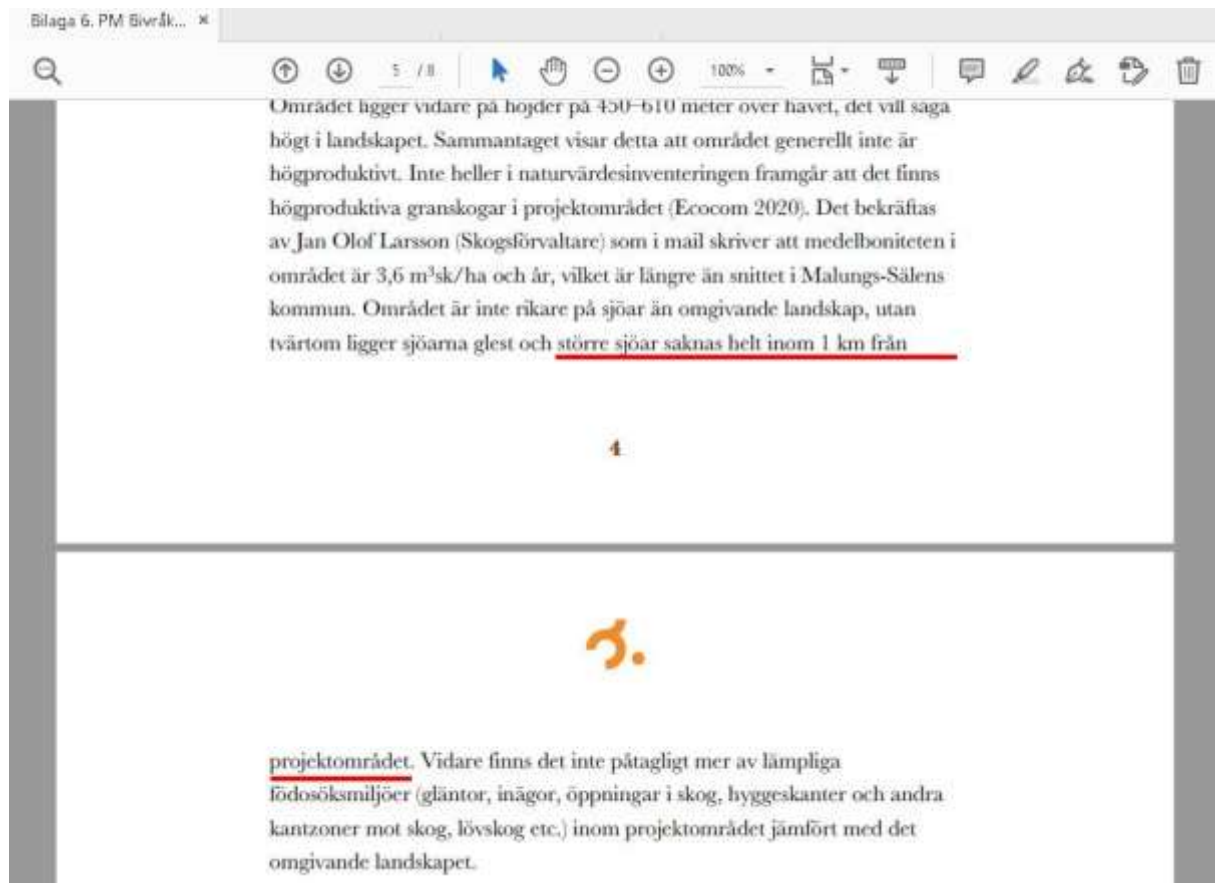
Metodbeskrivning enligt Wpd: **"Området gicks igenom noggrant"**

Den metodbeskrivningen lämnar en del övrigt att önska...

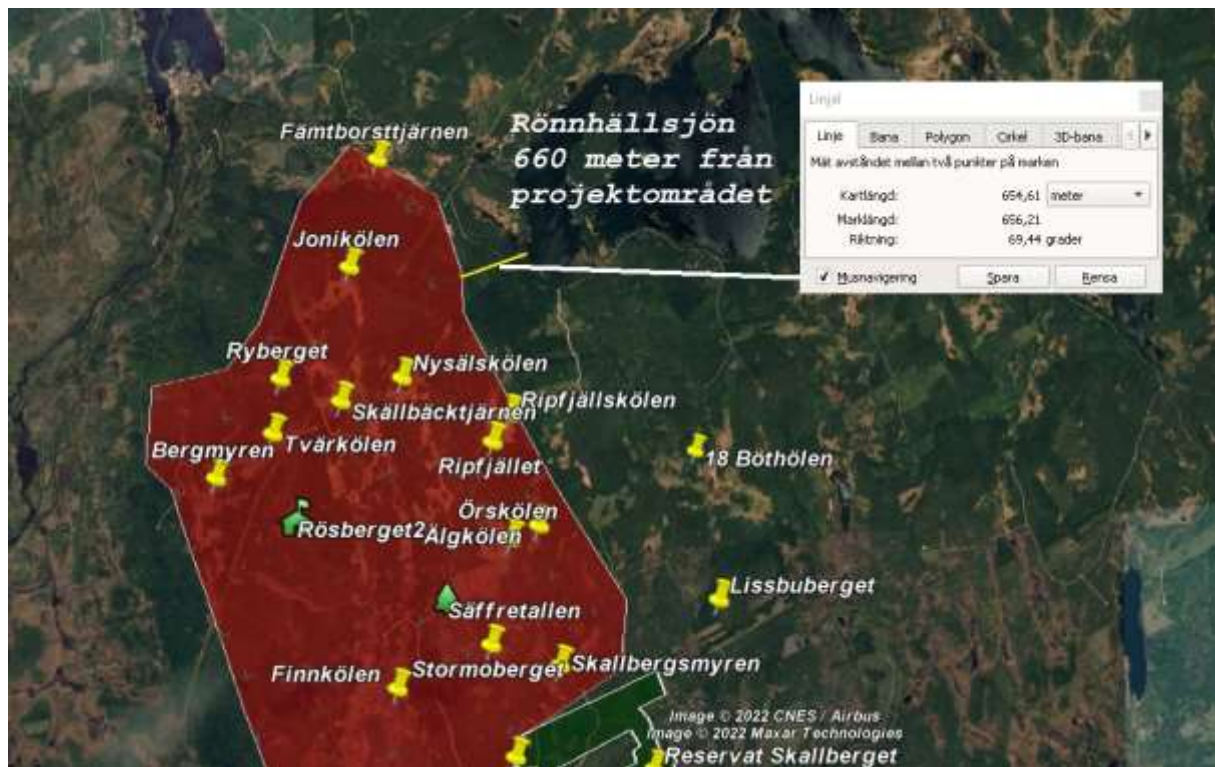
Felaktigheter om sjöar Boletning Bivråk

Bilaga 6. PM Bivråk och eftersök av bon

I texten om Naturgeografi där man beskriver naturen och bivråkens förutsättningar för häckningar/födösök, så försöker sökande beskriva området så ogynnsamt som möjligt. Exempelvis vill man påskina att större sjöar saknas i närområdet.

Bilaga 6. PM Bivråk och eftersök av bon, sid 4 & 5

Ovanstående kartbild visar projektområdet inritat i Google Earth Pro. Med programvaran kan man med enkelhet mäta avstånd. Som närmast ligger Rönnhällsjön 660 meter från projektområdet

Detta är ett uppenbart fel av Wpd. Hur ser det ut med övriga uppgifter som wpd presenterar i MKB och kompletteringar?

Vidare skriver Wpd:

”Vidare finns det inte påtagligt mer av lämpliga födosökmiljöer (gläntor, inägor, öppningar i skog, hyggeskanter och andra kantzoner mot skog, lövskog etc.) inom projektområdet jämfört med det omgivande landskapet.”

Att använda begreppet ***”inte påtagligt mer”*** betyder ju inte att förutsättningarna är dåliga. Wpd använder genomgående subjektiva formuleringar som syftar till att försköna och underlätta för sin ansökan

Jag anser att MKB & Kompletteringarna innehåller så pass mycket fel att den måste förkastas.

Vilseledande formulering inventering vadare

13462-2020-90-91 Bilaga 9. Sammanfattning av övriga inkomna yttranden - maskerad

Påverkan på Natura 2000-område Kølarna med hänv. till vadare,

se svar på aktilaga 13. I svaret under aktilaga 13 (Bilaga 9. Sammanfattning av övriga inkomna yttranden – maskerad) Skriver wpd följande:

”Ingen fågelart har noterats flyga regelbundet mellan Natura 2000-området och projektområdet.”

Man syftar då på ljunpipare, grönbena och andra vadare som benämns längre upp i texten

Detta torde betyda att man har sett fåglar flyga mellan natura 2000-området och projektområdet, men ej regelbundet.

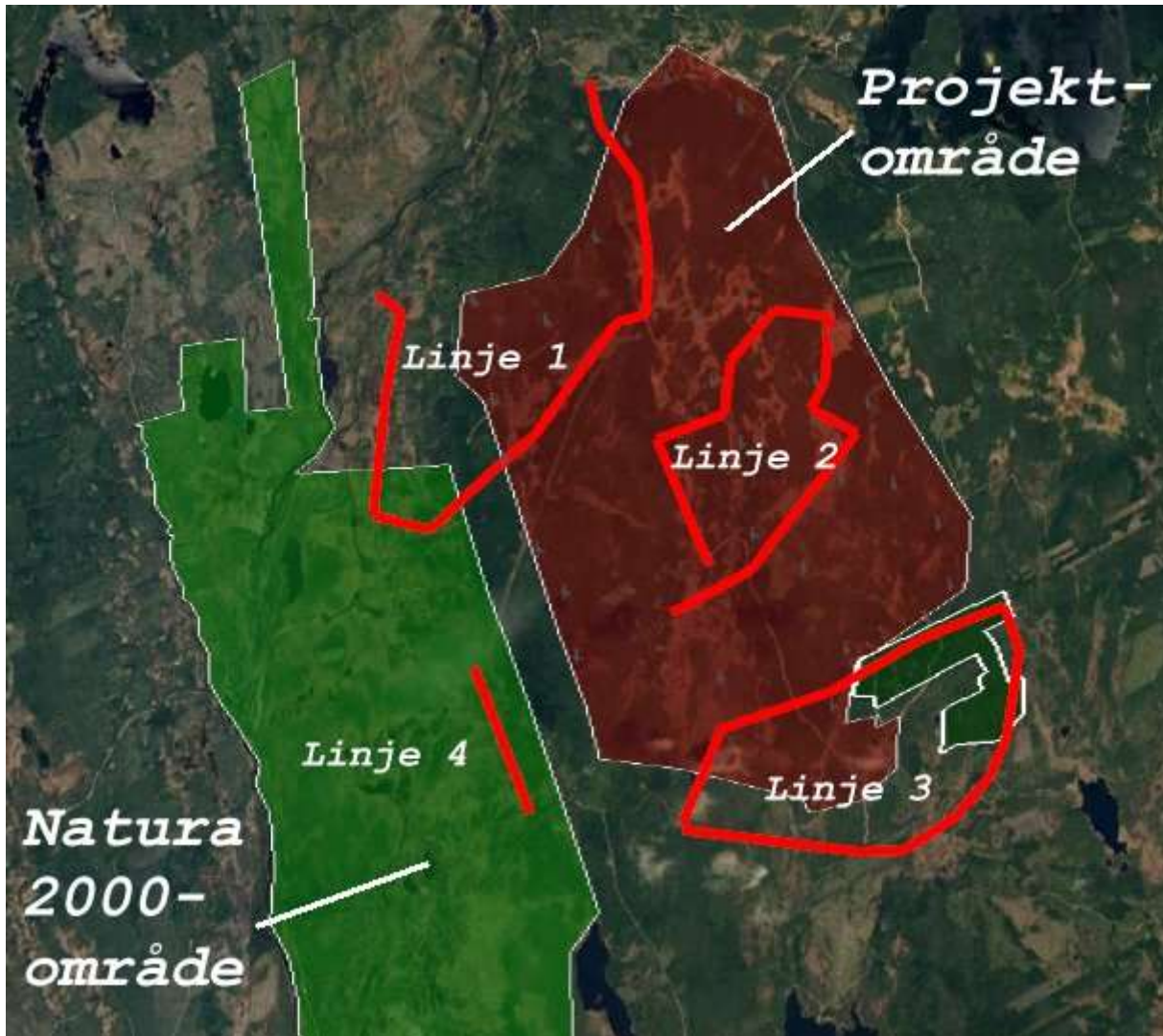
Hur skulle det ens vara möjligt att se fåglar regelbundet efter en inventering?

Linjeinventeringen beskrivs i wpds komplettering ”Bilaga 3. Inventering av lommar, rovfåglar samt generell häckfågelsinventering – maskerad” nedan ett utdrag från sidan 7:

förväntas hysa de högsta värdena för fåglar i området (figur 1), det vill säga äldre skogar och vissa våtmarker. Inventeringen täcker dock även de mer triviala miljöerna i projektområdet.

Inventeringen delades upp i fyra linjer om totalt drygt 26 kilometer som inventerats en gång (figur 1). Extra fokus har lagts i de östra delarna av Natura 2000-området Kølarna väster om projektområdet. Under inventeringen rörde sig inventeraren längs linjen och noterade alla sedda och hörda fåglar. Antalet fågelindivider av respektive art fördes till respektive linje. För arter upptagna i Fågedirektivets bilaga 1 och rödlistade arter noteras dock även en koordinat direkt på kartan i fält för att veta exakt var fåglarna befunnit sig då observationen gjordes.

På bilden nedan är linjetaxeringens utbredning inlagt i samma karta som projektområdet och Natura-2000-området. Observera att det endast är linje 4 (ca 1,5 km) och delar av linje 1 (ca 1,7 km) som berör natura 2000-området, och detta går igenom en gång

Här finns stora osäkerhetsfaktorer.

Eco-gain/ wpd slutsats att *"Ingen fågelart har noterats flyga regelbundet mellan Natura 2000-området och projektområdet."* håller inte, det finns inga belegg för detta påstående. Utredningen är undermålig och räcker inte som underlag för beslut

42 Orrar 2022-08-30

Orrar filmade i närheten av projektområdet

42 Orrar filmade av Lena Bengtsson 2022-08-30 på en av grusvägarna i direkt snalutning till projektområdet. Om så önskas kan filmen skickas

Orrarna är filmade ca 300 meter söder om projektområdet

Termikvindar vindriktning mm

13462-2020-90-91 Bilaga 9. Sammanfattning av övriga inkomna yttranden - maskerad

Punkt 21. Kungsörn i Ripfjällsornrådet samt Komplettering 2022-02-28, kapitel 7. Kungsörn

Länsstyrelsen undrar:

Vindvals syntesrapport anges att radie 6km från boplats om lämpligt område

Länsstyrelsen undrar om det finns lämpliga områden för kungsörn inom området

Wpd skriver: *"I Vindvals uppdaterade syntesrapport (2017) står det att inom 6 km från kungsörnsbon bör vindkraftverk undvikas i direkt anslutning till branta bergsryggar, branter och sluttningar där uppvindar ofta bildas. Vidare att branter riktade mot den förhärskande vindriktningen, d.v.s. i väderstreck mellan söder och nordväst i större delen av Sverige, är sådana där uppvindar oftast bildas och där spenderar örnar mer tid för att dra nytta av uppvindarna. Ripfjället är beläget i ett område med förhärskande vindriktning från sydväst."*

Kommentar:

Det stämmer att den vanliga vindriktningen är sydväst, men under senhöst och vintern har vi nordliga/nordöstliga vindar. Varför har man inte inventerat örn under månaderna Augusti-Februari? Det finns domar rörande art och habitatsdirektivet som påtalar skydd även mot födosök och flyttområden.

Wpd skriver: *"De sluttningar som finns i projektområdet, inom 6 km från örnbon, i riktning söder till nordväst är inte särskilt branta. Resultatet av de mångåriga örninventeringarna i området visar dessutom att örnarna inte spenderar mer tid över dessa sluttningar än på andra platser i projektområdet eller i dess omgivning."*

Kommentar:

Det räcker med ett par 10 meter för att bilda termikvindar. Wpd har inte gjort inventeringar under bra termikförhållanden. Varför har man inte inventerat örn under månaderna Augusti-Februari?

Jag anser att inventeringen bör göras även under någon av månaderna Augusti - Februari

Observationspunkt på 10km avstånd Kungsörnsinventering

MKB Bilaga 9. Fågelinventeringar maskerad

Märkligt val av observationpunkt

2019 Mars

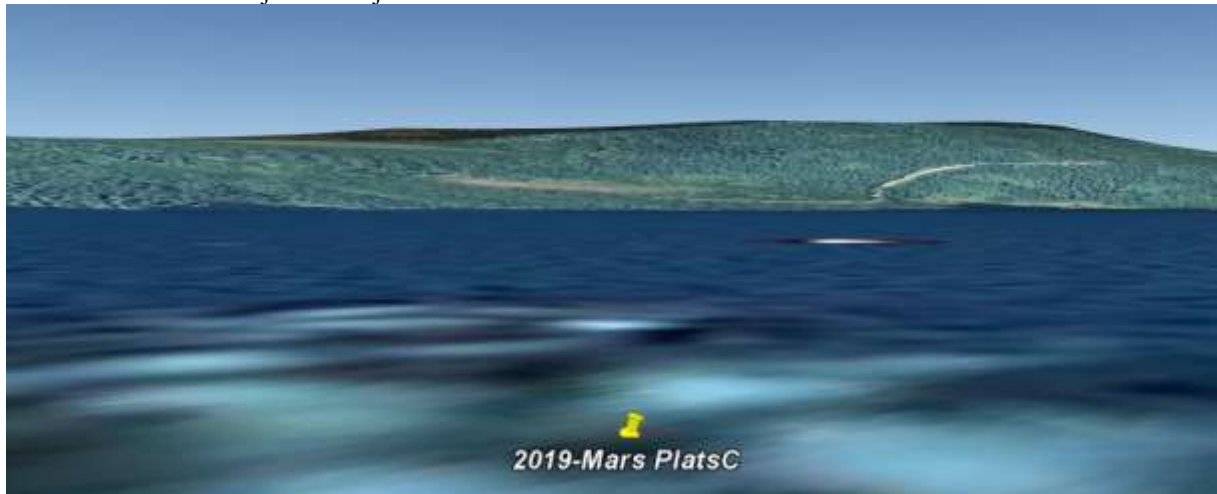
2019-03-05	PlatsA	6726781	400030	60.664238	13.170755
2019-03-05	PlatsB	6730290	410027	60.698103	13.351976
2019-03-06	PlatsC	6722993	412863	60.633242	13.407137
2019-03-06	PlatsD	6723284	411400	60.635533	13.380275
2019-03-09	PlatsA	6726781	400030	60.664238	13.170755
2019-03-09	PlatsB	6730290	410027	60.698103	13.351976

Omvandling Sweref till WGS84 dec: <https://rl.se/rt90>

Observationsplatserna C & D är lite udda

Plats C = 443 meters höjd vid Petsjön

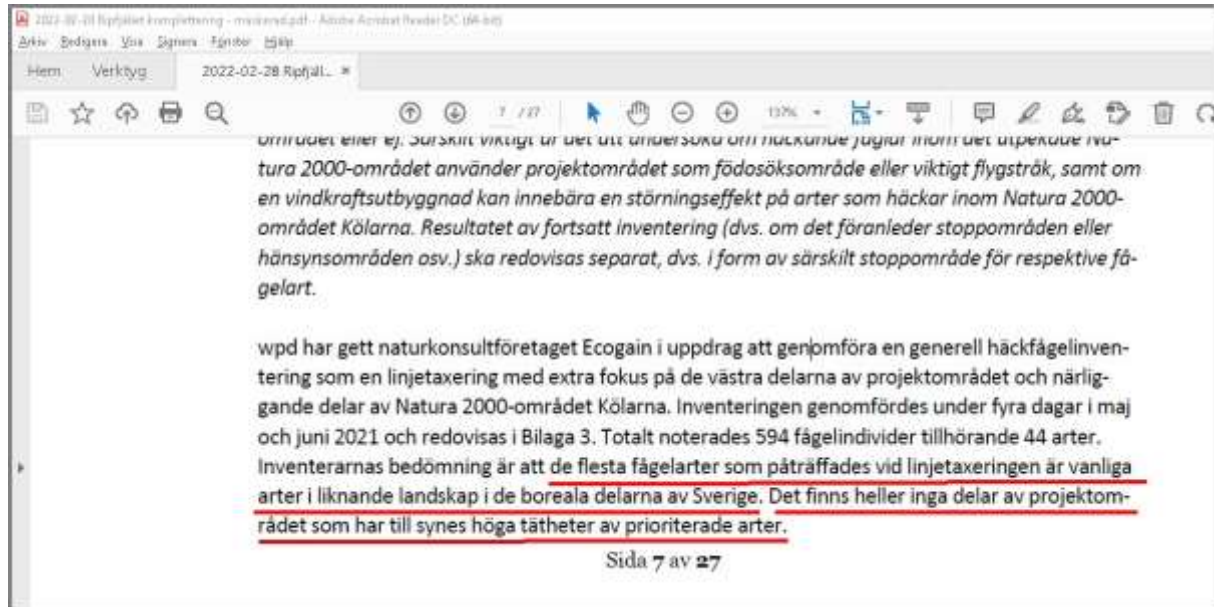
Plats D = 486 meters höjd. Gäddjärnsvägen från Prästtjärn

4-5 kilometers avstånd är ok, om man har bra syn, sikt och utrustning. Att örninventera på 8-10 km avstånd är inte seriöst, om man nu inte gjort ett misstag och inventerat något annat område, exempelvis Petsjöberget, eller skrivit in fel koordinater. Ingen av förklaringarna är speciellt tillfredsställande.

Generell häckfågeltaxering sid 7

2022-02-28 Ripfjället komplettering - maskerad

Wpd skriver: *"Inventerarnas bedömning är att **de flesta fågelarter som påträffades vid linjetaxeringen är vanliga arter i liknande landskap i de boreala delarna av Sverige. Det finns heller inga delar av projektområde som har till synes höga tätheter av prioriterade arter.**"*

Jag har gjort sökningar i Artportalen mellan datumen 2022-05-31 TILL 2022-08-03 (gjort 2022-09-26) och hittar ingenting i det aktuella området. Är det så att inventerarna slutat att rapportera in sina fynd i artportalen?

Hursomhelst är det ett sublektivt märkligt sätt att skriva med syfte att skönmåla för sökande. Man skriver att de flesta arterna är vanliga arter, det betyder ju att det i inventeringen finns arter som är ovanliga i liknande landskap.

Vidare skriver Ecogain att det inte finns en hö täthet av prioriterade arter. Detta är subjektivt, och betyder att det finns en täthet av prioriterade arter i det inventerade området.

Jag vänder mig mot Ecogain/Wpd's sätt att uttrycka sig i syftet att vilseleda läsaren av rapporten. Skicka tillbaka rapporten till sökande och be att dom omformulerar skrivelsen.

Jävssituation fågelexperter

Börje Dahlén är en erkänt duktig ornitolog och kan mycket om exempelvis Kungsörn.

Länsstyrelsen har uppenbarligen inte exakt information om lokaliseringen av kungsörnens boplatser utan den informationen finns bara hos bl.a. Börje Dahlén. Det verkar även som om Börje Dahlén på uppdrag av länsstyrelsen gör bedömningen om enskilda vindkraftsprojekt.

Janne är konsult och expert på fågelfrågor i tillståndsprövningar av infrastruktur- och energiprojekt. Han har ofta även rollen som kvalitetsgranskare och sakkunnig i projekt som kan ha påverkan på fåglar. Våra kunder anlitar Janne för sakliga och oberoende analyser av komplexa frågor, ofta i kontroll- och uppföljningsprogram som löper över längre tid.

Utöver fåglar jobbar Janne även med miljöbedömningar, naturvärdesinventeringar och vattenundersökningar. I grunden har han en kandidatexamen i ekologi och en masterexamen i biologi från Lunds universitet.

Janne är stationerad i Malmö.

janne.dahlen@ecogain.se
Tel 010-405 90 75

Sven Janne Dahlén, född 1984-12-17 - Sveriges befolkning 1990

Skriv ut Kopiera Bokmärk Inställningar Lägg till i släkktred

Mantalsår	1987
Fastighet	Prästbordet 1:217
Församling	Sallefteå
Kommun	Sallefteå
Län	Västernorrland

Samma hushåll

Sven Börje Dahlén	1952-06-29
Ulla Christina Dahlén	1949-05-18
Sven Janne Dahlén	1984-12-17
Anna Maria Kristina Dahlén	1986-10-20

Genväg r36.p266739955

Janne Dahlén som är Börjes son arbetar på konsultföretaget Ecogain, och som utfört samtliga fågelinventeringar år Wpd i Ripfjällsprojektet. Ander Miljöprövningsdelegationen att detta är OK?

Jag anser att Jävssituation förekommer och att detta faktum är problematiskt

Konsultbolagens oberoende

Jag hyser tveksamheter kring konsultbolagens oberoende när vindkraftsindustrin står för merparten av deras intäkter.

Vi har hört från inventerare att dom ej registrerar allt i Artportalen, speciellt gäller detta för känsliga arter, då dom är rädda för att uppgifterna läcker ut. Dock registreras observationerna i företagets egen databas. Hur hanterar Länsstyrelsen detta faktum när Artportalen är ett viktigt verktyg för att kontrollera fågel och djurliv?

Många menar att det största hotet mot fåglar är de betalda ornitologerna

Jag anser att fågelinventeringarna skall göras om och göras av en oberoende avdelning inom Länsstyrelsen

Ripfjället hemområde för Kungsörn

13462-2020-90-91 Bilaga 9. Sammanfattning av övriga inkomna yttranden - maskerad **Punkt 21. Kungsörn i Ripfjällsornrådet samt Komplettering 2022-02-28, kapitel 7. Kungsörn**

Stupbergets jaktlag skickade in en rapport med 750 bilder på kungsörn, den förste örnen som fastnade på bild vid åtel kom efter 6 timmar.

Wpd svarar : *”Äldre individer i revirhävande ålder vid en åtel kan lika gärna ha sina örn revir och bon i Finland, Norrbotten eller på Gotland som i Dalarna. Wpd skriver dessutom att en utlagd åtel på hösten Inte accepterad inventeringsmetod”*

Kommentar till Wpd: På bilderna från åtelkameran finns örnar som av örnkunnigt folk har identifierats som ungfågel. Vid en lyckad häckning stannar ofta ungfågarna kvar i sitt hemområde, så att se ungfåglar i Oktober indikerar tvärtom att detta är ett hemområde för dessa örnar.

Vid observationer av örn vid åtel, är max 1/10 fjärrörnar, oftast blir dessa fjärrörnar bortjagade av örnarna som finns i hemområdet. Kungsörnen är starkt revirhävande.

Nedan följer skärmbilder från EcoCom's inventering av Kungsörn

Utsikt från observationspunkt "B" västerut över de östra delarna av projektområdet för vindkraftutbyggnad vid Ripfjället 30 mars 2015. Foto: Mikael Flok.

Resultat

Totalt gjordes åtta observationer av minst tre kungsörnsindivider under den föreliggande inventeringen (figur 2, appendix 1).

Tre av kungsörnsobservationerna rällde yngre, icke könsmogna fåglar som flög eller jagade över eller i närheten av projektområdet för vindkraftutbyggnad vid Ripfjället. Två av dessa observationer avsåg samma individ. En ettårig kungsörn (2K, se appendix 1) observerades från observationsplats 5 mars, då den flög in i projektområdet. Den satte sig i en tall vid myrmarkerna i projektområdet, varefter den lyfte, tog blyd och gled mot och förlorades ur sikte (ID3-4 i figur 2 och appendix 1). Samma dag och från samma observationsplats sågs en två- eller

Resultat

Under spefflyktsinventeringen av kungsörn vid Ripfjället 2019 gjordes totalt fyra observationer av kungsörn (tabell 2, figur 2). Sammantaget rör observationerna av kungsörn minst tre olika individer, däribland två fjolårsunga 2K kungsörnar (2K = andra kalenderåret) och en något äldre, troligen 4K kungsörn.

Tabell 2. Detaljer för observationer av kungsörn gjorda under inventeringen vid Ripfjället 2019. "ID" i denna tabell korresponderar med ID i figur 2.

ID	Datum	Tidpunkt	Obsp.	Inv.	Ålder	Kommentar
1	2019-03-05	10:40-10:42	AD	1	2K	
2	2019-03-05	11:07-11:52	AD	2	2K	

EcoCom har ju sett fjolårsunga kungsörnar/ 3 yngre ej könsmogna ungar vid inventeringarna 2015 & 2019. Dessa måste ju befinna sig i sitt hemområde, dom kan ju knappast ha flugit in från Finland en sväng?

Ensam inventerare vid Kungsörnsinventering

Bilaga 9. Fågelinventeringar_maskerad

Wpd har använt 7 olika inventerare vid inventering av Kungsörn

Det bästa är om man kan ha kontinuitet i vilka inventerare som spanar av ett område. Om man återvänder flera gånger till samma område så hinner man lära sig vilka mönster fåglarna följer och får lättare att göra observationer. Motsatsen gäller när man är helt ny på ett område, vilket gäller för inventeringarna runt Ripfjället.

- Johan Frölinghaus (1 inventering)
- Hasse Österman (1 inventering)
- Ola Wizén (1 inventering)
- Johan Frölinghaus (1 inventering)
- André Dabolins (1 inventering)

Detta faktum gör att jag gissar att chansen att dom missat något vesäntligt är stor. Jag vill se en uppföljning med ny inventering av Kungsörn i markerna

Kungsörnsinventering födosöksområde

13462-2020-90-91 Bilaga 9. Sammanfattning av övriga inkomna yttranden - maskerad Punkt 21. Kungsörn i Ripfjällsornrådet samt Komplettering 2022-02-28, kapitel 7. Kungsörn

Stupbergets jaktlag skickade in en rapport med 750 bilder på kungsörn, den förste örnen som fastnade på bild vid åtel kom efter 6 timmar.

Wpd svarar : *”Äldre individer i revirhävdande ålder vid en åtel kan lika gärna ha sina örn revir och bon i Finland, Norrbotten eller på Gotland som i Dalarna. Wpd skriver dessutom att en utlagd åtel på hösten Inte accepterad inventeringsmetod”*

Kommentar till Wpd: Man har tidigare hävdad att det är avstånd till bon som är avgörande. Det finns dock prejudicerande domar som pratar om födosöksområden och flyttvägar.

Så oavsett om detta är lokala örnar eller örnar som hör hemma i Finland, så visar Stupbergslagets bilder på en **rik förekomst av kungsörn MITT INNE I DET PLANERADE PROJEKTOMRÅDET**

Tretåig hackspett i Naturreservatet

Nedan finns Bilaga 2 från skötselplanen för det nystartade naturreservatet Skallberget

06:04 tis 9 mars lansstyrelsen.se 100 %

LÄNSSTYRELSEN DALARNAS LÄN BILAGA 2: SKÖTSELPLAN 4 (7)
2019-05-03 Diarieummer: 511-9462-2017

Växter

<i>Asperophyllon heterianum</i>	vedtrappmossa	NT	§
<i>Goodenia repens</i>	knäret	NT	§
<i>Hiberniastrostis arifrutum</i>	mörk lusmossa	§	
<i>Sphagnum quinqueforium</i>	kantvitmossa	§	

Djur

<i>Callidium coriaceum</i>	bronsbjon	S	
<i>Picoides tridactylus</i>	tretåig hackspett	NT	

Teckenförklaring
§ = signalart enligt Skogsstyrelsen
§ = Arten är fridlyst

Hotkategori i Sverige enligt rödlistan
CR = Akut hotad
EN = Starkt hotad
VU = Sårbar
NT = Nära hotad

Fauna

Djur

<i>Callidium coriaceum</i>	bronsbjon	S
<i>Picoides tridactylus</i>	tretåig hackspett	NT

Teckenförklaring
S = signalart enligt Skogsstyrelsen
§ = Arten är fridlyst

Hotkategori i Sverige enligt rödlistan
CR = Akut hotad
EN = Starkt hotad
VU = Sårbar
NT = Nära hotad

Plandel

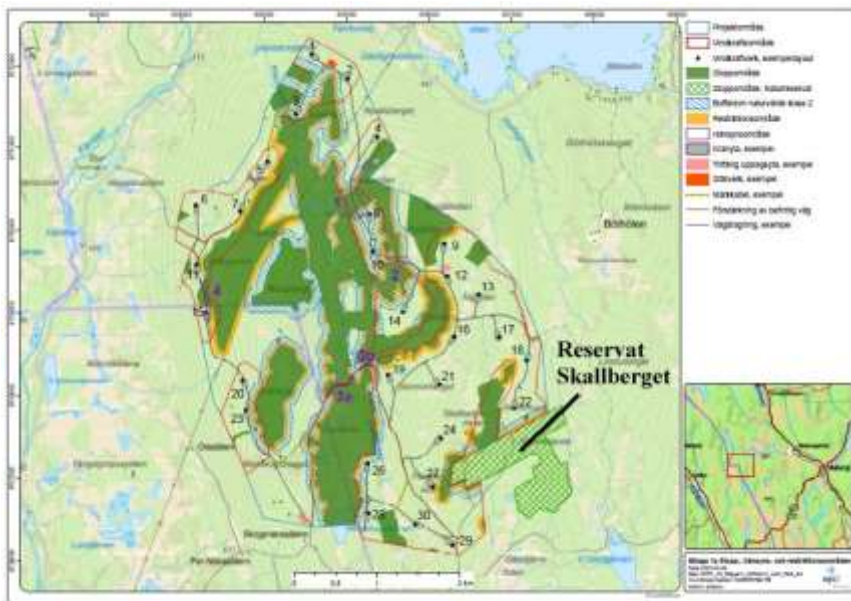
Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar, som delvis är brandpräglade, och andra ingående naturmiljöer samt områdets ortrda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

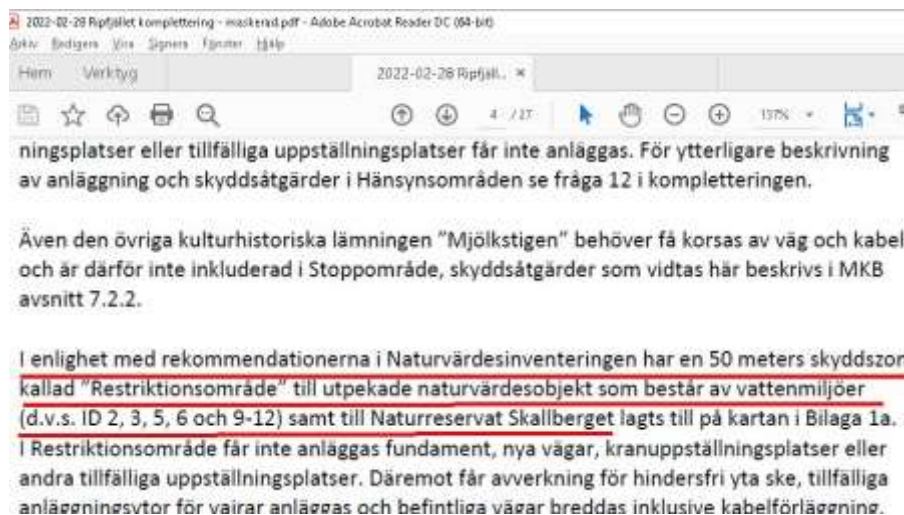
Syftet ska tillgodosas genom att

- skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt
- de delar av skogsmarken som är präglade av brandbrinner i lämpliga intervall.

Om det finns Tretåig Hackspett i naturreservatet, så bör den ju finnas 50 meter utanför reservatets gränser

Reservatet ligger insprängt i det planerade vindkraftsområdet. Wpd har **angett en 50 meter skyddszon från naturreservatet!**

Jag har sökt igenom MKB och bilagor, och **ingenstans kan jag se att Wpd identifierat någon Tretåig Hackspett** eller flaggat upp något problem.

Jag yrkar att Wpd åläggs att inventera tretåig hackspett, samt tvingas införa en rejäl skyddszon mot naturreservatet. 50 meter räcker inte

Vinterinventering Kungsörn

Komplettering 2022-02-28, kapitel 7. Kungsörn

I Vindvals uppdaterade syntesrapport (2017) står det att inom 6 km från kungsörnsbon bör vindkraftverk undvikas i direkt anslutning till branta bergsryggar, branter och sluttningar där uppvindar ofta bildas. Länsstyrelsen undrar om det finns lämpliga områden för kungsörn inom området

Wpd svarar: *"De sluttningar som finns i projektområdet, inom 6 km från örnbö, i riktning söder till nordväst är inte särskilt branta. Resultatet av de mångåriga örninventeringarna i området visar dessutom att örnnarna inte spenderar mer tid över dessa sluttningar än på andra platser i projektområdet eller i dess omgivningar."*

Det räcker med ett par 10 meter för att bilda termikvindar, dom har inte gjort inventeringar under termikförhållanden, så uttalandet saknar grund.

Wpd har gjort spelflyktsinventeringar (3ggr) under vårvintern, inte inventerat under sommarhalvåret, höst eller vinter.

x-markeringar för inventering av Kungsörn

Månad	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Januari								
Februari								
Mars	x		x		x			
April	x							
Maj								
Juni			x					
Juli								
Augusti								
September								
Oktober								
November								
December								

Jag skulle vilja se en utökad Kungsörnsinventering där man inleder med en vinterinventering för att därefter med utgångspunkt av resultatet planerar den fortsatta inventeringen

Jakt och turism

Toppfågeljakt

Kap 7.8 Sid 154 Frågetecken om toppfågeljakt

”Jakt i området sker, som alltid, på eget ansvar. Risken för att bladen (som är den känsligaste delen på vindkraftverket) skulle träffas bedöms som liten då bladspetsen är placerad mer än 50 meter över marken.”

Vilken blir konsekvensen om ett blad skulle träffas vid exempelvis toppfågeljakt med kula? Täcker wpds försäkringar skadan eller blir jägaren ersättningsskyldig? Svar krävs.

Vilseledande om jakt på Tjäder

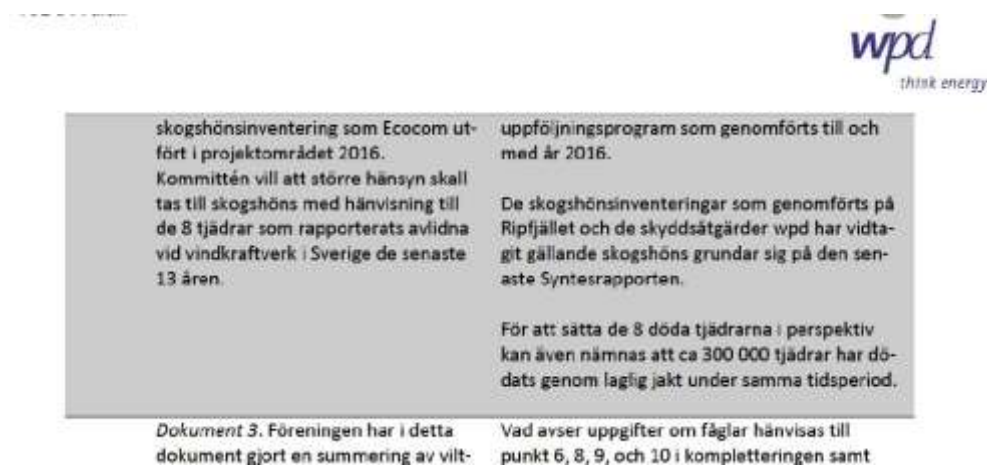
13462-2020-90-91 Bilaga 9. Sammanfattning av övriga inkomna yttranden - maskerad

Punkt 74 Föreningen nej till vindkraft på Ripfjället har gjort en sammanställning med tre dokument över fågel/viltobservationer i Ripfjällsornrådet.

I den sammanställningen finns en skrivelse från Tjäderkommitten Tjäderobservatörerna. Där nämns en siffra på 8 tjädrar dödade av vindkraftverk.

Wpd besvarar med en massa text, men bl.a. med följande stycke:

”För att sätta de 8 döda tjädrarna i perspektiv kan även nämnas att ca 300 000 tjädrar har dödats genom laglig jakt under samma tidsperiod.”

skogshönsinventering som Ecocom utfört i projektområdet 2016. Kommittén vill att större hänsyn skall tas till skogshöns med hänvisning till de 8 tjädrar som rapporterats avlidna vid vindkraftverk i Sverige de senaste 13 åren.

uppföljningsprogram som genomförts till och med år 2016.

De skogshönsinventeringar som genomförts på Ripfjället och de skyddsåtgärder wpd har vidtagit gällande skogshöns grundar sig på den senaste Syntesrapporten.

För att sätta de 8 döda tjädrarna i perspektiv kan även nämnas att ca 300 000 tjädrar har dödats genom laglig jakt under samma tidsperiod.

Dokument 3. Föreningen har i detta dokument gjort en summering av vilt- vad avser uppgifter om fåglar hänvisas till punkt 6, 8, 9, och 10 i kompletteringen samt

wpd
think energy

När man går in på Jägareförbundets websida

<https://jagareforbundet.se/vilt/viltnyheter/2019/10/avskjutningen-for-201819-klar/>

Kommer följande information fram:

Siffran är 30.000 inte 300.000 som wpd skriver.

Wpd's uppgivna siffra är 900% för stor

Slarvigt och/ eller medvetet missvisande av wpd, med syfte att förminska problematiken kring dödadet av tjäder och orre via vindkraften.

Turism

Vilseledande kring turism och vindkraft

Kap 7.14 Sid 116

"Turister är generellt positiva till vindkraft. En negativ upplevelse kan förstärkas om det visuella inslaget är stort eller om det upprepas frekvent.63"

wpd hänvisar till enkät som är 10 år gammal och för vindkraftverk som hälften (125m) så stora som de som projekteras i denna MKB.

Kap 7.1.4 Sid 116

"Befintliga studier har visat både en förlust och en ökning av turister.58, 59, 60, 61"

wpd hänvisar till undersökning som är 20 år gammal, då var vindkraftverken 1/3 så stora som de som projekteras i denna MKB.

Kap 7.1.4 Sid 117

”Det finns inga starka indicier på att turismen i närhet till vindparker minskar, inte ens i områden där orördhet och landskapsbilden utgjort en viktig del i valet av turistmål.63 ”

wpd hänvisar till undersökning som är 20 år gammal, då var vindkraftverken 1/3 så stora som de som projekteras i denna MKB. Samt felaktig fotnot.

Kap 7.1.4 Sid 117

”En vindkraftsetablering kan även skapa en helt ny form av turism och utgöra ett nytt besöksmål i området. I flera befintliga vindparker har det arrangerats bussturer och guidade besök för att visa hur man valt att satsa på förnybar energi på orten.64 ”

wpd hänvisar till oklar källa som anses osaklig och subjektiv till wpds fördel.

Sådana här uppenbarliga lögner ska inte få ta plats i en MKB!

I Malung-Sälens kommun har vi en camping som drivs 3 mil fågelvägen från Ripfjället av en holländsk familj som har en strid ström av turister från sitt gamla hemland. De säger att de troligen får lägga ner om det byggs vindkraft på Ripfjället eftersom deras gäster ”åker från Holland och hit för att slippa vindkraft för en tid. De vill ha allt vi har som de aldrig kommer att få tillbaka i Holland: tystnad, natur, mörka nätter, lugn och ro”.

[Påverkan på jakt](#)

Kap 1.8 Sid 14 Påverkan på jakt

Wpd skriver: *”Påverkan på jakt och friluftsliv bedöms som liten/måttlig och redogörs för i avsnitt 7.1.4”.*

Stupbergets jaktlag som har jagat på markerna i generationer hävdar raka motsatsen och anser att detta inte har beaktats och att en saklig dialog med jaktlaget ej har förts. Detta måste beaktas och göras.

Felaktiga slutsatser påverkan på friluftsliv

Kap 7.1.4 Sid 119

”Sammantaget bedöms påverkan på friluftsliv eller turism innebära små negativa effekter. Bedömningen gäller oavsett var vindkraftverken med tillhörande anläggningar slutligen placeras inom projektområdet.”

Analysen är felaktig och baseras på gammal information på vindkraftverk som endast är hälften så höga som de 250 m höga som wpd projekterar.

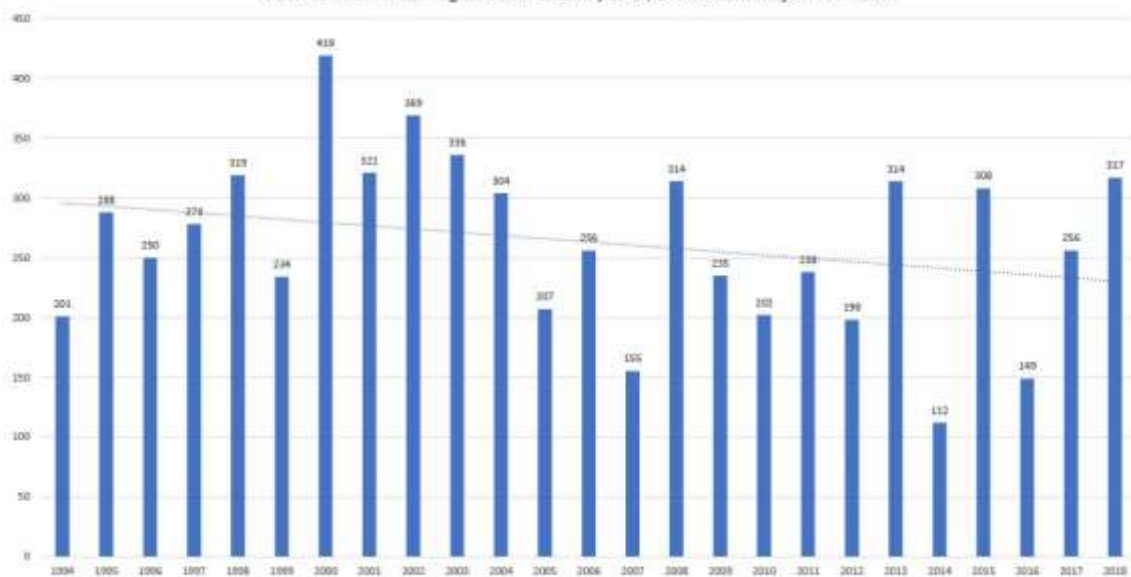
I det aktuella området är friluftslivet mycket livaktigt. Året om befinner sig många människor i skogen, runt Ripfjället, på sjöarna och i de 400 närmast belägna stugorna. Bedömningen är helt felaktig och påståendet falskt. Vindkraftverken kommer att ha en enormt stor negativ inverkan på ett stort område och många människor.

Jag kräver att Wpd:s formulering ändras till en mer sanningsenlig.

Brandvaktarstugan

Jag vill poängtera att det är en mycket stor mängd människor som nyttjar sig av brandvaktarstugan. Nedan är besöksstatistik som grundar sig i den gästbok som finns i stugan. Det verkliga besöksantalet är större än detta då alla inte skriver in sig i gästboken. Wpd har ansatt en hänsynsgräns på 1000 meter till vindkraftverk som kommer att byggas hela varvet runt stugan

Tabell 4. Totalt antal registrerade besök per år, Brandvaktarkojan 1994-2018

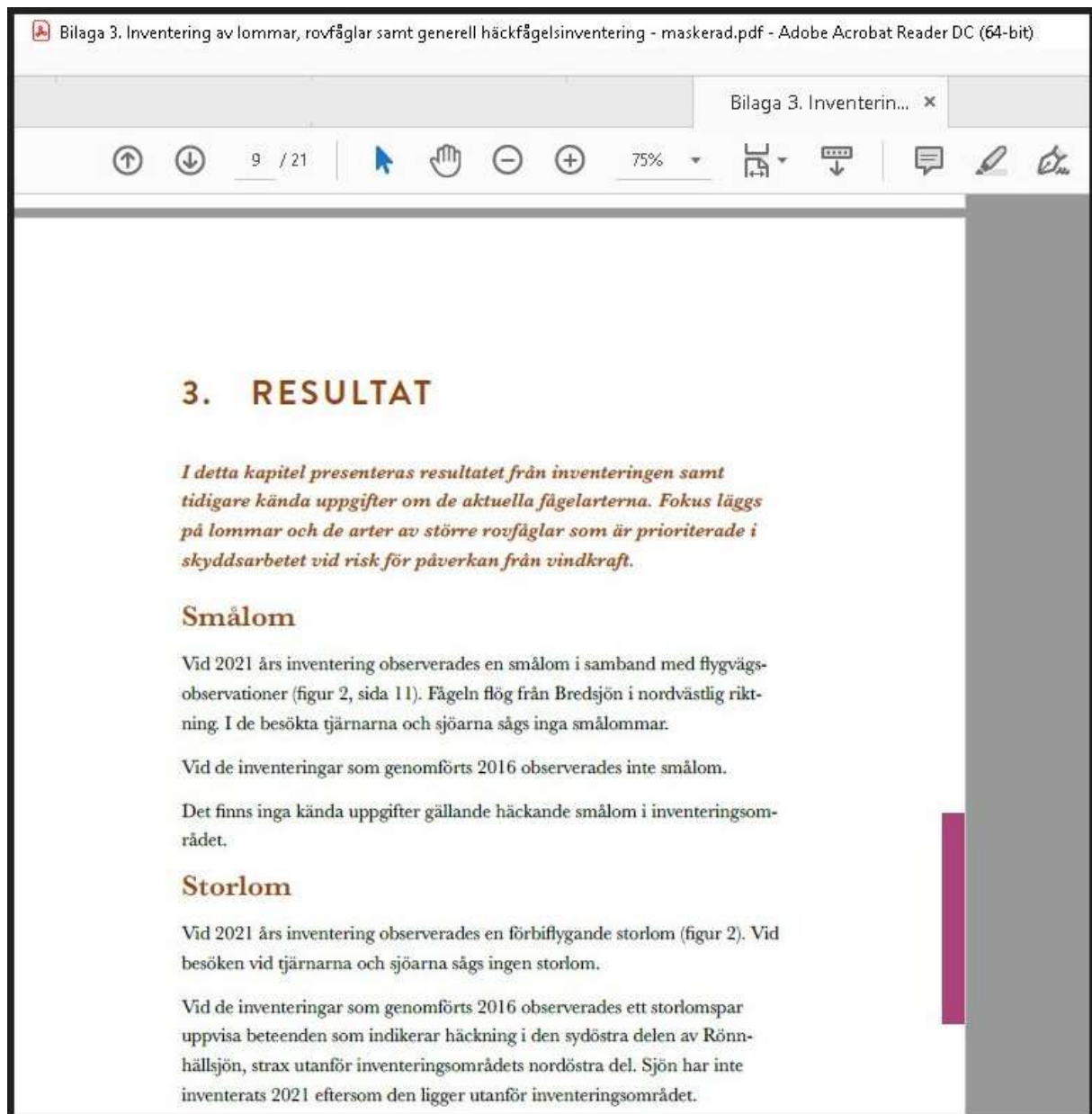
Ovanstående är den syn som kommer att möta besökarna. Ovanstående bild modellerad i Google Earth och baserar sig på en av Wpd's exempellayouter på 1 km avstånd från brandvaktarstugan

Felaktigheter inventering Smålom

Bilaga 3. Inventering av lommar, rovfåglar samt generell häckfågelsinventering - maskerad

Företaget Ecogain presenterar i bilaga 3 resultatet av deras inventeringar.

Nedan är sektionen om Smålom

Ecogain och inventeraren Per Lif säger i rapporten att endast en observation av Smålom gjordes 2021 och den sågs flyga från Bredsjön i nordvästlig riktning. D.v.s utanför det planerade projektområdet

Per Lif har fel, då han själv rapporterat in en smålomsobservation i Medskogstjärnen

2021-04-27 Medskogstjärnen 03:50 Smålom sträckande N

Detaljerad lista - Artportalen

artportalen.se/ViewSighting/ViewSightingAsTable

Hem Rapportera Sök Listor Teman Media Hjälp Mina sidor

	Smålom						
☐	Smålom <i>Gavia stellata</i> (PONTOPPIDAN, 1763)	/sång	Rölmyran/Flaskan, Dlr	2021-04-27	☐	Jan Håkansson	
☐		/sång	Medskogstjärnen, Dlr	2021-04-27	☐	Per Lif	
☐		ande	Medskogstjärnen, Dlr	2021-04-27	☐	Per Lif	
☐	Skyddsklassad art (nivå 3). Om skyddet är aktiverat kommer fynduppgiften att döljas för publik visning.	ande	Medskogstjärnen, Dlr	2021-04-27	☐	Per Lif	
☐		/sång	Medskogstjärnen, Dlr	2021-04-27	☐	Per Lif	
☐		äte, övriga läten	Medskogstjärnen, Dlr	2021-04-27	☐	Per Lif	
☐		iflygande	Medskogstjärnen, Dlr	2021-04-27	☐	Per Lif	
☐		iflygande	Medskogstjärnen, Dlr	2021-04-27	☐	Per Lif	
☐		/sång	Medskogstjärnen, Dlr	2021-04-27	☐	Per Lif	
☐		onär	Medskogstjärnen, Dlr	2021-04-27	☐	Per Lif	
☐		ande	Medskogstjärnen, Dlr	2021-04-27	☐	Per Lif	
☐		iflygande	Medskogstjärnen, Dlr	2021-04-27	☐	Per Lif	
☐		onär	Medskogstjärnen, Dlr	2021-04-27	☐	Per Lif	
☐		ande	Medskogstjärnen, Dlr	2021-04-27	☐	Per Lif	
☐		/sång	Imbillkølen, Dlr	2021-04-27	☐	Per Lif	
☐		iflygande	Imbillkølen, Dlr	2021-04-27	☐	Per Lif	
☐	Smålom NT	1 ex.	sträckande N	Medskogstjärnen, Dlr	2021-04-27	☐	Per Lif
☐	Karabagas	11 ex.	abult	nansjoviken, MÖBYN, Dlr	2021-04-27	☐	Andreas Oster
☐	Forsårla	1 ex.	stationär	Orrriden, Östra Tandådalen, Dlr	2021-04-27	☐	Pär Dahlström
☐	Kungsfågel	noterad	spel/sång	Orrriden, Östra Tandådalen, Dlr	2021-04-27	☐	Pär Dahlström

Dyntaxa.se Artfakta.se

ARTDATABANKEN Artportalen

Hem Rapportera Sök Listor Teman Media Hjälp Mina sidor

Ovaliderad Bl medobservatör

Detaljerad fyndinformation Fynduppgifter (0) Historik (0) Media (0) Observerade fynd (0) Inga fynd (0)

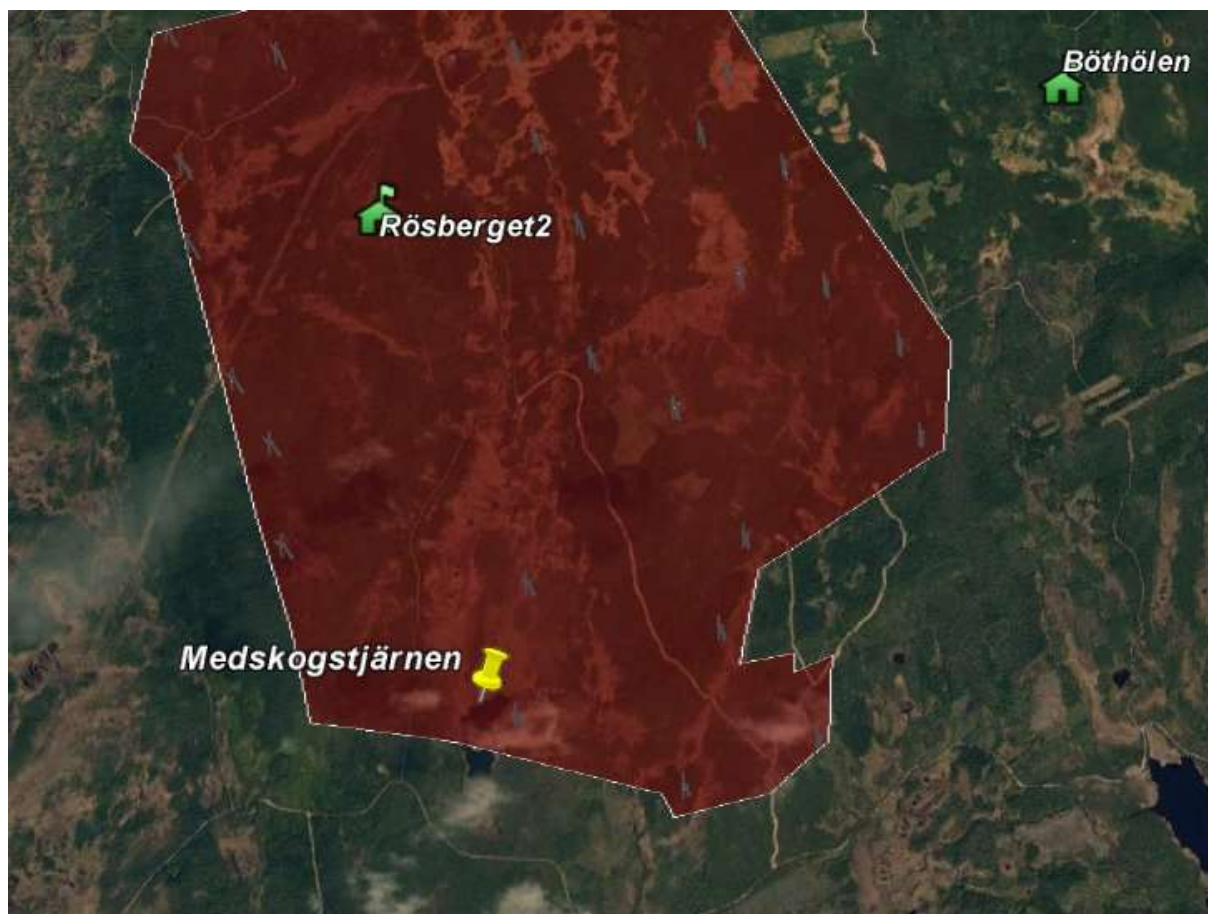
Fyndegenskaper

ARTNAMN: **Smålom**
 VETENSKAPLIGT NAMN: *Gavia stellata* (PONTOPPIDAN, 1763)
 ANTAL & ENHET: **1 ex.**
 AKTIVITET: **sträckande N**
 RAPPORTÖR: **Per Lif**
 OBSERVATÖR: **Per Lif**
 BEOBSERVINGSORT: **Per Lif**
 STARTDATUM & TID: **2021-04-27 2:58:00**
 SLUTDATUM & TID: **2021-04-27 8:05:00**

Fyndplats

LÖKALNAMN: **Medskogstjärnen**
 KOORDINATER: **01360886, 16738018 (-25m) RT99 2.5 gon**
 HÖJDSKILLET: **125 meter**

Visa kartskikt

Smålom är skyddsklassad, och denna observation inne i det planerade vindkraftsområdet missades tyvärr av Ecogain och Per Lif.

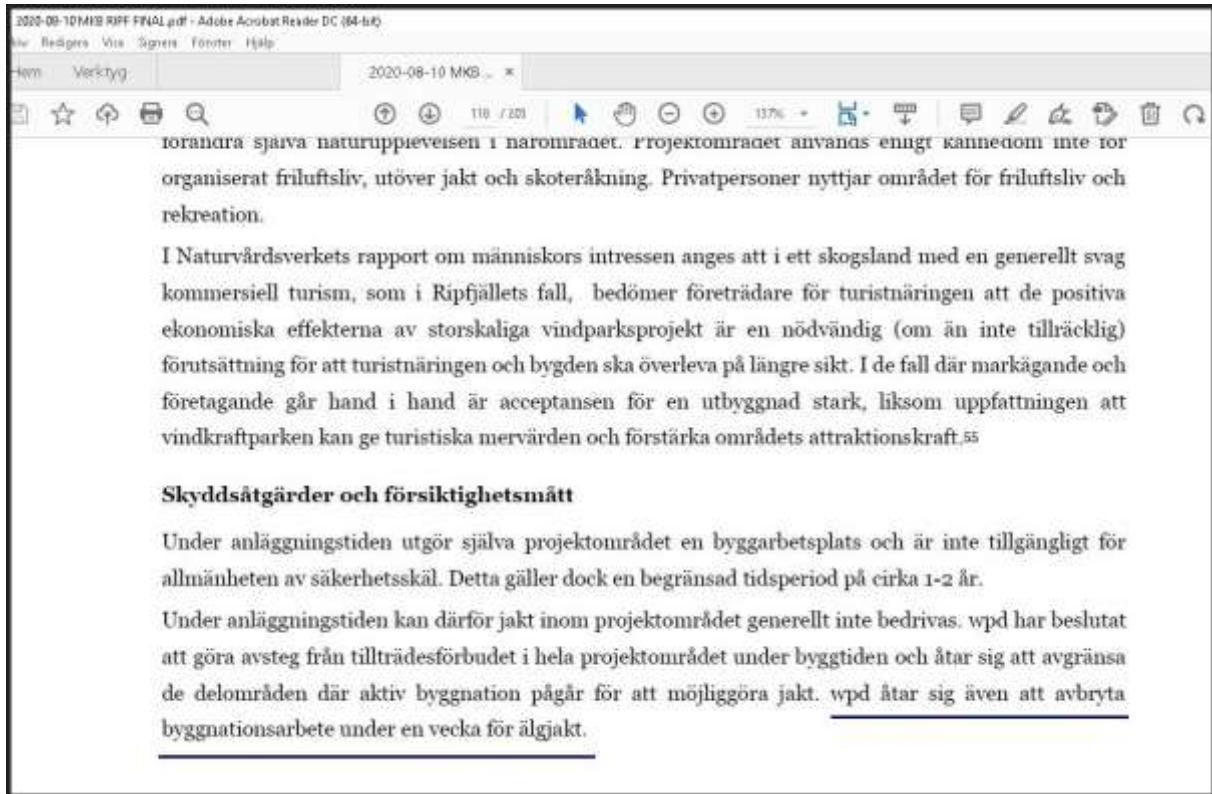
Om Ecogain har slarvat med en så pass viktig observation, hur är det då ställt med reseten av det dom rapporterar?

Tveksamheter finns i det Ecogain redovisar. Jag yrkar att en annan och oberoende inventering av smålom genomför. Rubricerad rapport har tappat i trovärdighet och kan inte ligga till grund för beslut i frågan

Angående älgjakt

Nedan ur miljökonsekvensbeskrivningen som wpd använder i sin ansökan.

MKB Sid 118 om skyddsåtgärder och älgjakt.

Wpd åtar sig storsint att avbryta byggnationen under en vecka för älgjakt.

Jag vill påpeka för Wpd att älgjakt bedrivs inte endast under en veckas tid, älgjakten är 139 dagar lång

Kalvjakt: 1 – 23 september 2022
Huvudjakt 8-16 oktober 2022
Efterjakt 17 oktober 2022 - 31 januari 2023

Ovanstående gäller för byggtiden. I fall verken skulle byggas så finns problem även efter byggnation. Under hela denna tid (139 dagar) ligger temperaturen kring 0 grader eller under, varför risk för iskast är påtaglig under alla dessa dagar.

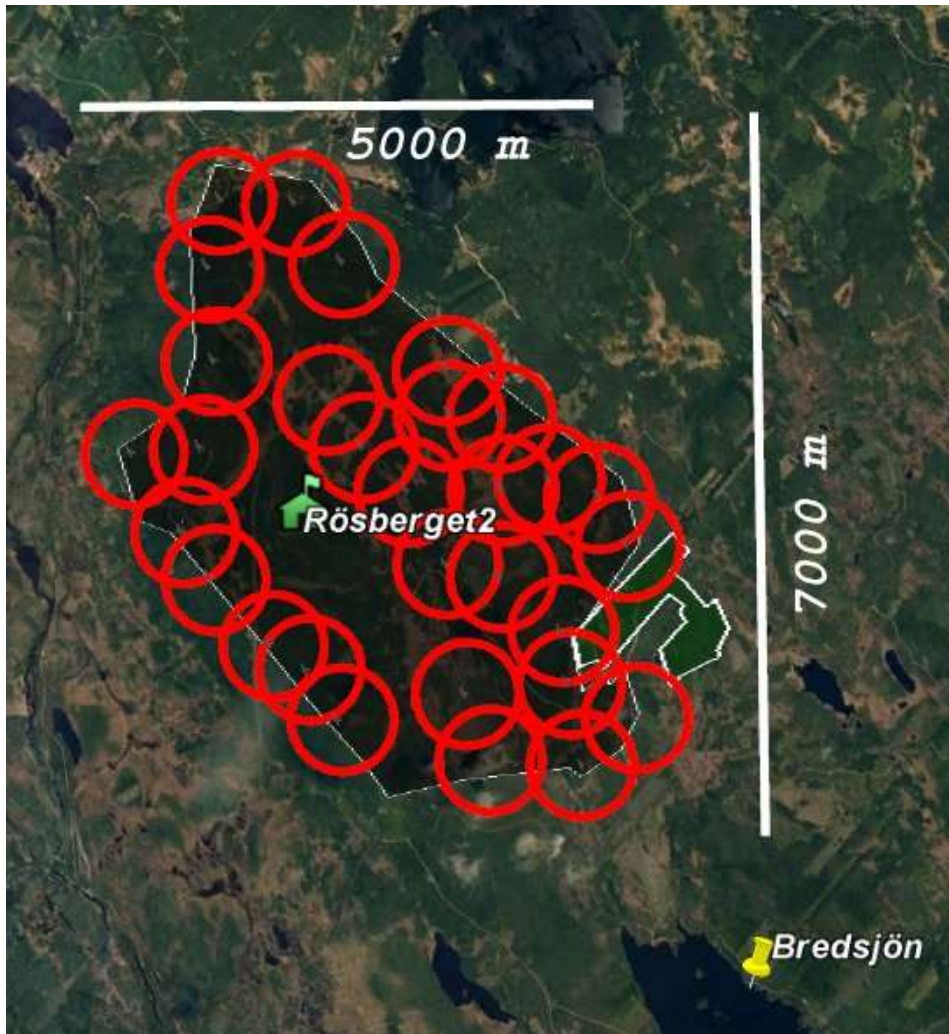
MKB sid 157 Olycksrisker

Olycksrisker

Is och snö kan vid speciella väderleksförhållanden falla ner i närheten av verken. Malung-Sälens och Torsby kommuner har ett klimat där isbildning kan förekomma. Isbildning sker främst när temperaturen är mellan cirka -10°C och 0°C och det är hög luftfuktighet (exempelvis vid snöväder, låga moln eller dimma). Vid risk för isbildning på vindkraftsverkens vingar och maskinhus finns en förhöjd risk för iskast från vindkraftverken. Vindkraftverken har automatiska system som stänger av verken vid vibrationer eller annan driftsstörning.

Det finns flera modeller för beräkning av hur stort riskavstånd som ska beaktas för iskast och en tumregel som inkluderar att verket är i drift vid maximal vindhastighet på 25 m/s är att avståndet är $1,5 \times (\text{rotordiameter} + \text{navhöjd})^{99}$. Beräkningsmetoden ger i detta fall med max 250 m totalhöjd ett största riskavstånd på cirka 500 m . Ingen bebyggelse eller stadigvarande verksamhet finns inom detta

Ovan ett urklipp från MKB sid 157 om olycksrisker. Slutsatsen är ett riskavstånd på 500 meter per verk. Om man lägger in ett säkerhetsavstånd som en ring med radie 500 meter kring allaverken i exempellayouten fås följande inte alltför attraktiva bild

Wpd far med osanning när man hävdar att området kan användas för jakt efter att verken byggts
Jag yrkar på att MKB:n skall ogiltigförklaras, detta måste Wpd ha med i sin analys kring användningen
av området

Subjektiva beskrivning i syfte att försköna. Språkbruk i MKB med bilagor

"mer harmoniskt"

Kap 3.3.1 Sid 30 Subjektiv beskrivning

Wpd skriver: *"Större vindkraftverk har också en långsammare gång (rotation) vilket kan upplevas som mer harmoniskt."*

Subjektiva bedömningar som förskönar vindkraftsindustri i naturen hör inte hemma i en MKB. Att använda ordet "harmonisk" i en beskrivning av ett vindkraftverk är direkt stötande.

Osakligt om Skogsbruk

Kap 4.4 Sid 46 Skogsbruk

Wpd skriver: *"I detta fall innebär det att landskapsbilden och den lokala naturmiljön förblir oförändrad. I området bedrivs dock storskaligt skogsbruk vilket innebär att skog kommer att avverkas och nyplanteras, oavsett om vindparken kommer till stånd eller inte. Historiskt har cirka 98 % av området där vindkraftverken planeras tidigare kalhuggits. Stora ytor i området har avverkningsmogen skog som sannolikt kommer att avverkas inom överskådlig framtid."*

Skogen i området är väldigt långsamväxande och har en låg bonitet överlag. Wpd försöker framställa denna yta som en väldigt aktiv produktionsplats för skogsbruk vilket inte stämmer. De bör omformulera detta påstående.

Vilseledande beräkning förbrukning normalvilla

Kap 5.2.5 Sid 56 Vilseledande beräkning förbrukning normalvilla

"Alternativet med 30 vindkraftverk á 5,6 MW beräknas ge en årsproduktion på cirka 670 GWh (670 miljoner kWh) vilket skulle räcka för att försörja cirka 130 000 villor med hushållsel."

Irrelevanta uppgifter om antal villor hör inte till MKB. Fotnoten (24) med att en normvilla förbrukar 5000kWh per år är missvisande. Vattenfall skriver på sin hemsida: *"Det finns snittsiffror framtagna och enligt dem så ligger en eluppvärmd villas förbrukning på 25 000 kilowatt (kWh) per år."*

Med Vattenfalls uppgifter skulle de 30 verkens el räcka till 26 800 villor. Detta är alltså ytterligare ett av Wpd:s påhittade påståenden.

Politiskt innehåll

Kap 9 Sid 179-183, Kap 10 Sid 186

”Vindkraftutbyggnaden kan förstärka Sveriges roll som föregångsland i klimatomställningen, underlätta för andra länder att fasa ut kolkraften, stödja ett mer ambitiöst klimatmål för EU, bidra till att reducera kostnaderna för ny vindkraft (vilket kan vara avgörande för utfasning av kolkraft) samt rädda liv (kolkraft beräknas leda till att 23 000 människor årligen dör i förtid bara i Europa).”

Dessa kapitel innehåller politisk och subjektiv vindkraftspropaganda och har inget i en MKB att göra. Wpd skönmålar industriell vindkraft i känslig miljö och bedriver energipolitiskt propaganda i denna MKB.

Dessa stycken bör tas bort i sin helhet och hänsyn bör inte tas till dem i tillståndsarbetet.

Få konkurrerande markanvändningsintressen

Kap 2.2 Sid 18

Wpd skriver: *”Ripfjället lämpar sig väl för en vindkraftsetablering tack vare mycket goda vindförutsättningar och få konkurrerande markanvändningsintressen inom området”*

”Koncurrerande markanvändningsintressen” är fäbodliv sedan många generationer, under de senaste 50-100 åren utökat med 400 fritidshus. Om Wpd hade bemödat sig om att befinna sig i området under fina dagar för vandring, svamp- och bärplockning, jakt, fiske, skidåkning, skoteråkning, båtturer eller andra utflykter, hade de vetat att området är mycket välbesökt av boende och turister.

Friluftsliv, jakt, fiske och turism är några av kommunens viktigaste näringar, att minimera dess betydelse genom att säga att de inte finns är okunnigt, helt felaktigt och rent av oförskämt.

Formuleringen bör strykas ut materialet och ingen hänsyn ska tas till det i tillståndsprocessen. Tvärtom ska Länsstyrelsen ta hänsyn till hur den stora förstörelse av området kommer att påverka boende, turister och småföretagare.

Vilseledande om projektområdet

Kap 6.3.3 Sid 82 Vilseledande om projektområdet

”Sammanfattningsvis är naturen i projektområdet helt präglad av mänskliga ingrepp som storskaligt produktionskogsbruk, dikningar, vägbyggen och högspänningsledning.”

Detta är en kraftig överdrift där wpd försöker vilseleda, att marken är redan förstör av människan. Stora delar av marken är våtmark och myrmark som har sett likadan ut i 1000-tals år.

Finnkölen

Jonikölen 20211011

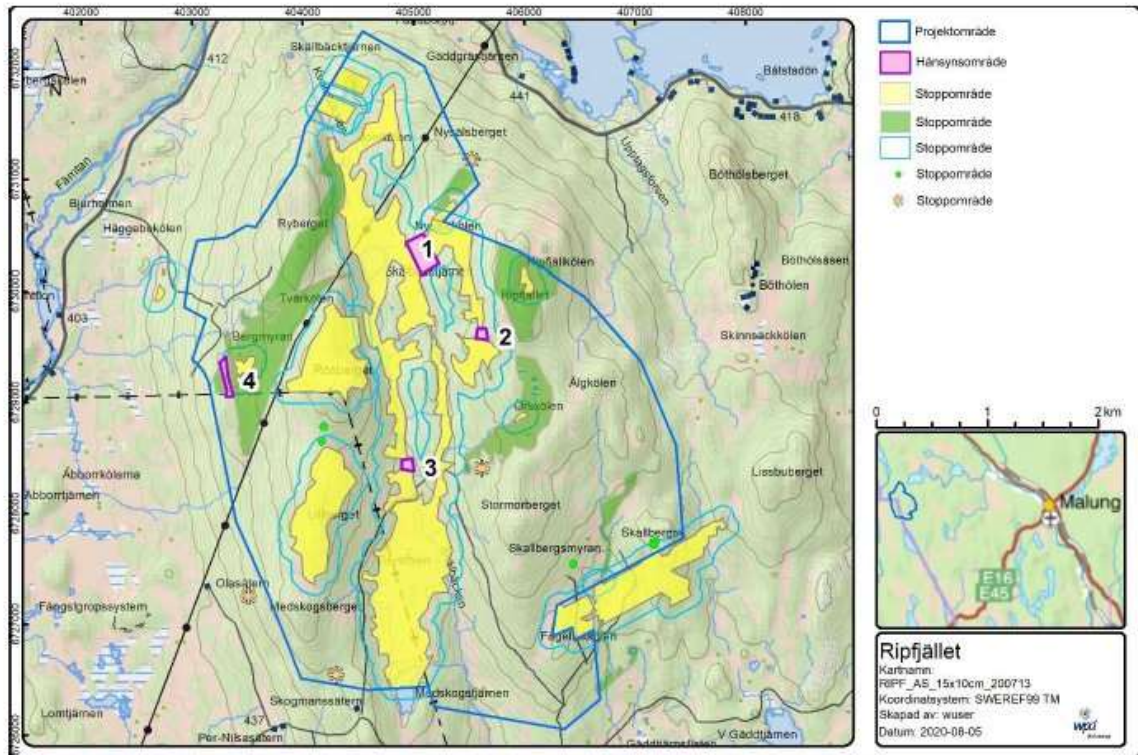
Örskölen

[Vilseledande om naturvärden](#)

Kap 7.3.2 Sid 133,134 Vilseledande om naturvärden

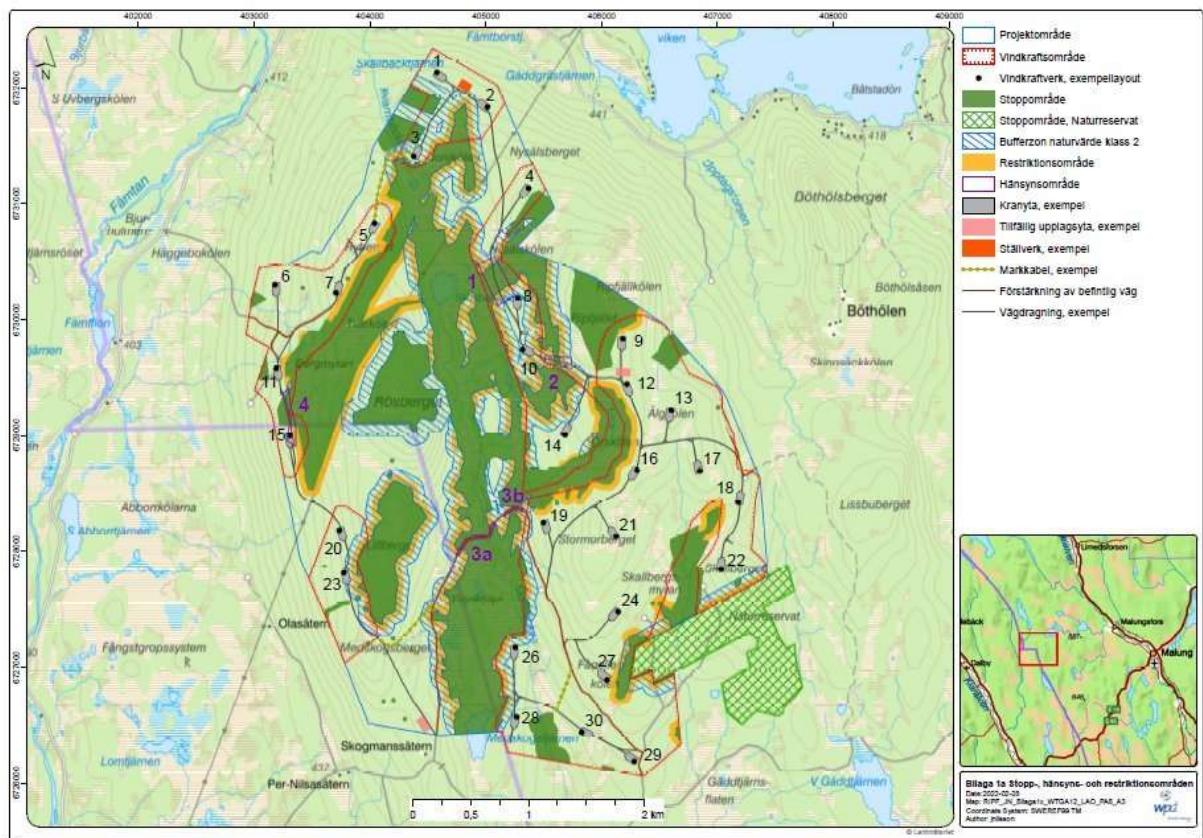
”Projektområdet vid Ripfjället är i hög grad påverkat av storskaligt skogsbruk, vilket har inneburit att de naturvärden som finns kvar utgör en begränsad del av området”

Påstående att det är en begränsad del av området motbevisas av Wpd’s egna bild 7-M.

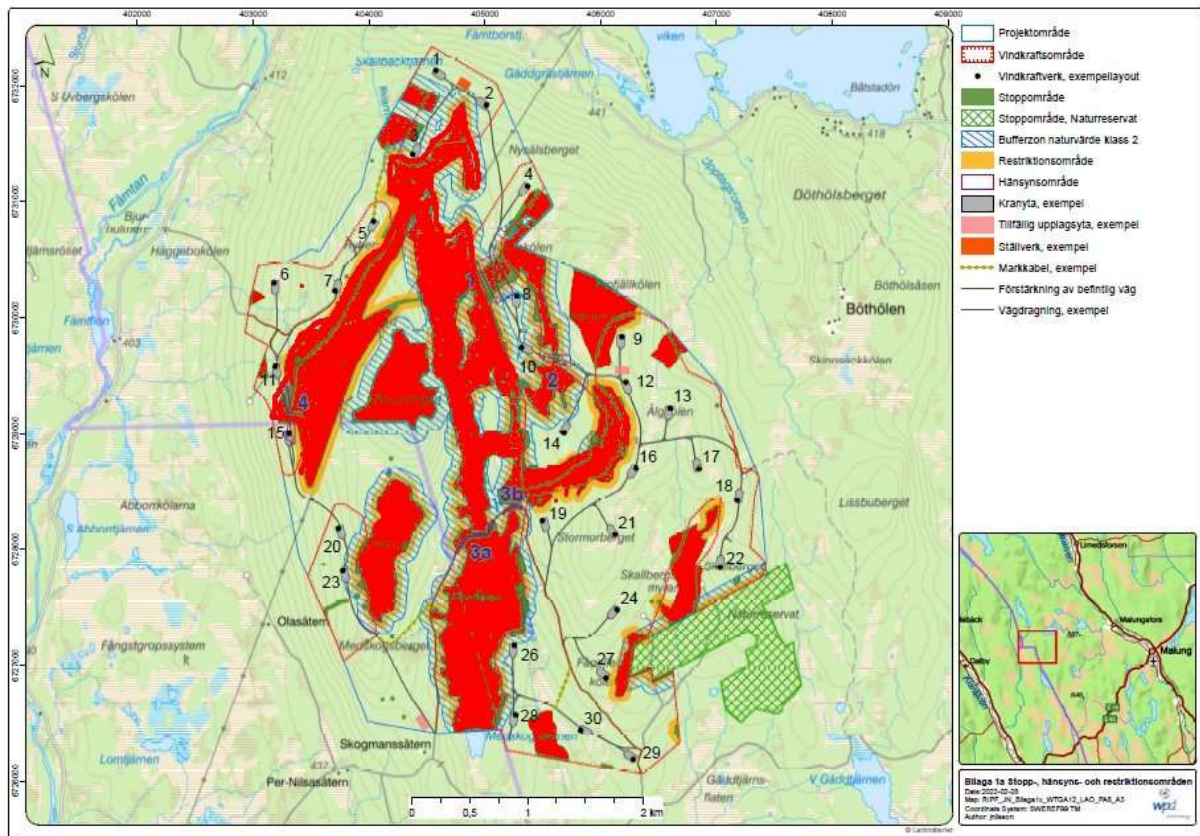
Figur 7-M. Karta med stoppområden och numrerade hänsynsområden (1-4) inom projektområdet.

Det är tydligt att en betydande del av området är av naturvärdesklassat och markerat som stopp/hänsynsområde, bedömningsvis mer än 30%.

Ovanstående bild är nyare och kommer från Wpd's komplettering 2022-02 (Bilaga 1. Kartor exempellayout med vägar, ytor och bevarandevärden)

Här är ytterligare områden markerade som stopp och hänsynsområden. Färgen Wpd har använt är grön för stoppområden

Här har jag fyllt i stoppområden med rött för att göra det än tydligare.

Konsekvensen av att naturvärdena ligger insprängda i området nämns ej i analysen.

Vilseledande om synligheten av vindkraftverk

Kap 7.1.1 Sid 104 Vilseledande om synligheten av vindkraftverk

”Tillgängligheten till näraliggande myr- och våtmarker där synligheten bedöms vara stor är starkt begränsad under de delar av året då marken inte är frusen”

Osakligt påstående det går alldeles utmärkta att gå och vandra på och vid myrar under vår, sommar och höst.

Vilseledande om balans i landskapet

Kap 7.1.1 Sid 104 Vilseledande om balans i landskapet

”Skalmässigt är vindparken mer i balans med övriga landskapselement, se exempel i fotomontage från Badplatsen Femten.”

wpd ger en skönmålande bild av att synintrycket är i balans, detta är industri i naturmiljö som saknar all balans. Träd är upp till 40 meter höga medan föreslagna vindkraftverk är 250 meter höga. Det finns ingen balans i det förhållandet.

Wpd bör ta bort sådana påståenden ur MKB och Länsstyrelsen ska inte ta hänsyn till dem.

Vilseledande om förnybar energikälla

Förnybar energikälla Kap 1.8 Sid 14

Wpd skriver: *”Vindkraft är en förnybar, inhemsk och ren energikälla som inte ger några utsläpp.”*

Påståendet är felaktigt och vilseledande. Vid brytning av material, tillverkning av material och komponenter, transporter, avverkning, entreprenad, byggnation, nedmontering och återvinning görs betydande utsläpp. Vi har haft flera olyckor med betydande utsläpp i Sverige. Dessutom avverkas skog och förstörs våtmarker som binder koldioxid om de skulle bevaras.

Formuleringen bör genomgående (från hela materialet) tas bort. *”Inhemsk”* kan också ifrågasättas då verken tillverkas utomlands, och monteras av utländsk personal.

Subjektiv bedömning vindmätning

Kap 4.2.1 Sid 38

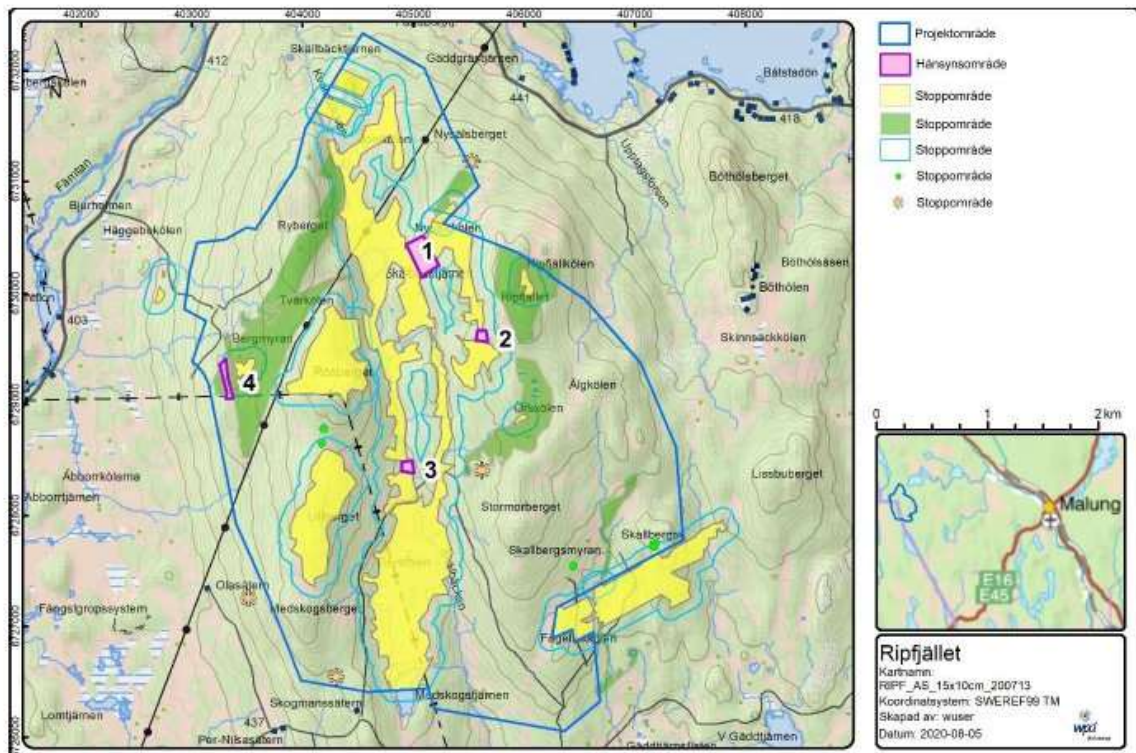
”wpd har även mätt vinden under 18 månader och konstaterat att vindförutsättningarna är mycket goda.”

”Mycket goda” är en subjektiv bedömning ett förtydligande med en redogörelse för vindmätningen efterfrågas. Vindmedelhastigheten per månad över ett års tid efterfrågas.

Kap 7.3.2 Sid 133,134 Vilseledande om naturvärden

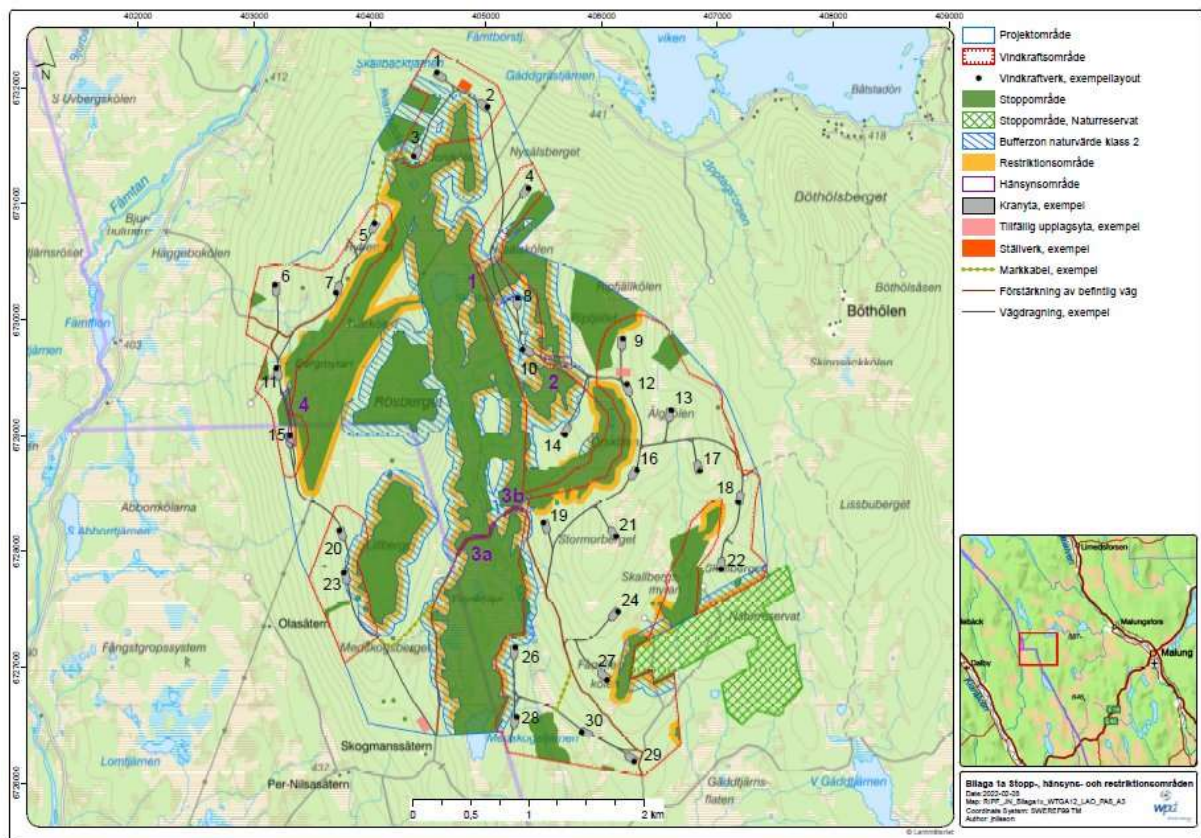
”Projektområdet vid Ripfjället är i hög grad påverkat av storskaligt skogsbruk, vilket har inneburit att de naturvärden som finns kvar utgör en begränsad del av området”

Påstående att det är en begränsad del av området som innehar naturvärden motsägs av Wpd’s egna kartbild 7-M.

Figur 7-M. Karta med stoppområden och numererade hänsynsområden (1-4) inom projektområdet.

Det är tydligt att en betydande del av området är naturvärdesklassat. Stopp- samt restriktionsområden är bedömningsvis mer än 30% av ytan.

Ser man till den senare kartan över stoppområden som kommer från bilaga 1 i kompletteringen från mars 2022 så har stopp- och restriktionsområdena utökats. En visuell bedömning i kartbilden ger att uppskattningsvis 50% av ytan är stopp- och restriktionsområden

Områden med högt naturvärde kommer helt att omges av vindkraftverk och vägar
Konsekvensen att naturvärdena ligger insprängda i området nämns ej i analysen.

Vilseledande om billig el till serverhallar

I MKB 2.1 Behov av förnybar elproduktion sid 17 skriver Wpd:

”Nya företag som Facebook, Microsoft och Google väljer Sverige för sina anläggningar tack vare billig och förnybar el”

Den verkliga orsaken till att elen är billig är att staten sänkte elskatten med 97%

2017 sänkte regeringen energiskatten för datahallar med 97 procent. Facebook och Amazon betalar 0,6 öre i skatt per kWh, lika lågt som företag i den tillväxt drivande svenska industrin. Hushållen betalar 36 öre i skatt. Utöver det har de amerikanska it-bolagen fått rena bidrag från svenska skattebetalare. Enligt Aftonbladets granskning från 2019 hade Facebook fått 140 miljoner kronor direkt från statskassan.¹⁾

Wpd's uttalande är vilseledande och syftar till att skönmåla sina egna ambitioner. Deras miljökonsekvensbeskrivning är full av dessa subjektiva ensidiga beskrivningar av verkligheten. MKB:n håller inte för att utgöra underlag för beslut i denna fråga

Vilseledande att vindkraftselen är billig

I MKB 2.5 Vindkraftens påverkan och miljöbalkens krav sid 21

"Vindkraft på land i goda vindlägen är idag dessutom det billigaste sättet att öka den förnybara elproduktionen, varför fortsatt utbyggnad av vindkraft är i linje med miljöbalkens mål att trygga en från samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning."

Om vindkraftsindustrin skulle addera kostnader för:

- Återvinning av Neodym, Dysprosium och Praseodym
- Nybyggnation av kraftledningar för anslutning av vindkraftverk
- Kostnader för batterier/ vätgaslager för att jämna ut toppar i efterfrågan på el
- Betala planerbara kraftproducenter för stabilitet/ svängmassa/ frekvenshållning i nätet
- Återställa marken till 100% (Ta bort samtliga betongfundament och kablar ur marken)
- Återvinning av turbinblad. I dagsläget grävs dessa ner som deponi

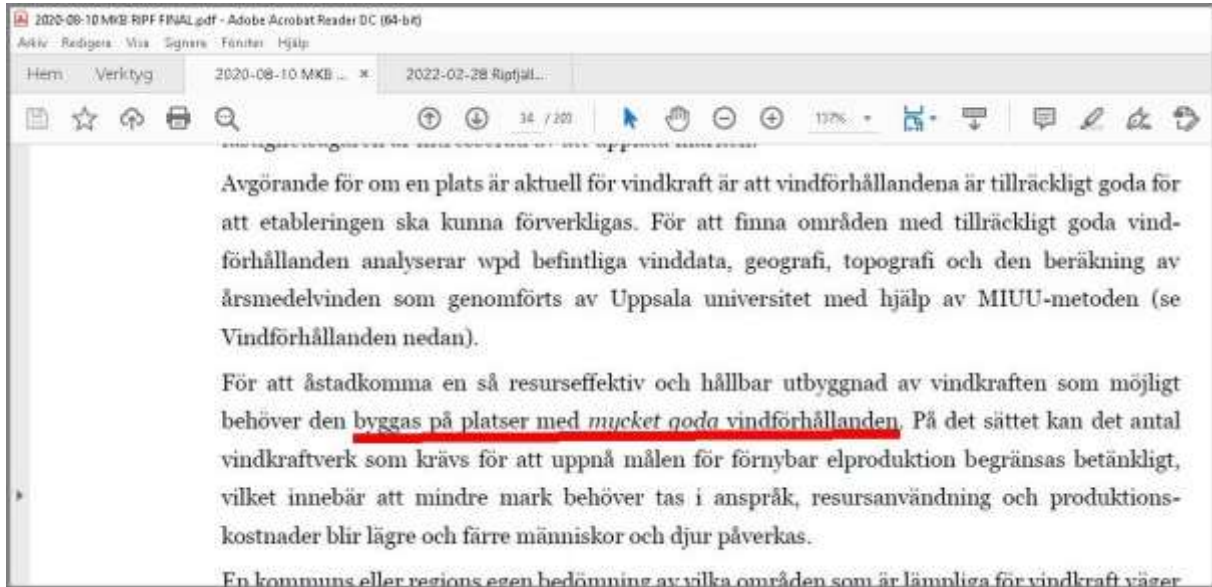
Så skulle vi sluta att prata om att vindkraften är billig. Vindkraften är dessutom kortsiktig då verken planeras att fungera i 20-25 år, många hävdar att dom endast kommer att producera under 15 års tid

Man skulle nästan misstänka att wpd medvetet inte pratar om återvinning av sällsynta jordartsmetaller då det är för dyrt och skulle spräcka deras kalkyl ihop med övriga kostnader som vindkraftsindustrin borde betala för.

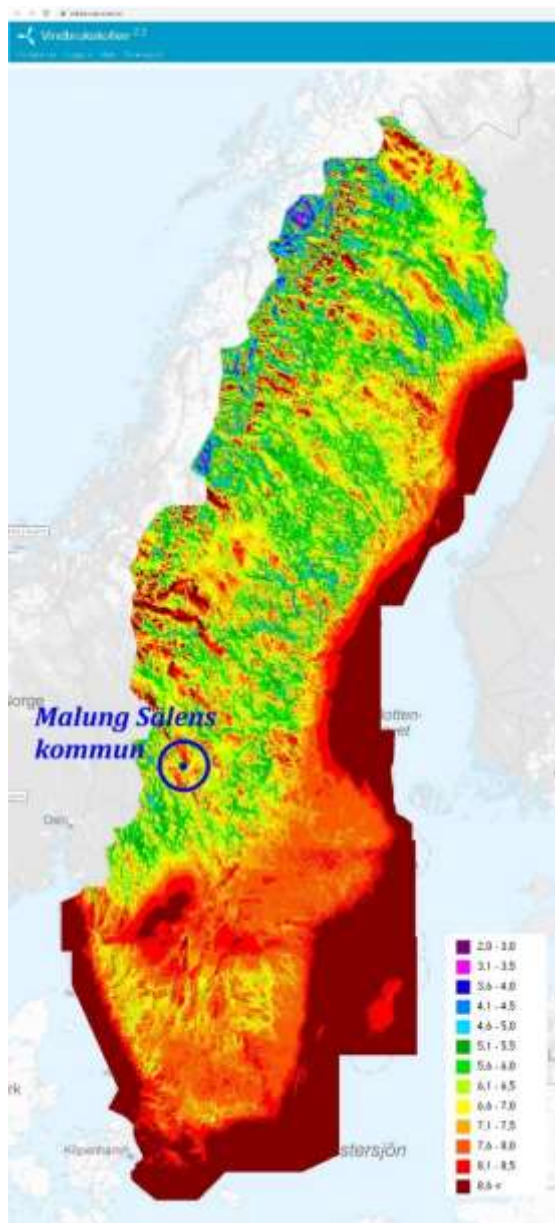
Miljökonsekvensbeskrivningen försöker påskina att vindkraftselen är billig och bra samhällsekonomiskt är missledande då alla kostnader ej tagits med. Miljökonsekvensbeskrivningen håller ej tillräcklig kvalitet för att ligga som underlag för beslut i denna fråga

Vilseledande om vindförhållanden

Wpd skriver i sin MKB sidan 34 att vindkraften bör **”byggas på platser med mycket goda vindförhållanden.”**

Nedanstående bild kommer från Vindbrukskollen, och är en vindkartering på 140 meters höjd.

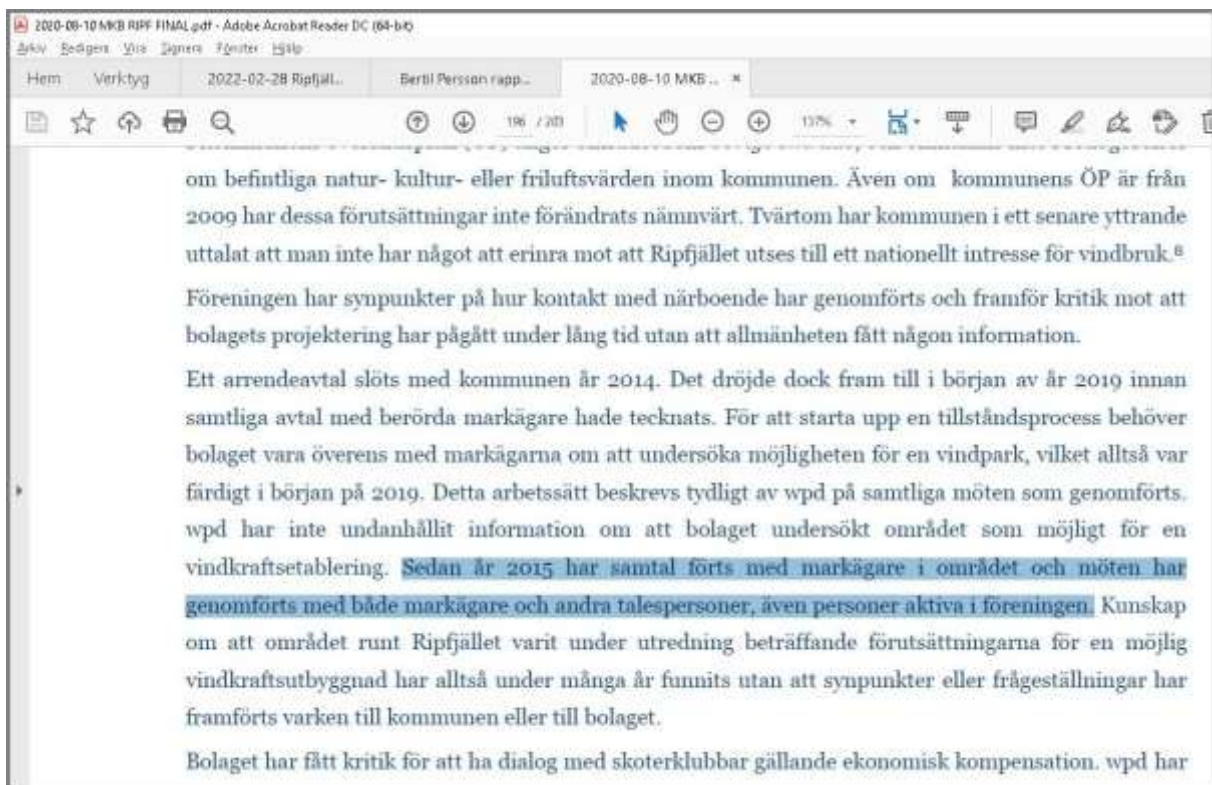

Varför bygga i detta område. Här kan man väl knappast säga att det finns **"mycket goda vindförhållanden"**

Detta är inte samhällsnytta då man inte planerar för utbyggnad på relevanta ställen

Vilseledande om öppenhet

Wpd skriver i sin MKB på sid 196 och förklarar hur öppen man varit i dialog med allmänheten om att Ripfjället var på gång.

Sjäklart var man i kontakt med kommunen. Man skrev ju till och med ett arrendeavtal med Wpd redan 2014. Att man kontaktat markägare för avtalsskrivning är ju också en självklarhet och följer gängse mönster för vindkraftsindustrin. Detta sker ej öppet.

Kommunen förnekade ju att det fanns ett avtal ända tills Föreningen Nej till vindkraft på Ripfjället kom över en kopia av avtalet, då diariefördes det plötsligt.

Det finns till exempel inga skrivelser eller tjänstemannautlåtanden som berör Ripfjället. Det är alltså inget ärende för närvarande för förvaltningsorganisationen, och inte heller något ärende för någon nämnd eller liknande i den politiska organisationen. Kommunstyrelsen har vid ett tillfälle fått en muntlig föredragning om projektet. Det är allt. Samrådet den 22 maj blir ett tillfälle även för politikerna i Malung-Sälens kommun att bilda sig en uppfattning om projektet, och någon gång i framtiden kommer kommunfullmäktige att ta beslut om huruvida man ska utnyttja sitt kommunala veto eller inte.

I Förvaltningsberättelse 2017 för WPD Ripfjället AB står "Alla markägaravtal färdiga Q4, 2017". Det borde ju betyda att även kommunen skrivit under arrendeavtal?

Hej! Det finns inget arrendeförslag eller arrendeavtal. Ett sådant skrivs först när projektören fått bygglov. Däremot finns det ett projekteringsavtal, vilket skrivits med alla markägare, så att om det blir en vindkraftspark så ska i alla fall Malung-Sälens kommun också få ett avtal.

Att man redan 2015 varit i kontakt/ dialog *"även personer aktiva i föreningen"*

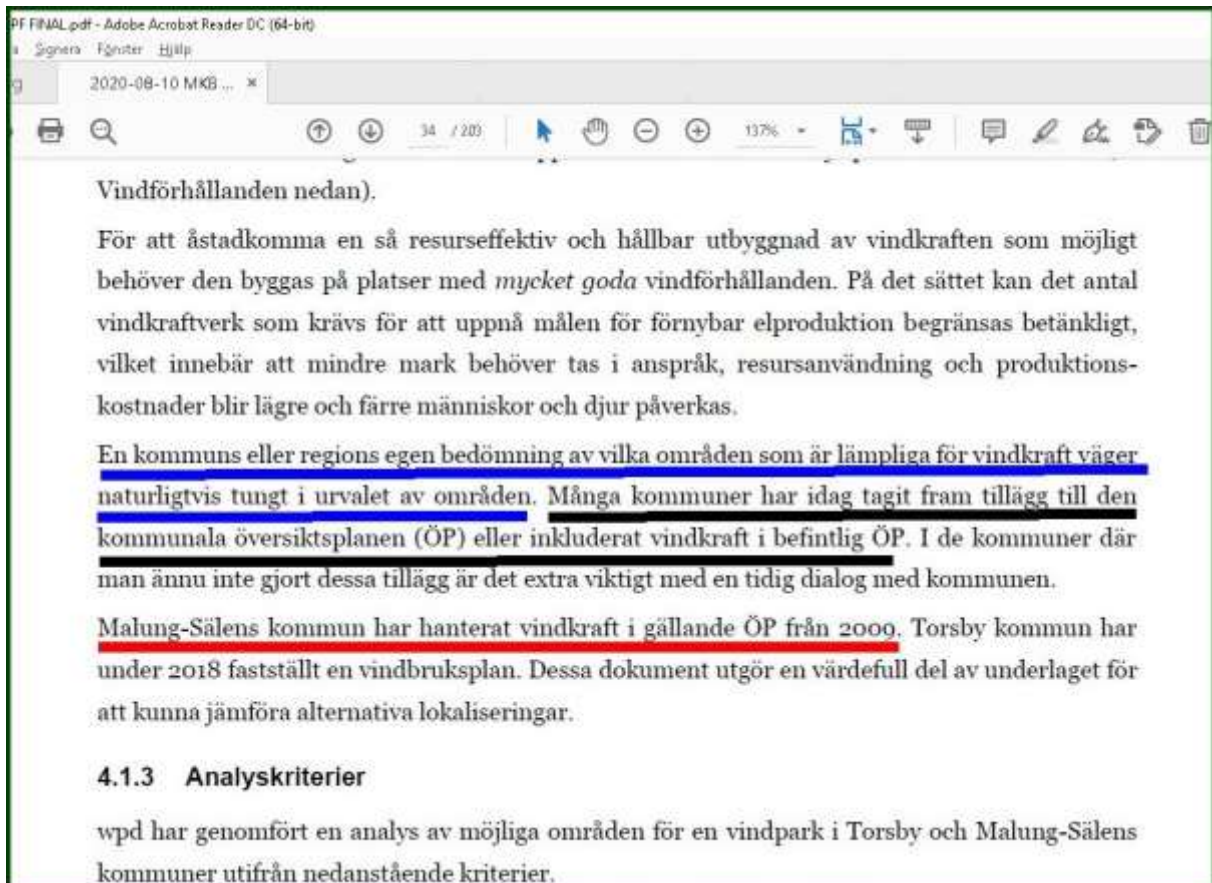
Det kan väl mycket väl hända att ni varit i kontakt med någon av dom 4.500 medlemmarna som nu motsätter sig vindkraftsplanerna, men det är då garanterat ingen i den innersta kretsen.

Summering: Wpd skriver för att bättra på sitt rykte, försöka måla upp en bild av verkligheten som inte stämmer.

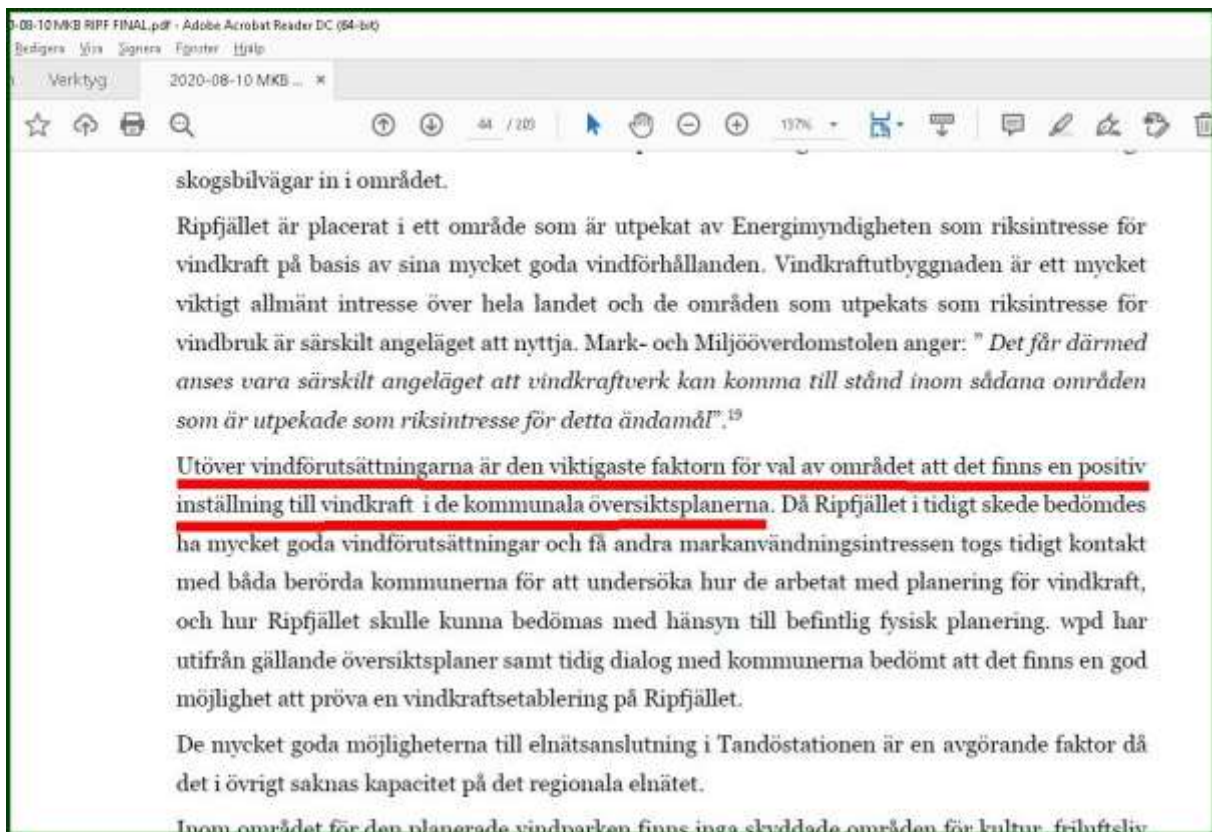
Vilseledande om översiktsplan

Ripfjället ej i översiktsplanen för vindkraftsexpoatering

Wpd anger följande i sin MKB angående översiktsplanen:

Här formulerar sig Wpd mycket försåtligt. Man skriver att kommunens bedömning väger tungt, och att "*många kommuner*" har tillägg on vindkraft, men nämner inte att Ripfjället ej finns utpekad i översiktsplanen som ett område för vindkraft

Utmärkt, detta bör Miljöprövningsdelegationen beakta vid beslut. **Ripfjället finns nämligen inte med i översiktsplanen** som ett vindkraftsområde

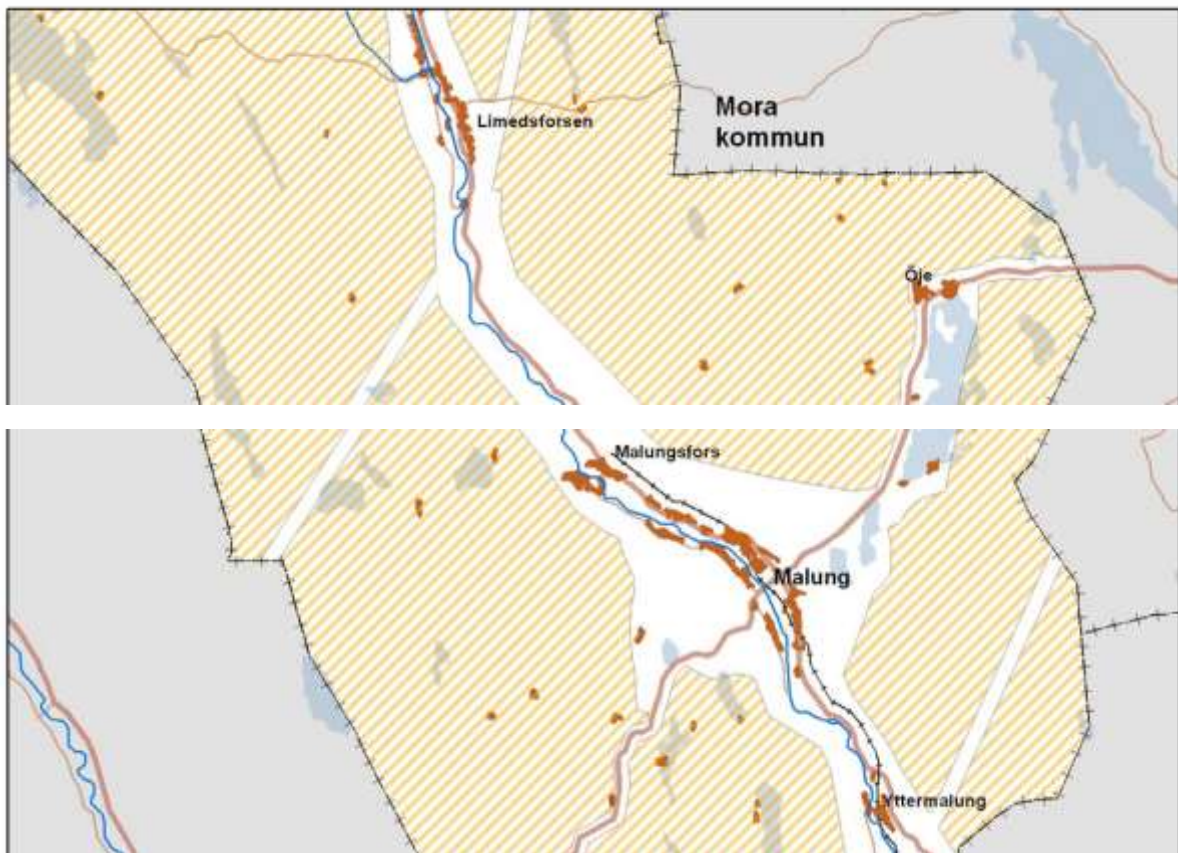

Detta kan inte kommunen bedöma enligt översiktsplanen. I översiktsplanen finns inte Ripfjället med som ett område för vindkraft

Tvärtom, så anges ett antal s.k. "stora opåverkade områden" enligt 3 kap miljöbalken. På kartbilden nedan (från sid 185) kan vi se att projektområde Ripfjället räknas dit.

I kapitel 8, sektion C, anges områden som är intressanta för "större exploateringar, dock ej bebyggelse". Under C2 (sid 244) har Fageråsen angivits som intressant för vindkraft, och att etablering av bostäder eller annat som kan innebära hinder för vindkraftsetablering inte bör tillåtas. Däremot nämns varken Ripfjället eller omkringliggande berg någonstans under sektion C som intressant för större exploatering.

I och med detta innebär ett tillstyrkande av vindkraftsanläggningen i projektområde Ripfjället att KF går emot kommunens översiktsplan.

Felaktig uppgift om erfarenhet hos inventerare

Bilaga 9. Fågelinventeringar_maskerad

I bilaga 9 som avhandlar fågelinventeringar skriver Ecogain/ Wpd en beskrivande text som skall visa på fältinventerarnas erfarenhet. Per Österman har inventerat i flera av dom omgångar som gjorts kring Ripfjället

Fältpersonal

Inventeringen har utförts av Hasse Österman och Per Österman, Ecocom AB. Hasse Österman är en erfaren fältornitolog med över 40 års erfarenhet och har bland annat inventerat lommar i över 35 år och pilgrimsfalk i 25 år. Hasse Österman är välbekant med samtliga i Sverige förekommande fågelarter och har mycket goda kunskaper om rovfåglars morfologi och ekologi. Per Österman har 20 års erfarenhet inom ornitologi och har utfört ett stort antal fågelinventeringar. Per Österman har tidigare utfört ett tiotal inventeringar av rovfåglar i aktuell del av landet.

I texten beskrivs Per som erfaren, och med 20 års erfarenhet inom ornitologi. Hasse Österman finns också med som inventerare

Jag gissar att Hasse och Per är släkt. Om Hasse har dubbelt så lång erfarenhet, så är det nog han som är den äldre.

På Eniro.se finns bara en träff om man söker på Hasse Österman

[Nils Hasse Österman](#)

Stenhusvägen 144832 FLODA

070-291 81 71

Hasse fyller år 26 mars

Vid sökning i släktforskningsdatabas Sveriges befolkning 1990, hittar jag samma person

Nils Hasse Österman, född 1944-03-26 - Sveriges befolkning 1990

 Skriv ut Kopiera Bokmärk Inställningar Lägg till i släkträd

Föregående mantalsskrivning

Mantalsår	1974
Fastighet	25488
Församling	Skallsjö
Kommun	Lerum
Län	Älvsborg

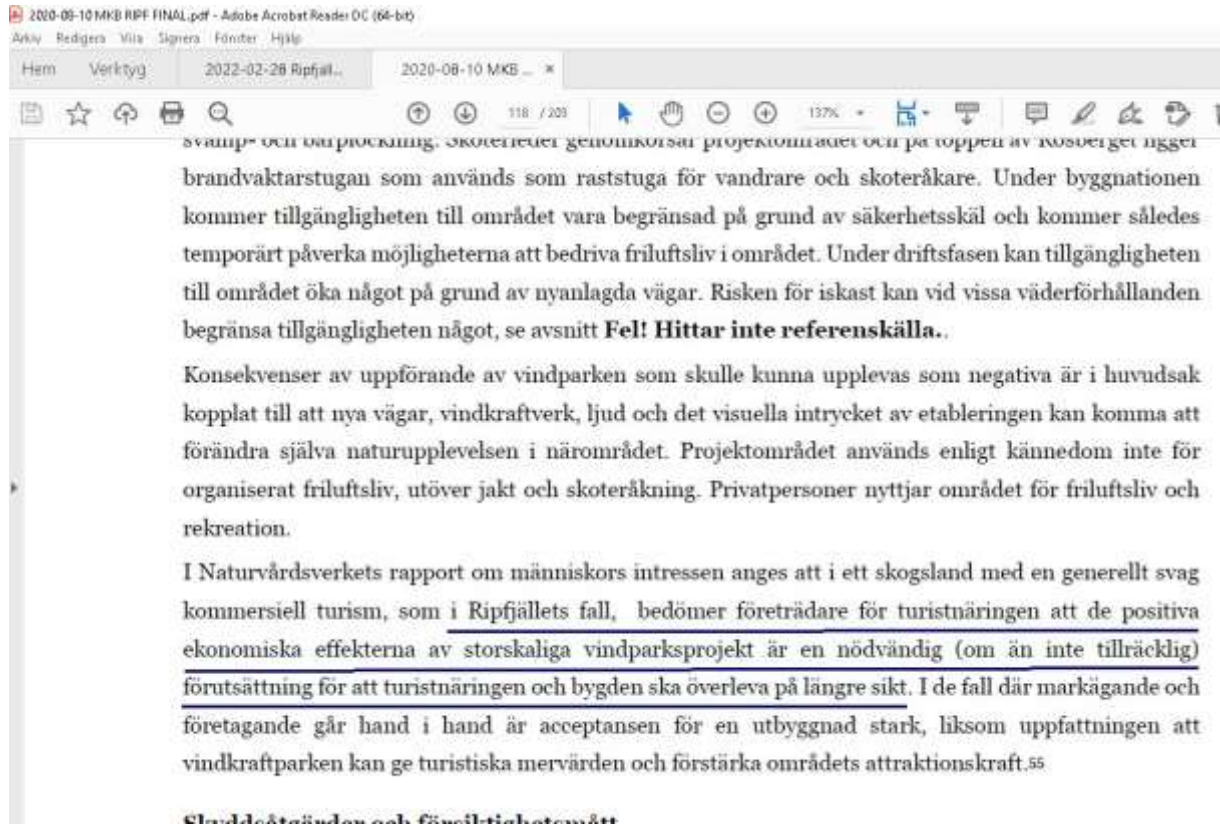
Samma hushåll

Nils Hasse Österman	1944-03-26
<u>Ulla Harriet Österman</u>	1946-02-09
<u>Per Hasse Österman</u>	1985-02-18

Detta tyder på att det är far och son, och att sonen Per Österman är född 1985.

Per har som sagt gjort många av inventeringarna på Ripfjället, och den första gjordes 2016, då han var 31 år. Om han har 20 års erfarenhet, så måste han ha börjat med inventering vid 11 års ålder.

MKB 7.1.4 Friluftsliv och turism. Företrädare för turistnäringen

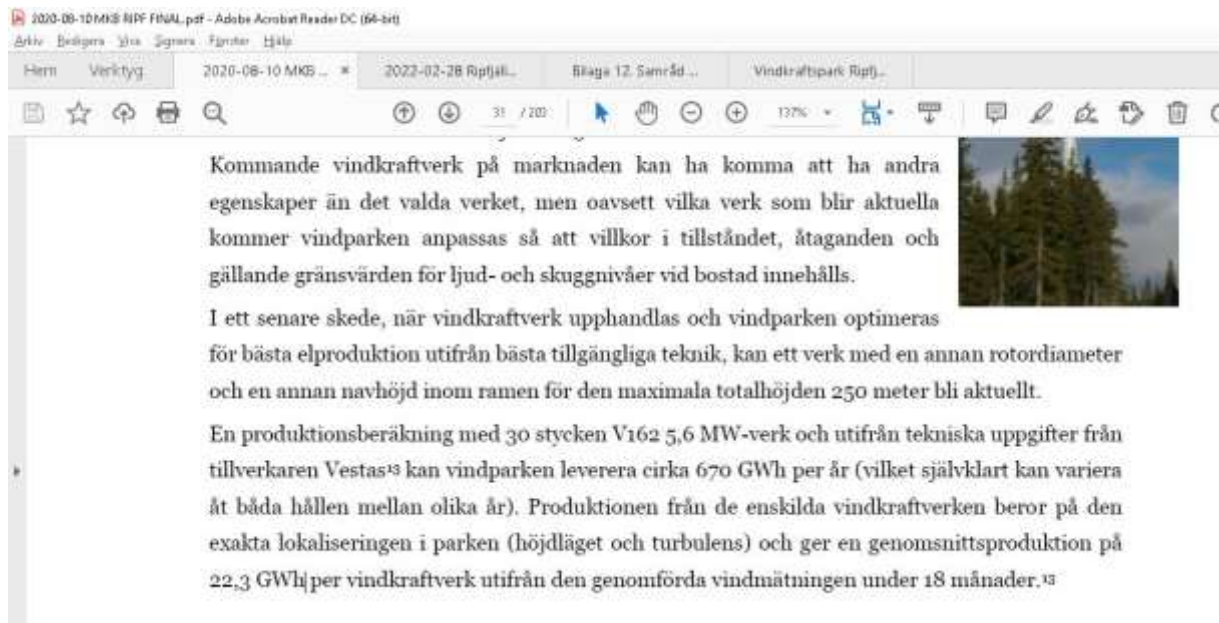
Skrivelse utan referenser vem denna företrädare för turistnäringen är. Påståendet är häpnadsväckande, och utan att personen namnges/ funktionen eller organisationen han företräder framkommer ur text så ska detta stycken strykas ur texten. Osakligt och ogundade påståenden

Underlaget är inte tillräckligt bra att ligga som underlag för beslut i frågan

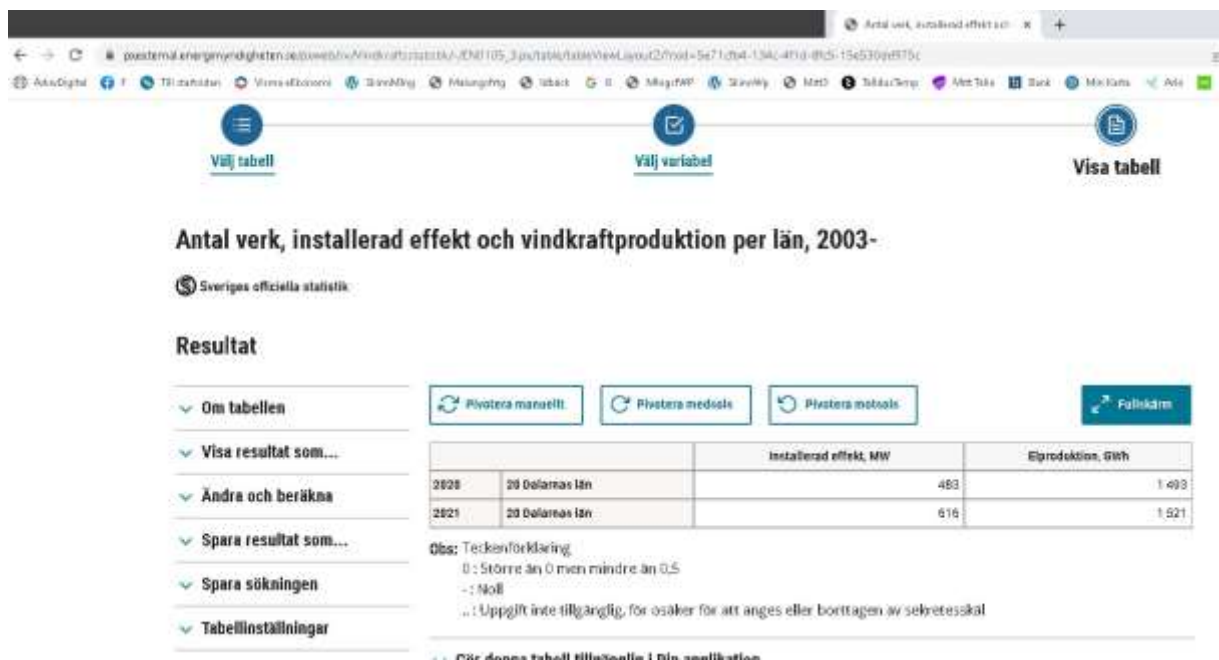
Kalkyler uträkningar

Kalkyl producerad el

Jag undrar hur dom kommer fram till 670GWh per år för 30 verk.

Nedan en skärmkopia från Energimyndigheten som redovisar installerad effekt och elproduktion för Dalarna 2020 och 2021

År	Installerad MW	drifttimmar 24/7	Teoretisk		verkningsgrad
			produktion GWh	Produktion GWh	
2020	483	8 760	4 231	1 493	35%
2021	616	8 760	5 396	1 521	28%

¹⁾ Verklig verkningsgrad beräknat enligt tabellen ovan för 2020 och 2021

Antal verk	30
Effekt per verk	5,6 MW
Driftstimmar per dygn	24
n dygn per år	365
timmar per år	8 760
tot MWh-teoretiskt	1 471 680
tot GWh-teoretiskt	1 472
Wpd anger	670 GWh
Wpd verkningsgrad	46%

Verklig verkningsgrad 2021 28% ¹⁾

Ripfjället om 28% 412

Slutsats: Wpd har gjort en glädjekalkyl. Det finns inget som talar för att Ripfjället och Wpd's vindkraftverk skulle ha en högre verkningsgrad än medelvärdet för Dalarna.

För 2021 var andelen producerad el av installerad el = 28%

Wpd har räknat med 46%

Underlaget duger inte som underlag till beslut. Returnera underlaget till sökanden och be dom göra om och göra rätt.

Kalkyl av antal villor som försörjs med el

Wpd skriver att Ripfjällsprojektet skulle kunna försörja 133.000 villor med hushålls-el.

Nåja, dom skriver faktiskt både 133.000 & 134.000 det finns på 4 olika ställen i MKB:n där man förklarar hur fantastiskt detta är

Uppförandet av Ripfjällets vindpark skulle kunna bidra m
kan försörja cirka 134 000 villor med hushållsel årligen.¹²
finns för förnybar elproduktion och för vindkraftsutby

vindpark kan producera 670 GWh vindel. Detta utgör en tiondel av Dalarn

12. Projektets årliga elproduktion kan förse 134 000 villor ¹⁴ hushållsel¹³ ell

för att försörja 332 358 elbilar av typen Nissan Leaf årligen

13. Vindparken kan bidra till att försörja cirka 130 000 villor med hushållsel.²⁴ TW beräknas ge en årsproduktion på cirka 670 GWh
14. Vindparken kan bidra till att försörja cirka 130 000 villor med hushållsel.²⁴ TW beräknas ge en årsproduktion på cirka 670 GWh
15. Vindparken kan bidra till att försörja cirka 130 000 villor med hushållsel.²⁴ TW beräknas ge en årsproduktion på cirka 670 GWh
16. Vindparken kan bidra till att försörja cirka 130 000 villor med hushållsel.²⁴ TW beräknas ge en årsproduktion på cirka 670 GWh

Problemet med detta är att man räknar med hushålls-el, detta är missvisande.

Om man istället räknar med normal elförbrukning för en vanlig villa som även har uppvärmningen inräknad, så hamnar man på en årsförbrukning kring 20.000 kwh på antalet 33.500 villor

Detta beräknat efter Wpd's beräknade årssiffra på 670 GWh

Denna siffra har dom beräknat genom att anta att dom har 46% upptid/ verkningsgrad.

Om man istället räknar med ett genomsnitt hur det såg ut för vindkraften i Dalarna 2021, så låg andelen producerad/installerad effekt på 28%. Ut totalt på ett år blir då istället. 412 GWh, och antalet villor som potentiellt **försörjs istället 20.600 stycken. En markant skillnad mot wpd's 134.000**

Wpd förskönar och försöker visa sitt projekt bättre än det är.

En sådan försköning går även under namnet greenwashing vilket undergräver förtroendet för systemet med MKB. En MKB ska vara ett dokument som beskriver verksamhetens konsekvenser på ett så objektivt sätt som möjligt för att tillståndsmyndigheten och berörda ska kunna ta ställning till verksamhetens påverkan. Det är tillståndsmyndighetens ansvar att bedöma om innehållet i MKB'n är korrekt och tillräckligt innan beslut fattas.

Underlaget duger inte som underlag till beslut. Returnera underlaget till sökanden och be dom göra om och göra rätt.

Den negativa sidan i en ekonomisk kalkyl utelämnade

Vindkraft på Ripfjellet stärker välfärden i Malung-Sälens kommun

Malung-Sälens kommun äger och arrenderar ut mark för projektet. Kommunens arrendeintäkter blir cirka 6,5 miljoner per år eller 162 miljoner under hela 25-årsperioden.⁶ Arrendeinkomsterna från Ripfjällets vindpark motsvarar cirka 1 300 kronor om året per förvärvsarbetande i hela kommunen och kan användas till satsningar t.ex. inom välfärd, upprustning och/eller utbyggnad av anläggningar för både skola, omsorg och friluftsliv.

Bilden ovan från MKB sid 23

Malungs kommun som är den överlägset största markägaren i området, räknar med en intäkt på 6,5 miljoner kronor årligen. Detta belopp baserar sig på en kalkyl från vindkraftsbolaget.

En MKB ska vara ett dokument som beskriver verksamhetens konsekvenser på ett så objektivt sätt som möjligt för att tillståndsmyndigheten och berörda ska kunna ta ställning till verksamhetens påverkan.

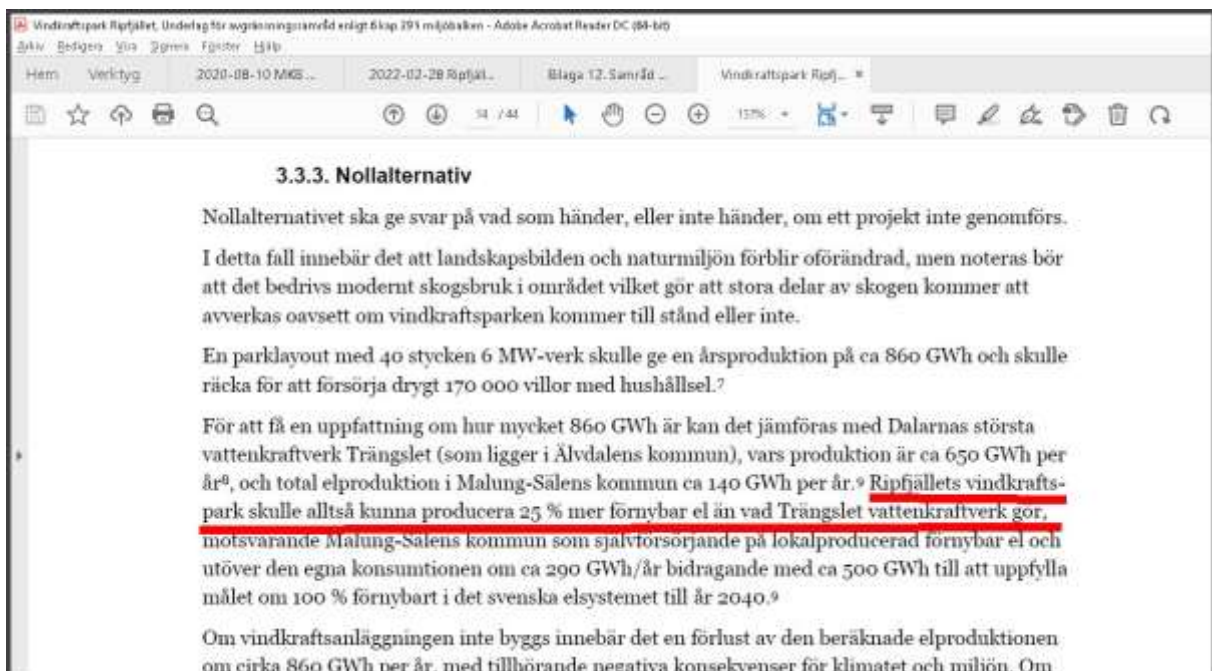
Då bör man ju även ha med den andra sidan av ekvationen. Vilka negativa effekter finns med denna planerade exploatering?

- Vad händer om medborgare bestämmer sig för att flytta/ alternativt väljer att ej flytta in p.g.a en etablering?
- Vilken intäkt går lokala småföretagare miste om då folk inte vill satsa på sina fritidshus som ligger i närheten av ett vindindustriområde?
- Vilka skatteintäkter försvinner när naturturismbolag/ fäbodturism inte kan använda markerna?

Dessa delar bör vara med i en kalkyl värd namnet

Jämförelse med Trängslets vattenkraftverk

Wpd skriver först i samrådshandlingarna att den planerade vindkraftsparken kan producera 25% mer än Trängslets vattenkraftverk i Älvdalen. Påstående bygger på antagandet att dom bygger 40 verk

I bilaga 12 till MKB har man helt plötsligt bytt begrepp, och "rättat" beräkningen

The screenshot shows a PDF document titled "Bilaga 12: Samråd med enskilda, allmänheten och organisationer.pdf". The page is numbered 14 / 200. It contains a table with comments and calculations. A red box highlights the entry for 14/20.

Comment ID	Comment	Response/Calculation
	ken bör vara 400-600 meter för att vindkraftsparken ska få en god verkningsgrad.	mikravet $6 \times 162 = 972$ m mellan VKV men här är avståndet bara $2,5 \times 162 = 405$ m varför energiförlusten blir $-0,25 \times (1 - 2,5/6) \times 100 = -15\%$ p.g.a. för tät placering ²⁴ . Motivet synes vara försäljning av maximalt antal VKV - inte optimal energifångst.
14/16	En parklayout med 40 stycken 6 MW-verk skulle ge en årsproduktion på ca 860 GWh	Korrekt energifångst är, med hänsyn till bullernivån 39,0 dB(A), 336 GWh/år, för 40 st. V162 utan hajtänder, men med nedreglering till Mode 4 dvs. 39% av Bolagets.
14/20	Ripfjällets vindkraftspark skulle alltså kunna producera 25 % mer förnybar el än vad Trängslet vattenkraftverk gör	Korrekt andel är 52% ($336/850$) av Trängslets el (då det blåser).
14/25	Om vindkraftsanläggningen inte	VKV avger 13,5 g/kWh medan el i Sverige

Man har förvisso rättat uppgifterna från att "producera 25% mer" till att "producera 50% mindre", men jämförelsen haltar ändå. Att jämföra elproduktion från ett vattenkraftverk med elproduktion från ett vindindustriområde är mycket missvisande. Vattenkraften kan leverera dygnets alla timmar

och kan regleras efter behov. Vttenkraften får bromsa när det blåser mycket och tömma sina magasin när det är vindstilla. Jämförelsen är helt felaktig och hör inte hemma i ett underlag för beslut

Frågetecken Wpd

Ägarstruktur

Kap 2.3 Sid 18 Ägarstruktur

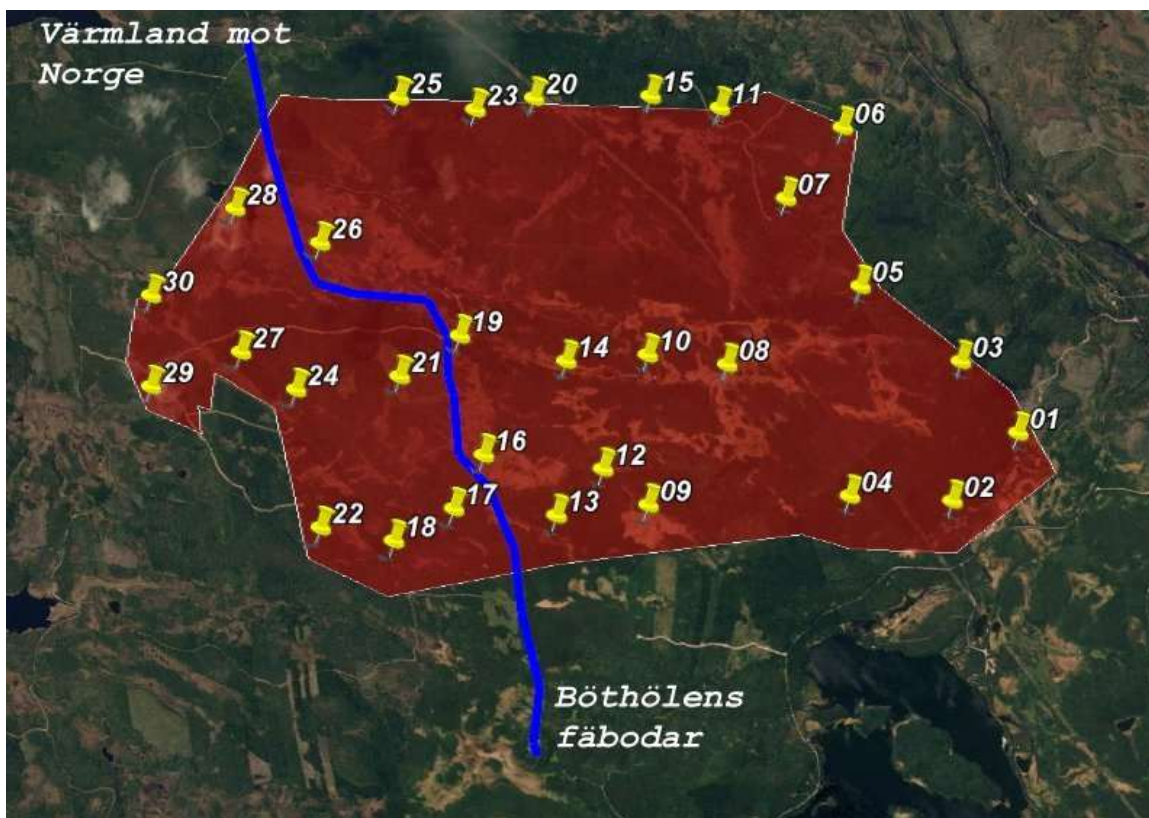
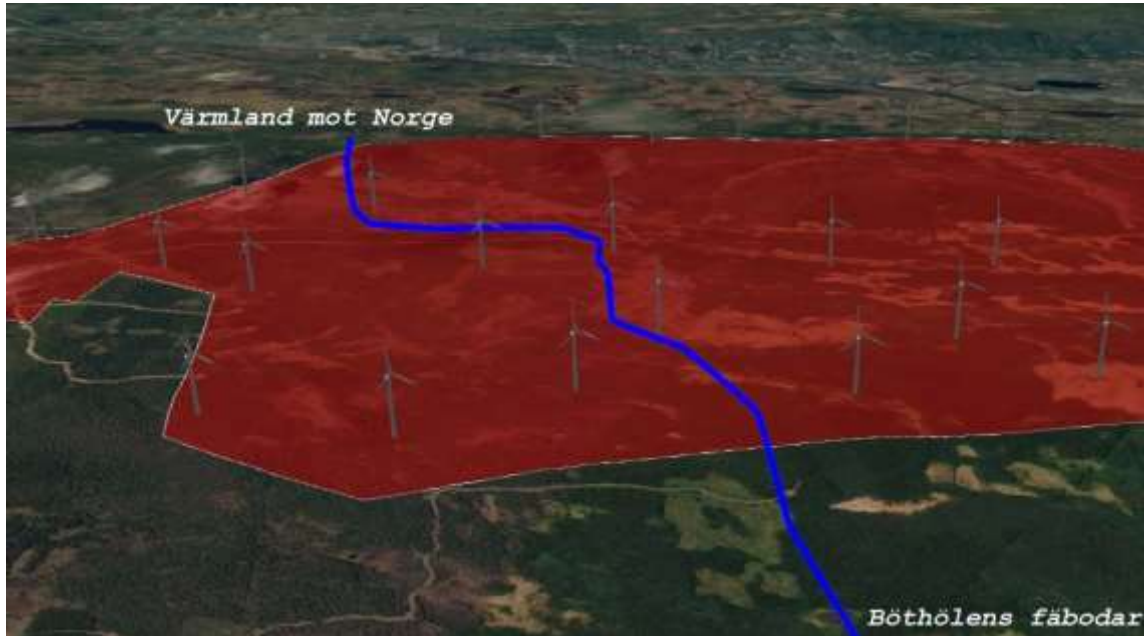
”Den landbaserade verksamheten i Sverige ägs till 30 % av Stadtwerke München, som är ett kommunalt elbolag”.

Ägarskapet bör klargöras vem som äger övriga 70%. Utländska ägarskap bör analyseras och den lokala nyttan bör undersökas vidare.

Kulturhistoriska värden

Pilgrimsled

13462-2020-90-91 Bilaga 9. Sammanfattning av övriga inkomna yttranden - maskerad

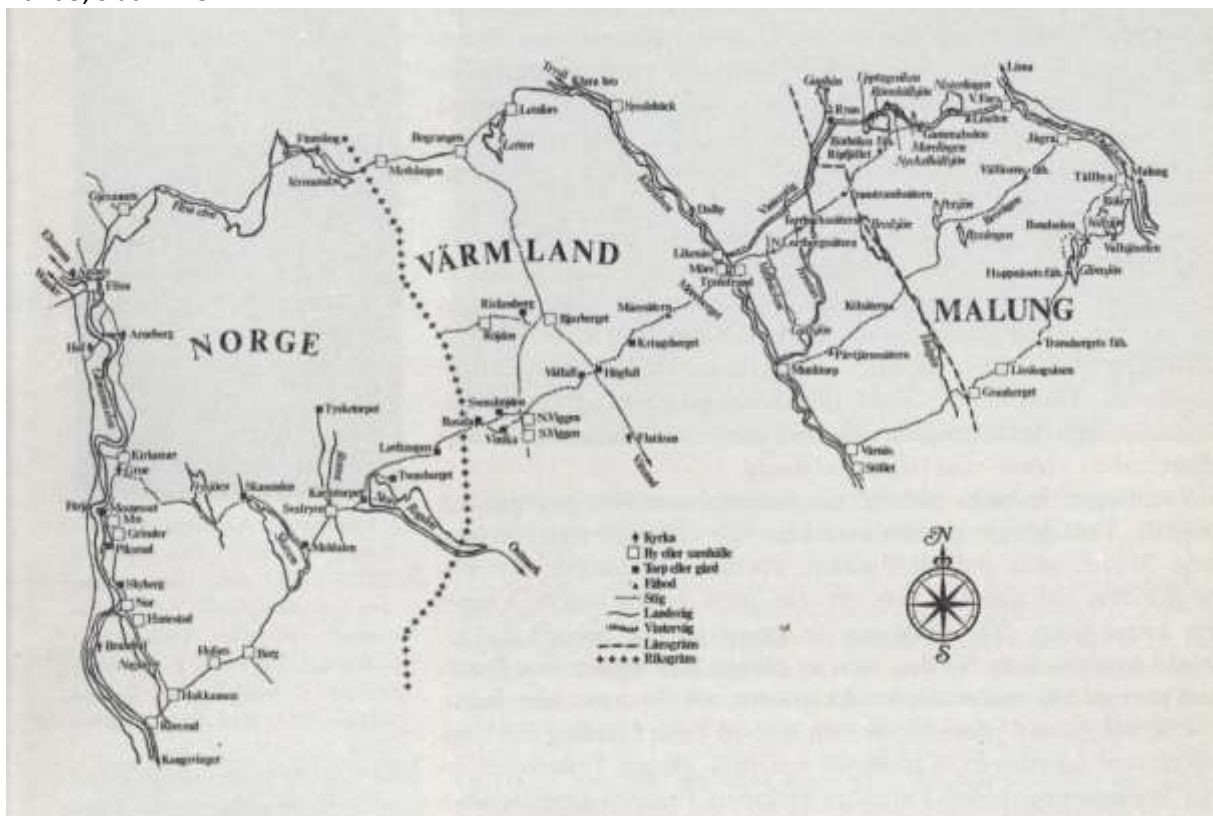
Mejl där avsändaren pekar ut en pilgrimsled som uppges passera genom projektområdet.

Wpd bemöter inte någonting av inskickat material, men hänvisar bara att man gjort en kulturmiljöinventering, d.v.s man anser att gjorda inventeringar är ofelbara och omöjliga att komplettera.

Pilgrimsleden är missad av Wpd och skulle ställa till stora problem för dom då denna går rakt igenom och skär av området helt, vi gissar att det är därför som wpd försöker sopa detta under mattan genom att inte besvara frågan.

Samma led har för övrigt även använts av vandrande skinnare som i sitt värv vandrade till landskapen runt om Dalarna

Ytterligare kartmaterial har hittats. Denna gång från bokserien "Malung Ur en sockens historia Band3, sidan 225

Citat från sidan 224 "Det tredje alternativet var den stig som gick ut från Västra Fors. Den gick upp mot Liselen och sommartid vidare över Gammalselen, Böthölen, över värmlandsgränsen och via Transtrandssäterna, Torr-bäckssäterna, Norra Lortbergssäterna ned till Transtrand i Klarälvsdalen"

Stigen var huvudvägen till Oslo och har använts från tidig medeltid ända in på 1900-talet.

Detta är exakt den sträckning som avsågs i den tidigare inlämnade skriften (Handling 13462-2020-81.1)

Karta och text kommer från ett kapitel som heter "Malungsskinnare i Norge" och visar att stigen även använts av Malungsskinnarna på sina vandringar till Norge.

Vandrande skinnare är en betydande del av kulturhistorien i Malung.

I hundratalet år vandrade skinnarna från Malung ut till sina kunder. Varje skinnarmäster hade ett skinnarlag som i gruppen hade olika sysslor. Skinnarmästern hade en "skinnargränd" som kunde säljas, men vanligen gick i arv från far till son. Skinnargränden var en väl avgränsad geografisk plats där han hade ensamrätt på skintillverkning och försäljning. Malungsskinnarna vandrade långt för att sy pälsar och skinnprodukter och det fanns skinnargränder runtom i Dalarna, Värmland, Gästrikland, Hälsingland, Härjedalen & Medelpad. En hel del letade sig in till grannlandet Norge där orterna Elverum, Trysil, Kongsvinger, Åsnes finnskog & huvudstaden Kristiania besöktes med regelbundenhet.

I slutet av 1800-talet upphörde vandringarna och Malungsskinnarna började med tillverkning i hemmet, med tiden industrialiserades tillverkningen i dedikerade skinnfabriker runt om i Malung. De vandrande skinnarna var grunden till den skinnindustri som blomstrade i Malung under större delen av 1900-talet.

Vid Böhörens fäbodrar är delar av den gamla stigen fullt synlig.

Ett team bestående av Janne Jansson, Ragnar Lyrberg & Bente Danielsson har initierat ett projekt att märka ut leden. Bente Danielssons avser att i Malungs Hembygdsförenings namn söka medel för att röja och märka upp och sätta ut informationstavlor som förklarar dess betydelse.

Att området hyser en led som både använts som pilgrimsled & varit en viktig led för generationers vandrande skinnare belyser områdets värde i kulturhistoriskt avseende.

Jag vill veta hur Länsstyrelsen ställer sig till dessa uppgifter.

[Kulturhistoriska platser](#)

13462-2020-90-91 Bilaga 9. Sammanfattning av övriga inkomna yttranden - maskerad

Kulturhistoriska platser

Aktbilaga 80

Mejl där avsändaren presenterar kulturhistoriska platser som vederbörande anser att wpd har missat i ansökan.

Wpd skriver: "Inlämnad MKB redogör för de värden som har identifierats utifrån aktuella översiktsplaner, genomförd kulturmiljöinventering, sagespersoner under samråd och samrådsyttranden. Genomförd arkeologisk utredning med kulturmiljöanalys är utförd av Landskapsarkeologerna som har mångårig erfarenhet av liknande utredningar. Vid utredningen har fornlämningar och andra kulturlämningar av betydelse i sammanhanget inhämtats. wpd har

anpassat utformningen den planerade vindkraftsparken utifrån vad som framkommit i utredningen, se MKB stycke 7.2.”

Andemeningen med den inskickade rapporten är att visa den mångfald av namn som finns på enskilda träd, myrar och hyggen. Vissa är så pass gamla att etymologin är oklar, andra relativt nya. Området används och har använts av generationer av Malungsbor. Vi vill att framtida generationer också ska få uppleva området som det nu ser ut.

Wpd bemöter inte någonting av inskickat material, men hänvisar bara att man gjort en kulturmiljöinventering, d.v.s man anser att gjorda inventeringar är ofelbara och omöjliga att komplettera. Länsstyrelsen bör ifrågasätta kvalitén på de utförda utredningarna eftersom de missat många viktiga kulturhistoriska platser. Utredningarna bör göras om.

Samhällsnytta

[Problematiken med för mycket vindkraft i elsystemet](#)

MKB kapitel 2.6 Samhällsnytta

Wpd skriver: ” Förutom vindkraftens uppenbara klimatnytta medför vindkraftsatsningen en rad andra fördelar för det nationella och lokala samhället.”

Dubbla system

För alla vindkraftverk som ansluts till det svenska elnätet behövs motsvarande kapacitet av planerbar kraft, som kan rycka in och leverera ström när det inte blåser. Denna kraft kommer från vattenkraft, kärnkraft eller som nu reservkraftverket i Karlshamn som körs på eldningsolja.

Effekten blir att vi har ”dubbla system” för elproduktion. Vindkraft och anläggningar för motsvarande effekt i planerbar kraft. Vindkraften har förtur i distributionsnäten och den planerbara kraften får stå tillbaka när vindkraften levererar. Det finns idag inga sätt att lagra vindkraftsel i stor skala.

Detta kostar pengar, och det är elkonsumenterna som betalar.

Kraftledningar

I och med att den mesta vindkraften placeras i tidigare oexploaterade områden, så måste nya kraftledningar byggas för anslutning till regionnät. Kapaciteten i ledningarna måste dessutom utökas för att flytta elen från norr till söder där förbrukarna finns. Detta kostar pengar, och det är elkonsumenterna som betalar.

Den gemensamma marknaden

I och med medlemskapet i EU så har Sverige gått med på att prissättningen av vår el baserar sig på efterfrågan nere i Europa. Tyskland gjorde ett stort misstag som avvecklade kärnkraften för att förlita sig på sol och vind-el. Detta har gjort att priserna åker berg och dalbana från dag till dag. Detta kostar pengar, och det är elkonsumenterna som betalar.

Kärnkraft

Kärnkraften är planerbar, och om Sverige och Tyskland hade behållit sina kärnkraftsreaktorer så hade vi inte idag diskuterat elpriser, det hade varit som det var tidigare, en ickefråga med ett av världens bästa och mest stabila elsystem .

Kriget i Ukraina

Kriget i Ukraina och Rysslands osäkra gasleveranser har p.g.a ovanstående omständigheter ytterligare ökat priserna, men som sagt, om politikerna ej hade lagt ner fullt fungerande kärnkraft hade detta inte heller påverkat vår vardag.

Framtida behov av el

Regeringen storsatsar tillsammans med miljöpartiet på att alla ska åka elbilar, man vill tillverka stål med hjälp av el och man bjuder in globala storbolag att komma hit och förbruka el motsvarande hela städer och kommuner. Om detta överhuvudtaget skall vara möjligt, så behövs mer planerbar elproduktion, inte mer slumpkraft i form av vindkraftverk

Dagens skenande elpriser beror på det felaktiga antagandet att vindkraften kan ersätta planerbar kärnkraft. Det bör stå klart för alla att **vindkraften ej ger samhällsnytta, utan endast bidrar till att fördyra elen och öka de fossila utsläppen från planerbara kraftkällor (olja-, gas-, kolkraftverk) som nu måste köras för att kompensera för opålitlig vindkraft**

Wpd bör stryka påståendet eller omformulera det till: *”Förutom vindkraftens uppenbara förmåga att fullständigt slå sönder ett lands energiförsörjning, medför vindkraftsatsningen en rad andra negativa konsekvenser för det nationella och lokala samhället, dess natur, kultur och dess invånare.”*

Lägre elpriser

Kap 4.4 Sid 47 Elpriser

”Elområde 3, där Ripfjället är belägen, förväntas ha högre elpriser än i norra Sverige. Energimyndigheten skriver att ”utvecklingen mot ett hundra procent förnybart elsystem kan komma att begränsas på grund av svårigheter att få tillstånd att bygga vindkraft i elområde 3”.²³ Ny elproduktion i detta elområde kommer även att bidra till att pressa elpriserna vilket påverkar både Malung-Sälén och Torsby kommuner.”

Rena spekulationer från wpd. Elpriset sätt på Nordpol och styrs mer av omvärlden än de 2 kommuner som omnämns. Senaste turbulensen kring elpriser visar tvärtom att ju mer vindkraft vi har i elsystemet desto mer berg-och-dalbana i priserna. Vindkraftsetablering i stor skala har tydligt visat sig skapa problem med avseende på svängmassa och backupkraft.

Wpd:s påstående är missledande, bör tas bort helt från underlaget och ska inte tillgodoräknas som skäl för att få tillstånd.

Lokala arbetstillfällen

MKB Kap 2.6 Sid 22 Lokala arbetstillfällen

"Byggnationen av en vindpark är en mycket stor lokal satsning, både under byggtiden och under drifttiden. Det innebär både en möjlighet till lokala arbetstillfällen för själva bygget men även ett stort behov av olika former av service som gynnar lokala företag."

Det finns inga *oberoende* undersökningar som på visar att vindkraftsindustri ger lokala arbetstillfällen. Vindkraftscentrums påståenden bör anses som partiska och ingen hänsyn bör tas till dem.

Vi vet från andra vindkraftsbyggen att den lokala arbetsinsatsen sträcker sig till ett antal entreprenadmaskiner. Utöver det är det utländsk arbetskraft som monterar och driftsätter. byggare bor inte på hotell och äter inte på restaurang, de köper inte kläder i lokala butiker och målar inte sina baracker med färg från lokala färghandlare. En eller ett par drifttekniker sköter sedan löpande service när verken är driftsatta.

Formuleringen att det innebär "en möjlighet till lokala arbetstillfällen" är vag av en anledning – det kommer inte att skapas nya arbetstillfällen av denna satsning, snarare kommer ett stort antal småföretagare inom besöksnäringen att påverkas mycket negativt. Arbetstillfällen och intäkter från turism, jakt- och fiske, camping samt uthyrning av fritidshus kommer att försvinna.

Årsarbetstillfällen och acceptans

13462-2020-90-91 Bilaga 9. Sammanfattning av övriga inkomna yttranden - maskerad

Under 20a, 20b punkt 27 redovisas Malung-Sälens Miljö & stadsbyggnadsnämndens yttrande och wpd's svar. Malung-Sälens Miljö & stadsbyggnadsnämndens yttrande lyder:

- 1) Det saknas referenser till antalet årsarbeten
- 2) Folkomröstningen bör tas upp under stycket "Acceptans"

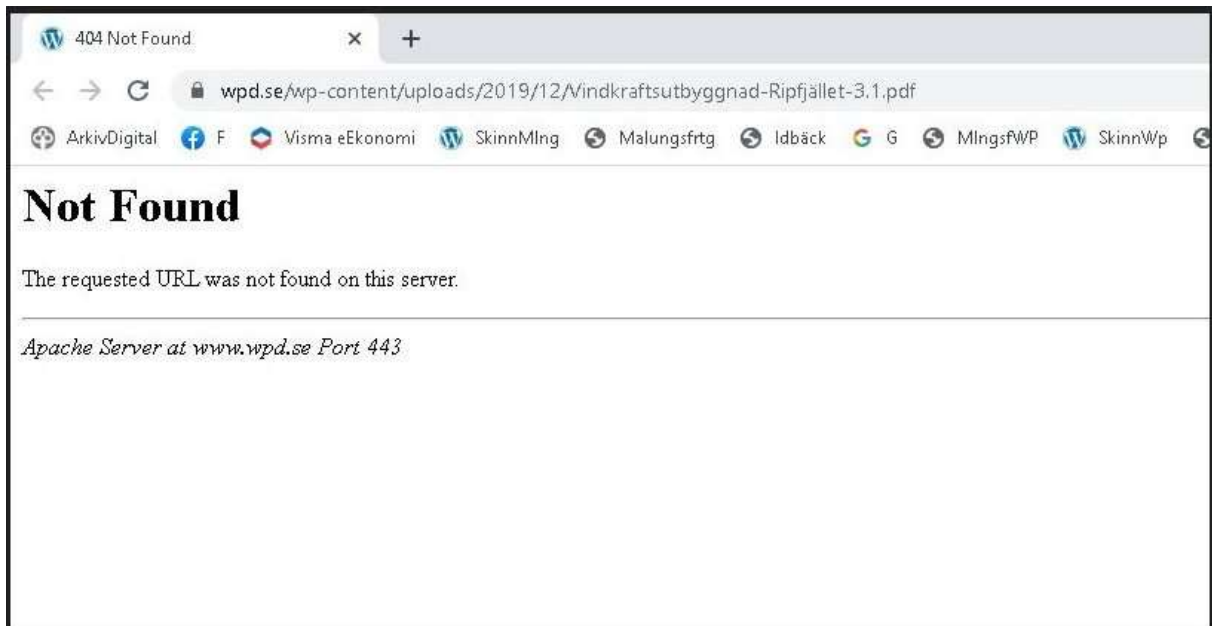
Wpd bemödar sig endast svara på den första frågan med en hänvisning till MKB 2.6

Nedan bilder från stycke 2.6 i MKB. (Avkortad och visar inledning och slutet av stycket " Vindkraft på Ripfjället ger arbetstillfällen"

Referensen nr 5 längst nere på sidan innehåller en länk, som inte fungerar

Om man klickar på länken för att ta del av källmaterialet, så möts man av följande felmeddelande

Wpd har svarat slarvigt på inkomna synpunkter. Man har helt enkelt hänvisat till sin egen MKB som innehåller länkar som ej fungerar. Detta visar att inte bara svaren i den sammanfattning som skrevs 2022-02-28 är slarvigt gjord, utan även Miljökonsekvensbeskrivningen från 2020

Ovanpå allt detta så undviker Wpd att besvara synpunkten nr 2, d.v.s att Folkomröstningen bör tas upp under stycket "Acceptans"

Jag anser att wpd har varit slarviga och nonchalanta i sin ansökan. Detta underlag är ej tillräckligt bra som underlag för ett beslut

Riskerade arbetstillfällen

MKB kapitel 2.6 Samhällsnytta/ Vindkraft på Ripfjället ger arbetstillfällen skriver Wpd följande:

- **Totalt 300 årsanställningar kommer behövas under byggnationen.**
- **45 % av arbetet bedöms kunna utföras av regional arbetskraft.**
- **120-180 företag bedöms kunna vara involverade i projektet.**
- **Omkring 30 000 övernattningar för inrest personal kommer behövas.**
- **Boende och konsumtion bedöms generera 30 miljoner kronor från inrest personal.**
- **Beräknade skatteintäkter under byggperioden uppgår till 13,7 miljoner kronor.**
- **Under driftsfasen behövs 10 lokala anställningar varje år. Beräknade skatteintäkter under driftsfasen (25 år) uppgår till totalt 26,5 miljoner kronor.**

Ingenstans nämner man vilka arbetstillfällen som riskeras i samband med en eventuell vindkraftsexploatering. Wpd's miljökonsekvensbeskrivning är en partsinlaga och inte en objektiv beskrivning av tänkta effekter. När man beskriver konsekvenser så får man ju inte bara ta med dom konsekvenser som talar för den egna saken.

Den gröna turismen är på frammarsch, trenden är att man semesterar på hemmaplan mer än någonsin. Malung-Sälens kommun marknadsför sig med följande texter i kommunens broschyr

Malung-Sälens kommun är norra Europas största vinterturismkommun. Förutom upplevelseindustrin, stora evenemang i världsklass och en snabbt växande besöksnäring har vi också en spännande utveckling framför oss med en ny internationell flygplats i Sälen.

Även om Malung-Sälens kommun främst förknippas med snö och vintersport bjuder sommarhalvåret på fantastiska naturupplevelser och många evenemang.

3

VÄLKOMMEN TILL MALUNG-SÄLEN

Malung-Sälens kommun är norra Europas största vinterturismkommun. Förutom upplevelseindustrin, stora evenemang i världsklass och en snabbt växande besöksnäring har vi också en spännande utveckling framför oss med en ny internationell flygplats i Sälen.

Även om Malung-Sälens kommun främst förknippas med snö och vintersport bjuder sommarhalvåret på fantastiska naturupplevelser och många evenemang.

Men viktigast är ändå att Malung-Sälens kommun är en bra kommun att bo och verka i. Här är tempot lite lugnt, människorna vänliga, samvaron naturlig. Och det är lika gott att växa upp som att åldras här. Det finns arbete och möjligheter till företagande, bra skolor, fritidsaktiviteter, suverän äldreomsorg och allt det som skapar livskvalitet på riktigt.

Varmt välkommen hit du också!

LIVSKVALITET PÅ RIKTIGT

Upplevelseindustrin/ naturturism är branscher som hotas av en massiv utbyggnad av vindkraftsindustri. För att ha någon trovärdighet i sin miljökonsekvensbeskrivning så måste wpd även redovisa nackdelarna med ett bygge

Hur många arbetstillfällen inom upplevelseindustrin hotas/ riskerar att försvinna eller inte skapas vid en byggnation av vindkraft på Ripfjället?

Jag anser att wpd ej har skapat ett underlag som det går att gå till beslut med.

Minskade fastighetsvärden

13462-2020-90-91 Bilaga 9. Sammanfattning av övriga inkomna yttranden - maskerad

P64 Fastighetsvärden och vindkraft

Wpd skriver att detta inte tillför något i sak

Dom kritiserar dock rapporten och hävdar att det kan finnas andra orsaker till att priserna sjunkit

Kommentarer:

Visst tillför detta faktum något i sak. Länsstyrelsen skall ju bedöma helheten i Wpd's ansökan, påverkan på naturen, påverkan för människor och egendom ska ställas mot Wpd's nytta av ett tillstånd, så detta är i allra högsta grad relevant.

Angående Chalmersrapporten, så ska det nu finnas en uppdatering av rapporten som tar hänsyn till det som wpd anför. Den uppdaterade rapporten visar att det finns ett samband mellan sjunkande huspriser och avståndet till en vindkraftsetablering.

Man behöver inte läsa universitetsrapporter för att se detta, det räcker med att titta i verkligheten

Se 3 artiklar med länkar och skärmkopior på nästa sida:

Foto: Fredrik Sandberg/TT och Elite Fastighetsmäklare

VINDKRAFT

▶ Mäklaren: Ingen vill köpa hus där vindkraft planeras

1:53 min [Min sida](#) [Dela](#)

Publicerat måndag 13 december 2021 kl 21.15

- Intresset för att köpa hus som ligger i de områden där Holmen planerar vindkraftverk i Finspångs och norra Östergötland har minskat.
- Det menar mäklaren Annika Ingemarsdotter Skoogenäs vid Elite Fastighetsmäklare. Hon har 35 års erfarenhet av husförsäljning.
- "När det gäller fastigheter i de områden som berörs så har efterfrågan blivit noll", säger hon.

Patrik Enlund

patrik.enlund@sverigesradio.se

P4 Östergötland

<https://sverigesradio.se/artikel/maklaren-ingen-vill-kopa-hus-dar-vindkraft-planeras>

Janne och Anna Doggsen får inget banklån på grund av vindkraften. Anna säger att de mår allt annat än bra.
Foto: Patrik Enlund/Sveriges Radio

VINDKRAFT

▶ Janne och Anna får inget banklån – vindkraften sätter stopp

1:41 min [Min sida](#) [Dela](#)

Publicerat onsdag 15 december 2021 kl 11.45

- Planerna på vindkraft i norra Östergötland stoppar Anna och Janne Doggsen från att få ett lån, tre banker säger nej.
- Bankerna hänvisar till att **fastigheten inte har något värde, den är osäljbar**, på grund av Holmens vindkraftsplaner.
- "Det är andra året nu som vi lever i en stor oro. Vi mår allt annat än bra, det är fruktansvärt", säger Anna Doggsen som tillsammans med Janne driver hunddagis på gården norr om Simonstorp.

Patrik Enlund
patrik.enlund@sverigesradio.se
P4 Östergötland

<https://sverigesradio.se/artikel/janne-och-anna-far-inget-banklan-vindkraften-satter-stopp>

Vindkraften halverar värdet på deras hus

DALARNA Publicerad 30 jan 2022 kl 10.04

Sven Willén och Görel Eldståhl Willén med hundarna Strössel, Pepper, Snurran och Dots.

Foto: PRIVAT

PREMIUM Sven Willén och Görel Eldståhl Willén fick plötsligt se sin fastighet i Smedjebacken halveras i värde – på grund av planerade vindkraftverk.

Och de är inte ensamma.

Enligt en studie från KTH kan vindkraftverk sänka värdet på fastigheter med hundratusentals kronor.

– Vi kan få snurrorna på en kilometers avstånd. Vi kan inte bo kvar om det blir verklighet, säger Sven Willén.

Linette Israelsson

🔗 Dela

🔗 Kopiera länk

<https://www.expressen.se/ekonomi/bostad/vindkraften-halverar--vardet-pa-deras-hus/>

Wpd vill inte se sanningen som den är och försöker desperat vinkla den till sin favör. Godkän inte denna MKB, den duger inte med sitt nuvarande innehåll som underlag för beslut. Vindkraftsbranschen måste, om dom vill komma vidare kompensera samtliga fastighetsägare för deras förlust

Minskade fastighetvärden, annan vinkling

Med anledning av WPD:s svar till Länsstyrelsen p 64 "Bilaga 9. Sammanfattning av övriga inkomna yttranden – maskerad" noterar jag följande:

Av EUs MKB-direktivet EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt följer av artikel 3.1 d):

"Miljökonsekvensbedömningen ska i varje enskilt fall på ett lämpligt sätt identifiera, beskriva och bedöma de betydande direkta och indirekta effekterna av ett projekt beträffande ... d) materiella tillgångar..."

Vetenskapens nuvarande ståndpunkt är att en vindkraftsanläggning sänker värdet på fastigheter inom påverkansområdet. Detta visas tydligt i den studie som tidigare ingivits och åberopats (sustainability Article: The Socio-Economic Cost of Wind Turbines: A Swedish Case Study Hans Westlund and Mats Wilhelmsson). För det fall WPD anser att den planerade vindkraftsanläggningen inte har någon prispåverkan på grund av regionala förhållanden ankommer det på WPD att bevisa den ståndpunkten och redovisa att detta förhållande gäller för envar av de ca 400 fastigheter som ligger inom anläggningens påverkansområde. Den reservation som prof Hans Westlund återger i Naturvårdsverkets syntesrapport (att studien inte analyserar värdet på fastigheter före och efter vindkraftsutbyggnaden) innebär inte att studien kan avfärdas vid tillståndsprövningen. Ståndpunkten har bemötts av prof Mats Wilhelmsson, som gjort en preliminär studie vilken ännu inte publicerats.

Wilhelmsson har på ett tydligt sätt uttalat att en uppföljande studie som innefattar samtliga vindkraftverk som uppförts under 2018, och där man har bra indata före och efter etableringen, visar samma resultat som den ursprungliga studien. I den delen hänvisar jag till videosamtal mellan prof Mats Wilhelmsson KTH och Villaägarnas Daniel Liljeberg <https://www.youtube.com/watch?v=W9SWo4736yw&t=364s>

Att genom ett administrativt förfarande tvångsvis överföra stora ekonomiska värde från ett rättssubjekt till ett annat är inte tillåtet. Jag hänvisar härvid till Regeringsformen 2:15, Lag (1994:1219) om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, första tilläggsprotokollet och till EUROPEISKA UNIONENS STADGA OM DE GRUNDLÄGGANDE RÄTTIGHETERNA (2010/C 83/02) artikel 17.

Jag hänvisar också till skadeståndslagen 3:4 som föreskriver att kränkning av Europakonventionen kan föranleda skadeståndsansvar för staten eller kommunen.

Sammanfattningsvis innebär det sagda att WPD:s MKB inte skall godkännas och att tillståndsansökan skall avvisas

Våtmarker

Felaktig redovisning av vägbehov i våtmarker

Kap 4.2.1 Sid 38 Felaktig redovisning av vägbehov i våtmarker

”Tekniska förutsättningar bedöms som goda då det finns befintliga vägar in i området, och en vindpark bedöms kunna byggas utan intrång i befintliga våtmarker”

Detta är helt felaktigt påstående. Vägar finns ej för flera av våtmarksområdena såsom vid Örskölen, Älgkölen, Skallbergsmyran, Skällbäckstjärn, Jonikölen och Bergmyran. Vägbyggandet är en av faktorer som kommer att innebära stor miljöpåverkan i området då dessa myrar är väldigt blöta och kommer således behövs avledning/ dikning av vatten, beläggning och förstärkning i stor omfattning.

Jag yrkar att Wpd avkrävs nya beräkningar eftersom de far med osanning. Samtidigt bör de undersöka hur de stora våtmarkerna kommer att påverkas av vägbyggen, dikningar och hårdgjorda ytor.

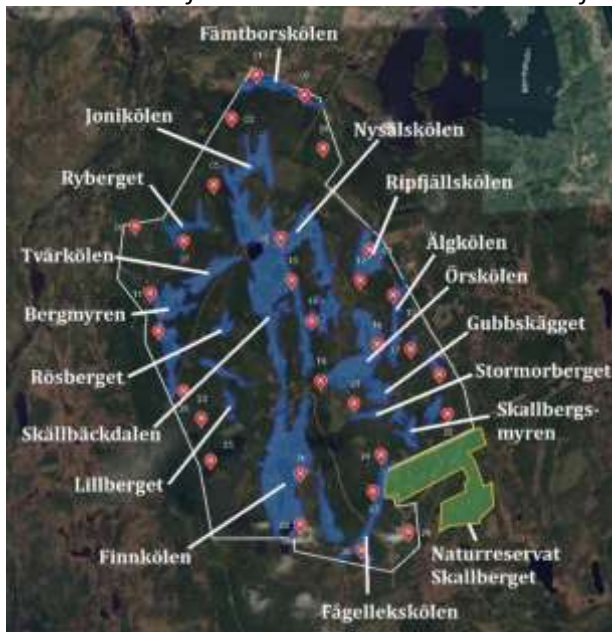
Projektområdet mestadels våtmark, bemötande felaktig kartbild

13462-2020-90-91 Bilaga 9. Sammanfattning av övriga inkomna yttranden – maskerad

Föreningen nej till vindkraft på Ripfjället har skickat in kartbild på de våtmarker som finns i området.

Wpd's yttrande:

”wpd anser att yttrandet inte tillför något i sak som är relevant för prövningen, samt att många uppgifter är direkt felaktiga. Redogörelse för områdets våtmarker och andra naturvärden samt vilka försiktighets- och skyddsåtgärder som vidtagits finns i inlämnad MKB. Den karta som bifogats yttrandet och ligger till grund för synpunkter är helt felaktig och missvisande. Tyvärr verkar denna karta även ha använts som underlag för yttranden i aktbilaga 21 och 27 m.fl. Uppgiften på kartan att 9 av 30 vindkraftverk lokaliserats i våtmarker är felaktig, det finns inga verk placerade i våtmarker.”

Den exakta placeringen av verk är tagen från en exempellayout som presenterats av wpd tidigare i processen. Vi är medvetna om detta och har inte heller påstått att verken kommer att placeras i våtmarker. Föreningen Nej till vindkraft på Ripfjället anför: "**Markerna lämpar sig inte för utdikning och nya tillfartsvägar, inte heller för hårdgjorda uppställningsytor eller stora betongfundament för vindkraftverk.**" **d.v.s infrastrukturen runtomkring kommer att tvinga wpd att skära av och starkt påverka våtmarkerna i området**

Att som wpd uttrycka sig att kartan är helt missvisande är helt fel. Den är korrekt. Wpd bör hålla sig till saken och besvara relevanta synpunkter istället för att försöka dribbla bort dem med ovidkommande påståenden.

Hydrologi, underjordiska flöden

I området finns underjordiska flöden. Ragnar Lyrberg har vid upprepade tillfällen sett Bäcköring i små vattensamlingar inom området, som uppenbarligen har underjordisk förbindelse med dom mindre sjöarna i området. Inte någonstans i Wpd's material kan vi läsa om underjordiska flöden. Detta måste utredas så att konsekvenserna av ett eventuellt utsläpp av olja, mikorplaster eller andra föroreningar sprider sig oväntade vägar. Detta bör vara med i en konsekvensanalys inför ett beslut

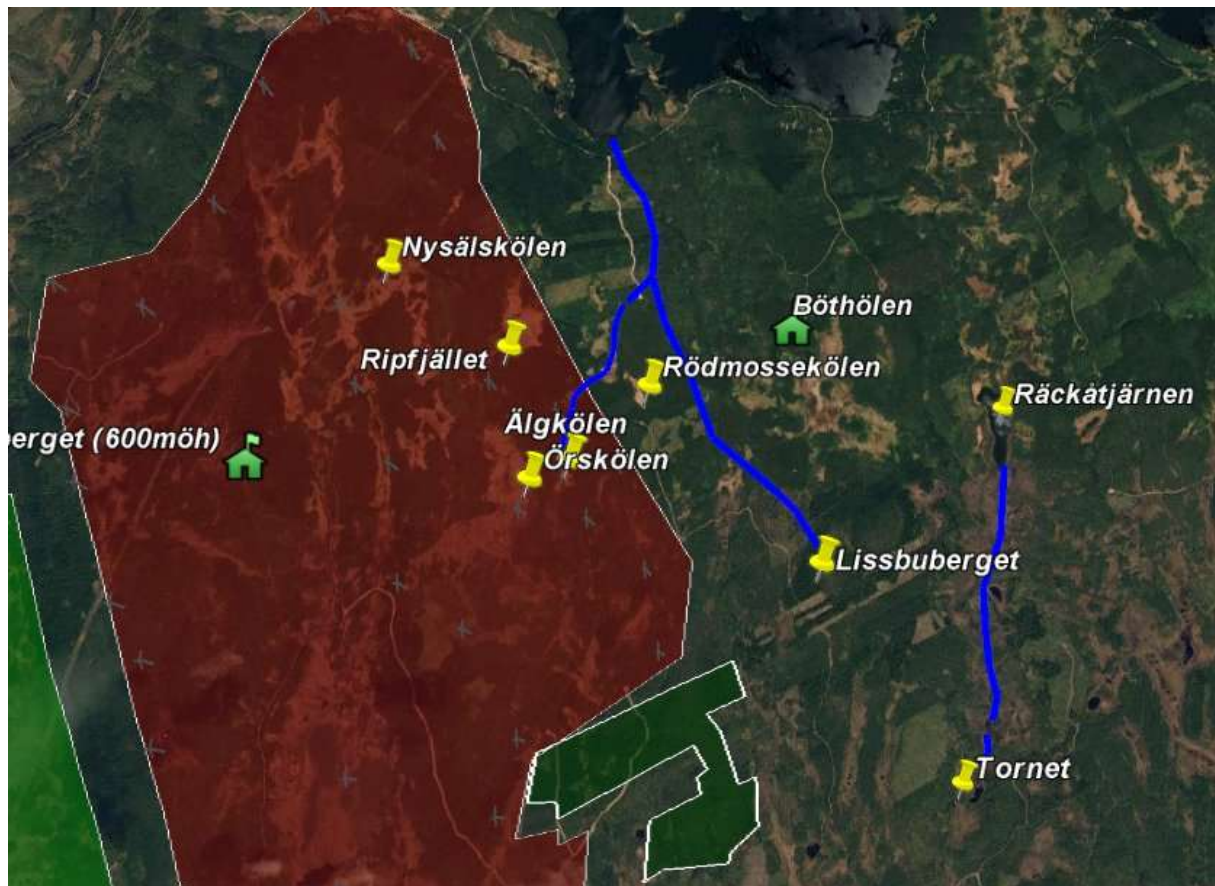

Bild över några av dom bäckar som rinner norrut i området

Livslängd

Vilseledande om livslängden

Kap 5.3 Sid 57 Vilseledande om livslängden

”Livslängden på vindkraftverk beräknas generellt till cirka 25 år, men kan med nuvarande teknik bli betydligt längre beroende på lokalisering, belastning och slitage.”

Det finns inga vindkraftverk i dagens läge i världen i denna storlek som har blivit äldre än 15 år. Detta är en överdriven och felaktig uppgift. Max livslängd är 15 år (Se artikel via länk nedan/ skärmkopia nedan).

Detta föranleder skepsis mot de kalkyler som wpd presenterar för Malung Sälens kommun.

<https://www.svd.se/a/BR11oE/kostsamt-misstag-att-avveckla-karnkraften>

svd.se/a/BR11oE/kostsamt-misstag-att-avveckla-karnkraften

F Visma eEkonomi SkinnMng Malungsfrtg Idbäck G MngsFWP SkinnWp Mitt3 Tellus Mitt Telia

Svenska Dagbladet

Nyheter Näringsliv Kultur Ledare Debatt eSvD

miljökonsekvenser baserat på vatten- och kärnkraft. Energiöverenskommelsen stakar ut en ny väg för det svenska elsystemet utan konsekvensanalys. Det saknas behovsanalys beträffande effekt och energi med fördelning i tid och rum. Det saknas även funktionskrav avseende stabilitet, elkvalitet, leveranssäkerhet et cetera samt specificerade miljökrav och jämförelser av alternativa systemlösningar och systemkostnader.

Omställningen motiveras med luddiga formuleringar som att sol och vind ger el som är ”miljövänlig”, ”hållbar”, ”förnybar”, ”utsläppsfri” och ”fossilfri”. Begreppen är odefinierade och säger ingenting om miljöegenskaperna för sol och vind. Livscykelanalyser över miljö och ekonomi visar tvärtom att i förhållande till kärnkraft ger vindkraft ökade koldioxidutsläpp, kraftigt ökad användning av icke-förnybara resurser, negativa lokala miljökonsekvenser samt avsevärt ökade totala elkostnader (sannolikt mer än fördubblade). Men beräknade värden ger troligen en underskattning eftersom vindkraftverkens verkliga livslängd visat sig vara betydligt kortare än kalkylvärdena 20–25 år. En stor studie redovisar en medellivslängd av 15 år för landbaserade och 12 år för havsbaserade verk. Till detta kommer stora miljökonsekvenser för den stora ombyggnad av hela elsystemet som storsatsningen på vindkraft kräver. Dessutom ökar miljöbelastningen per kilowattimme för existerande kärn-

bedrägligt och/eller i utgift. Att detta kostar stora summor och det medför betydande negativa miljökonsekvenser.

Per Fahlén

professor emeritus energi och miljö, Chalmers tekniska högskola, ledamot i IVA (Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien)

Enno Abel

professor emeritus installationsteknik, Chalmers tekniska högskola, ledamot i IVA

Claes Bankvall

före detta vd SP, Sveriges tekniska forskningsinstitut, ledamot i IVA

Harry Frank

före detta forskningschef ABB Corporate Research, ledamot i IVA och KVA

Tomas Hallén

före detta teknisk direktör Akademiska Hus AB, civilingenjör, teknologie doktor hc, ledamot i IVA

Åke Wikström

före detta vice vd, Iggesund Bruk och Kamyr AB, ledamot i IVA

Återställning/återvinning

Återvinning Sällsynta jordartsmetaller

MKB 7.7 Resurshushållning sid 151

Wpd skriver:

"I miljöbalkens portalparagraf (1 kap. 1 § p. 5) anges bl.a. att balken ska tillämpas så att återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att kretslopp kan uppnås."

MKB 7.7 Resurshushållning Sid 153

"Neodym-magneten är en av de mest använda och har ersatt andra typer av magneter som används till motorer i uppladdningsbara verktyg och hårddiskar. Metallerna utgör en mycket liten del av vindkraftverkens totala livscykelpåverkan, och det är inte alla vindkraftverk som innehåller jordartsmetaller. Turbintillverkan Vestas anger i sin senaste hållbarhetsrapport att jordartsmetaller utgör mindre än 0,1 % av resursanvändningen vid tillverkningen av ett av deras vanliga vindkraftverk.⁹⁴ Återvinning och alternativa metoder är en mycket viktig fråga för många olika branscher med tanke på framtida teknikutveckling av bl.a. datorer, mobiltelefoner och elmotorer"

Wpd nämner "Neodym" en gång i sin MKB, och skriver ingenting om problematiken att återvinna Neodym. Wpd skriver endast att "återvinning är viktig för många branscher".

Wpd skriver att Neodym utgör 0,1% av resursanvändningen vid tillverkning, vad menas med detta? Är det 0,1% av vikten av ett helt vindkraftverk som menas, eller 0,1% av elförbrukningen vid tillverkningen som kan hänföras till Neodym? Stycket är mycket allmänt formulerat och syftar till att minimera problematiken

Wpd skriver ingenting om sällsynta jordartsmetallen Dysprosium och Praseodym som också används

Går det då att återvinna?

Ja, det går. Stena metall är ett av Europas största återvinningsföretag.

- *Det går definitivt att återvinna, säger Christer Forsgren som är forskningsdirektör på Stena metall.*

Enligt Christer Forsgren är det helt enkelt inte lönsamt att återvinna jordartsmetallerna. Det är billigare att köpa från gruvorna i Kina. ¹⁾

Från Jimmie Lindbergs föreläsning vindkraftsseminarium 2020-01-26 i Malung ²⁾:

"Neodym-magneter. Växellådslösa vindkraftverk används mellan 500-1000 kg neodymmagneter. 10 ggr kraftfullare än ferritmagneten. Uppfanns 1982. Sällsynta jordartsmetaller, väldigt små koncentrationer 20-40 gr/ton, Dysprosium 5gr/ton, praseodym 10 gr/ton

Det finns 8 miljoner ton av Neodym på jorden, 35000 ton produceras per år. Vid brytningen skapas massor med giftiga restprodukter

Räkneexempel Neodym och ersättning av fossilkraft. Om ersätta 25% fossil åtgår 5 miljoner ton neodym. Ingen återvinning, och detta är för en generation vkv med livslängd på 15år

Siffrorna går inte ihop, det finns inget hållbart kring detta”

Slutsats:

Wpd anför miljöbalkens portalparagraf i sin text, och vill påskina att man hushåller med material och resurser. Dom delar som är problematiska nämner man i förbigående, då exempelvis Neodym.

Övriga sällsynta jordartsmetaller som Dysprosium och Praseodym nämns inte alls. Dessa återvinns inte, då det blir för dyrt. Om vindkraftsindustrin skulle addera kostnader för återvinning av Neodym, Dysprosium och Praseodym så skulle vindkraften få en konkurrensnackdel gentemot andra kraftslag

Miljökonsekvensbeskrivningen håller ej måttet då wpd har undanlåtit att beskriva verkligheten som den är. Denna duger inte som underlag för beslut

1) <https://www.stenametall.se/forskning-och-utveckling/aktuella-projekt/neodymmagneter/>

2) <https://www.ripfalletmalung.se/evenemang/20200126-vindkraftsseminarium/>

Återvinning vingar1

Kap 7.7 Sid 153 Frågor om återvinning vingar

”Vindkraftsvingarna består delvis av glasfiberkomposit, samma material som används i t.ex. båtar, bilar, elektronik och byggnader.95 Vid nedmontering av vindkraftverk delas vingen upp i mindre bitar som kan energiåtervinnas genom förbränning”.

Wpd nämner förbränning. I stort sett alla turbinvingar i denna storlek som wpd projekterar innehåller komposit och kolfiber. Dessa går ej att förbränna. Idag finns ingen lösning på detta problem. Wpd bör avkrävas svar på hur de planerar att återvinna alla delar av vindkraftverken.

Återvinning vingar2

MKB 7.7 Resurshushållning sid 151

Wpd skriver:

"I miljöbalkens portalparagraf (1 kap. 1 § p. 5) samt allmänna hänsynsreglerna i 2 kap 5 § miljöbalken anges bl.a. att balken ska tillämpas så att återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att kretslopp kan uppnås."

I 2022-02-28 Ripfjället komplettering – maskerad beskriver wpd hur man återvinner rotorbladen:

"Vindkraftverkens rotorblad består i stor utsträckning av glasfiberkomposit (glasfiber och hårdplast) som i dagsläget inte kan återvinnas till 100 %."

Vidare skriver man om pågående forskning:

" Återvinningsprocesser är också under utveckling",

" Det finns även forskningsprojekt som syftar till att återanvända rotorblad i sin helhet, exempelvis som broar"

"Ett annat projekt finansierat av Vinnova arbetar med återvinning av glasfiberkompositer"

Slutsats:

Wpd anför miljöbalkens portalparagraf i sin text, och vill påskina att man hushåller med material och resurser. Under återvinning av rotorblad erkänner dom att dom idag inte kan återvinnas till 100%. Resterande del av texten handlar om forskningsprojekt som eventuellt i framtiden kan hitta en lösning på problematiken.

Jag anser att detta ska tas på större allvar och att tillstånd ej bör ges till vindkraft på Ripfjället

Vilseledande om återställning

Kap 7.7 Sid 153 Vilseledande om återställning

"En av vindkraftens många fördelar är att etableringen i stort sett är reversibel, och lämnar inga spår i landskapet efter nedmontering och återställande. Eftersom tillstånd för vindkraftverk är tidsbegränsade och regleras med strikta villkor på ekonomisk säkerhet för nedmontering kan man betrakta denna förnybara vindelproduktion som gäster i landskapet för att säkerställa en samhällsnödvändig elförsörjning."

wpd skönmålar och säger att det är reversibelt. Mymarker som exploateras tar 1000 tals år att återställa sig, Bergtäkter och vägar är irreversibla spår som tar upp stora arealer av känslig natur. Wpds vindkraftsindustri kommer göra stor skada i miljö och vara en "gäst" som skräpar ner.

Wpd beräknar att fylla Ripfjället med 1 850 kubikmeter betong/armering per vindkraftverk, det blir 55 500 kubikmeter betong/järn. Ni på Länsstyrelsen förväntas ge tillstånd att lämna kvar detta avfall i naturen. Lika stor volym som om 300 villor fylldes med betong/järn upp till innertaket och grävdes ner bland myrar, bäckar och djurliv. Hur kan detta vara reversibelt?

Vilseledande om återvinning av rotorblad

Kap 5.3 Sid 58 Vilseledande om återvinning

”Vindkraftverken i sig är möjliga att återvinna och de delar som går att återvinna vid tidpunkten för avvecklingen kommer, enligt vad som bedöms rimligt vid avvecklingen, att återvinnas.”

En av de största beståndsdelarna i ett vindkraftverk är rotorbladen. Dessa är med all sannolikhet gjorda av bland annat kolfiber. Idag finns ingen metodik att destruera rotorbladen på grund av detta. Vingarna grävs allt som oftast ner i närheten av vindkraftverket och kan där ej brytas ner. Wpd bör redovisa hur de tänker destruera verken.

Återvinning/återställning och EUs avfallsdirektiv

2022-02-28 Ripfjället komplettering – maskerad Punkt 21 sid 23

Återvinning

Wpd skriver:

*”Fundamenten utgörs framförallt av betong, den **kan** krossas och användas som fyllnadsmassor.”*

Samma sak gäller Neodym (som används i permanentmagneter i generatorerna i vindkraftverken), den **kan** återvinnas, men det är förskräckligt dyrt, så man återvinner inte.

Den säkerhet som wpd åläggs att deponera för framtida återställning räknar inte med att betongfundamenten ska krossas och flyttas bort från skogen, wpd räknar med att betongfundamenten ska ligga kvar och att endast bila bort den översta halvmeteren

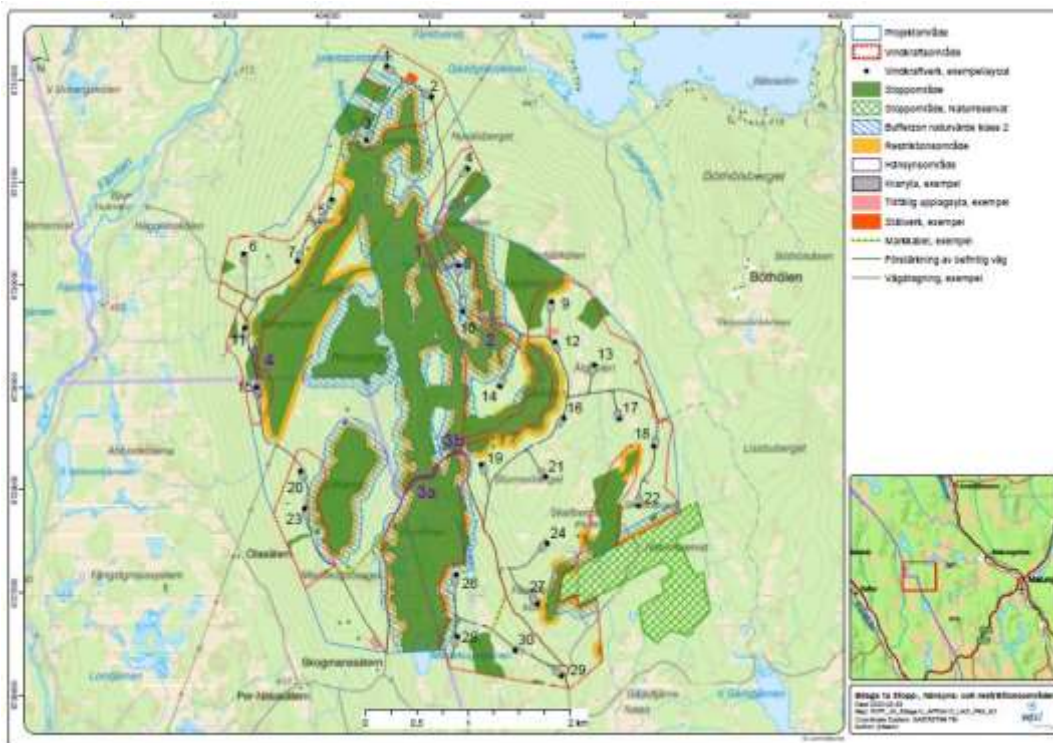
Wpd är svävande och använder medvetet skrivelser som förskönar och missleder. Texten ovan kan lätt misstolkas att allting återvinns och kommer till användning. Wpd's komplettering håller inte måttet och kan inte anses hålla tillräckligt hög kvalitet för att ligga till grund för beslut

Val av projektområde

Olämpligt område för vindkraftsetablering

Wpd räknar upp undantag på undantag,

- Stoppområde
- Stoppområde naturreservat
- Buffertzon naturvärde klass 2
- Restriktionsområde
- Hänsynsområde

Ovanstående kartbild kommer från Wpd's dokumentation. (Bilaga 1. Kartor exempellayout med vägar, ytor och bevarandevärden)

Wpd har ju själva genom att ha definierat alla dessa stoppområden och spärrzoner **klart visat att området ej är ett lämpligt område för vindkraftsetablering.**

Hade dom hittat rätt område hade inga av dessa undantag behövts

Det största området i projektområdet är "Stoppområde" och det har Wpd färglagt med grön färg. Detta har förmodligen gjorts medvetet för att det ej ska sticka ut så mycket

Medelvindhastighet

Kap 3.1 Sid 25. Medelvindhastighet

”Enligt en vindberäkning utförd vid Uppsala universitet (MIUU) är årsmedelvinden i etableringsområdet upp till 8,5 m/s på 140 m höjd, vilket även har validerats av vindmätning med sodar under 18 månader.”

En årsmedelvind kan inte vara upptill något värde, utan endast ett faktiskt värde. 8.5 m/s är inte årsmedelvärdet i Malungs Salens kommun. Endast västkusten och Gotland har en årsmedelvind som kan närma sig dessa värden. Wpd bör presentera underlagen som ligger till grund för påståendet.

Positiv inställning till vindkraft i de kommunala översiktsplanerna

Kap 4.3 Sid 44 Översiktsplan

Wpd skriver: ”Utöver vindförutsättningarna är den viktigaste faktorn för val av området att det finns en positiv inställning till vindkraft i de kommunala översiktsplanerna”.

Rena spekulationer och överdrifter i wpds favör, detta går inte att utläsa i ÖP. Ripfjället finns ej med i översiktsplanen för vindkraftsetablering. Dessutom så saknas det en vindbruksplan i Malung-Sälens kommun. Utöver dessa faktum, är befolkningens inställning till vindkraft på Ripfjället negativ, vilket de tydligt visade i folkomröstningen.

Wpd anser att den viktigaste faktorn vid val av detta område är en faktor som inte existerar. Det innebär alltså att ingen annan faktor än vindförutsättningarna finns kvar att hänvisa till vid valet av denna plats. Ska det räcka för att ödelägga en hel bygd för all framtid?

Folklig acceptans

Invånarna i Malung-Sälen vill ej ha vindkraft på Ripfjället

Mitt under pågående pandemi av Covid19 röstade 61% av de röstberättigade i folkomröstningen.

Ser man till lokala folkomröstningar i Sverige från 2014 så ligger andelen som röstade i medeltal på 54,74%, och ser man till folkomröstningar som gått på en egen valdag (d.v.s inte samtidigt som ordinarie val) är siffran än lägre, då är det 44,94% som röstat. 61% måste därför ses som en mycket högt deltagande

Nej-sidan vann med 52,1%

Ja-sidan förlorade med 44,6%

Länstyrelsen bör beakta det folkliga motståndet mot en vindkraftsetablering på Ripfjället och avslå Wpd's ansökan.

Johan Halvardsson Ola-Säterna Epost: johanhalv1@gmail.com Tel: 070-5220628

Ragnar Lyrberg, Västra Fors 7:6, Epost: jadlyr@telia.com, Tel: 070-6705171